

KOMMUNISTI

N° 14

Syyskuun 25 p:nä

N° 14

SISÄLTÖ:

	Siv.
<i>M. S. SKP:n lähimmistä tehtävistä . . . . .</i>	625
<i>O. W. Kuusinen: „Kommunistinen manifesti“ . . . . .</i>	540
<i>L. Madjar: Uusia ilmiöitä maailman talouskriisin kehityk-</i> <i>sessä . . . . .</i>	648
<i>J. Gindin: Neuvostokauppa ja taistelu hintojen vääristelyä</i> <i>vastaan. . . . .</i>	653
<i>Y. S.: Lenin puolueen rakentajana kirjeittensä valossa . .</i>	660
<i>V. Voronin: Karjalan kansallinen dramaattinen teatteri . .</i>	666
Katsauksia:	
Vallankumous Kubassa.	669
Saksan kommunistisen nuorisoliiton työstä.	670

1   9   3   3
L E N I N G R A D
VALTION KUSTANNUSLIKE KIRJA

M. N. Pokrovskin

VENÄJÄN HISTORIA

LYHYIN PIIRTEIN

I ja II OSA

on ilmestynyt valtion kustannusliike Kirjan kustannuksella. Teos on suomen-
nettu viimeisen venäjänkielisen laajennetun
painoksen mukaan. I ja II osassa käsitel-
lään Venäjän historiaa 1890-luvulle saakka.

Sivuja 252, hinta 3:50, kannet 45 kop.

Lähiaikoina ilmestyy eri niteenä mai-
nitun teoksen III osa.

KOMMUNISTI

NKP(b):n LENINGRADIN ja KARJALAN ALUEKOMITEAIN POLIITTIS-
TALOUDELLINEN AIKAKAUSJULKAISU

TOIMITUKSEN OSOITE: LENINGRAD 24, Harkovskaja 7. V/K KIRJA.

№ 14 (122)

Syyskuun 25 p:nä

1933

SKP:n lähimmistä tehtävistä

(Puolueen keskuskomitean kesällä 1933 pidetyn täysi-istunnon johdosta)

I. KAPITALISTISEN VAKAANTUMISEN LOPPU SUOMESSA.

KOMINTERNIN TPK:n XII täysi-istunto syksyllä 1932 totesi kapitalismin suhteellisen vakaantumisen päättyneen ja nyt eletävän siirtymiskautta "luokkien ja valtioiden välisten yhteentörmäysten uuteen jaksoon, vallankumousten ja sotien uuteen jaksoon". Tämän arvion on kehitys täysin määrin vahvistanut oikeaksi. Maailmankapitalismin asemaa horjuttaa sosialistisen Neuvostoliiton voimakas vahvistuminen, Neuvostoliiton, joka jo sosialismin ensi asteelle päästyään NKP(b):n horjumattomalla johdolla jatkaa sosialistisen yhteiskunnan rakentamista. Samaan aikaan lisääntyvät ja kärjistyvät kapitalistisen maailman vastakohdat ja ristiriidat: syvenee talouspula, kasvavat imperialistien keskeiset riidat, jotka jo Kiinassa ja Etelä-Amerikassa ovat johtaneet avoimeen sotaan asti. Sodanvalmisteluja Neuvostoliittoa vastaan johtavat Englanti ja Japani.

Luokkasuhteiden kärjistymisestä ja vallankumouksellisen pulan edellytysten nopeasta kypsymisestä puhuvat valtavat lakkoliikkeet ja talonpoikaiskapinat Puolassa, suuret lakot useissa muissa maissa, kansainvälisen fasismivastaisen liikkeen laajuus, suuret lakot ja farmarienkin taistelusiintymiset Amerikan Yhdysvalloissa jne. Luokkasuhteiden kärjistyessä on fasismi tullut kansainväliseksi ilmiöksi, mutta ei

sekään porvaristoa pelasta. Saksassa taistelee sankarillinen kommunistinen puolue fasismia vastaan, luoden käytännössä työväen taistelevaa yhteisrintamaa. Saksan sosialidemokratian ja reformistisen ammatillisen liikkeen vararikko merkitsee II ja Amsterdamin internationalen hajoamisen alkua.

"Kansainvälisen tilanteen näköaloina ovat siis imperialistien keskeisen ja neuvostovastaisen sodan lähentyminen, luokkataistelujen nopea kärjistyminen, vallankumouksellisen pulan edellytysten nopea kypsyminen, mikä useissa maissa voi äkkiä johtaa vallankumouksellisen pulan syntymiseen. Lähenee nopeasti suurten, ratkaisevien yhteentörmäysten jakso. Se on otettava huomioon myöskin arvioitaessa luokkataistelun näköaloja Suomessa."

(SKP:n KK:n täysistunnon päätöslauselma.)

Tosiasiat Suomessakin vahvistavat jatkuvasti kapitalismin vakaantumisen päättymisen. Suomen kapitalismin talouspula jatkuu. Pulan kehitys ei tosin tapahdu suoraviivaisesti, vaan epätasaisesti. Nyt on havaittavissa tilapäistä tuotannon nousuakin erällä tärkeilläkin tuotantoaloilla kuten puu- ja paperiteollisuudessa. Metalliteollisuuden alallakin on viime aikoina ollut pientä nousua, mikä johtuu fasisti-Suomen kasvavista sotatarusteluista. Tehdään kranaatteja ja aseita, rakennetaan vedenalaisia ja muita sotalaivoja, minkä johdosta metalliteollisuus saa uusia tilauksia.

Esim. Crichton-Vulcanin laivatelakka Turussa elää kokonaan laivaston tilausten varassa.

Suomen puu- ja paperiteollisuuden tuotannon ja viennin nousu on saavutettu, paitsi eräiden tilapäisten tekijöiden johdosta (puutavaran varastoiminen Englannissa sodan varalle, Neuvostoliiton puutavaroiden tuontikiellot ja muut ehkäisytoimenpiteet eräissä maissa) pääasiassa *työtätekevien luokkien häikäilemättömän rosvouksen kautta*. Jatkuvan *inflation*, rahan arvon huonontamisen avulla on työtätekevien asemaa huononnettu, mutta vientiteollisuus on saanut paremmat kilpailumahdollisuudet ulkomaan markkinoilla. *Inflatio* Suomessa on jo yli 40 pros. Se merkitsee sitä, että puu- ja paperikapitalistit saavat ulkomailla myymästään tavarasta Suomen rahassa lähes kaksi kertaa niin paljon kuin ennen, vaikka heidän tuotantokustannuksensa, jotka he kokonaan maksavat huonontuneessa Suomen rahassa, eivät suinkaan ole nousseet, vaan inflatiosta huolimatta huomasti laskeneet. Metsätyöläisten palkat ovat laskeneet yli 60 pros.! Maatalouspula käänsivät talonpojat ovat pakoitettut myymään metsänsä tukki- ja paperiyhtiöille pilkkahinnasta. Hintojen polkemista on tehokkaasti avustanut valtio, joka myymällä valtion metsistä halvalla puutavaraa on täten lahjoittanut tukkiyhtiöille suuria summia ja sen lisäksi polkenut hinnat talonpoikaisillekin metsänmyyjille. Työläiset ja talonpojat ovat siis joutuneet maksamaan ne suunnattomat voitot, mitä Suomen kapitalistit nimenomaan pula-aikana ovat kassoihinsa haalineet.

Pula-aikaa hyväkseen käyttäen ovat voittojaan lisänneet sellaisetkin kapitalistiyhtymät, joiden tuotanto ja liikevaihto ovat *laskeneet*. Niin on laita esim. kutomateollisuuden, jonka tuotanto on laskenut, mutta voitot siitä huolimatta lisääntyneet. Tämä kapitalistien voittojen lisääntyminen on saavutettu siten, että

suurkapitalistien käskyjä noudattava eduskunta korotti kutomateollisuustulleja — tätä korotusta vaativat mm. sosialidemokraatit — ja antoi siten mahdollisuuden hintojen korotukseen, sekä häikäilemättömän työpalkkojen polkemisen avulla. Laajat kuluttajain joukot ja kutomatyöläiset siis tässäkin viulut maksavat.

Teollisuusyhtiöiden näin saalistuessa eivät niihin yhtyneet pankit suinkaan ole jääneet vähemmälle. Ne jakavat pula-aikanakin 15—20 pros. osinkoja. Osansa saaliista ottavat myöskin erilaiset välittäjäläikeet. Talonpoikia nylkevä Valio sai v. 1932 yli 3 milj. mk. voittoa, vaikka sen liikevaihto pieneni, ja johtajien ruhtinaallisia palkkoja edelleenkin korotettiin. Sosdem. herrain käsissä oleva "työväen" liike OTK lisäsi vuosivoittonsa 8,2 milj. mk:sta 10,7 milj. mk:aan, vaikka sen vuosivaihto oli pienentynyt. Hyvin osaavat noskeherratkin puristaa kultaa pulan kourissa kamppailevain työtätekevään hädästä ja kurjuudesta.

Suurkapitalistit lisäävät voittojaan. Mutta se ei suinkaan merkitse, että talouspula Suomessa olisi lopunut tai edes huomattavammin lieventynytkään. Puu- ja paperiteollisuutta sekä metalliteollisuutta lukuunottamatta jatkuu tuotannon lasku ja lamaannustila kaikilla muilla aloilla. Puutavara-alallakin on osa sitä edistäneistä tekijöistä jo poistunut ja tilanne silläkin alalla tulee kiristymään. Rakennusteollisuus on täydellisesti lamassa. Ulkomainen vienti supistuu. Tänäkin vuonna on ollut useita pankkiromahduksia. Maatalouspula, millä Suomessa on hyvin suuri merkitys, syvenee jatkuvasti. Suurkapitalistinen riisto köyhdyttää nopeassa tahdissa mitä laajimpia työtätekevien joukkoja, jotka täten menettävät kulutuskykynsä ja pula senkin johdosta edelleen syvenee. Sekä Suomen kapitalistien omat toimenpiteet että Suomen talouden riippuvaisuus suurmaiden kapitalis-

tisestä taloudesta — pulan näissä suurmaissa jatkuvasti syventyessä —

tekevät *pulan edelleen kiristymisen* Suomessakin kiertämättömäksi.

2. PÄÄOMAN SUURHYÖKKÄYS JA TYÖTÄTEKEVIEN VASTARINTA.

Kapitalistien on onnistunut saavuttaa voittonsa sen *pääoman suurhyökkäyksen* avulla, mikä pantiin alulle v:n 1930 fasistimullistuksen kautta. Fasistidiktatuurin pystyttämisen tarkoituksena oli nimenomaan lyödä maahan työväenjärjestöt ja lamauttaa työväenluokan vastarinta pitkiksi ajoiksi, jotta kapitalistit rauhassa saisivat suorittaa hyökkäyksensä työväenluokan ja työtätekevän talonpoikaiston elintason alentamiseksi, minkä avulla Suomen kapitalismi toivoi pääsevänsä pois pulasta. Tämä pääoman taloudellinen suurhyökkäys on aika pitkälle onnistunut. Työpalkat on painettu alle nälkärajan. Metsätyöläisten palkat, jotka ennen fasistimullistusta olivat 50 mk. päivältä ja yli sen, on nyt alennettu 10—15—20 mk:aan päivältä, onpa työmaita, joilla on maksettu vain 6—8, jopa 4 mk:n päiväpalkkoja. Säännöllinen ilmiö on, että metsätoissa olevat perheelliset työläiset saavat perheilleen *vaivaavustusta*, koska palkalla ei mitenkään elä. Se on todettu virallisissa tutkimuksissa monta kertaa, viimeksi porvarillisten kunnallismiesten neuvotteluissa Sortavalassa elokuun lopulla, jossa nämä olivat pakotettuja valittelevaan sitä, että rikkaat tukkiyhtiöt (eivätkä ainoastaan tukkiyhtiöt, vaan muutkin työnantajat) maksavat työmiehilleen niin huonoja palkkoja, että kuntien on elätettävä työläisten perheet. Helsingissä tarttui eläinsuojelulautakunta asiaan, kun varatoissa (Espoon ja Porvoon tietyömailla) olevien hevosmiesten hevoset olivat niin nälkiintyneitä, että muutamia niistä piti ottaa pois. Hevosmiesten palkat ovat niin pienet, ettei niillä tule toimeen sen enempää mies kuin hevonenkaan — mutta kapitalistimaissahan ei ole mi-

tään "ihmissuojelulautakuntaa" ja niin saivat tässäkin tapauksessa vain hevoset syödäkseen — miehet jäivät edelleenkin nälkäisiksi.

Tämä palkkojen polkeminen ei ole koskenut ainoastaan metsätyöläisiä. Rakennustyöläisten palkkoja on alennettu 50—60 prosentilla, tehdastyöläisten keskimäärin 50 pros., rautatien konepajoilla 40—55 pros., maatyöläisillä n. 50 pros. jne. Forssan kutomatehtailla, joiden osakkaat ja omistajat käärivät kokoon suuria voittoja korkeiden tullien turvin, on työläisen keskimääräinen ansio 110—120 mk. *kahdessa viikossa*. Nämä luvut antavat avaimen kapitalistien suurten riistovoittojen ymmärtämiselle.

Samanaikaisesti riistetään niin työläisiä kuin muitakin työtätekeviä *hintojen korotuksen* avulla. Sillä suunnattomasta palkkojen alentamisesta huolimatta eivät tärkeimpien kulutustarvikkeiden hinnat suinkaan ole alentuneet, vaan päinvastoin vielä suuresti nousseetkin. Kapitalistiset monopoliyhtymät harjoittavat suurta hintakiskontaa. Fasistivaltio auttaa hintojen korotusta lisäämällä tämän tästä roppakädellä ulkomailta tuotavien tavaroiden tulleja ja muilla sellaisilla toimenpiteillä. Tulleja korotetaan jatkuvasti osaksi kotimaisten kapitalistien riistovoittojen tukemista silmälläpitäen, kuten esim. kutomateollisuustuotteille, viljalle, sokerille (sokerijuurikkaan suurviljelijäin ja sokeritehtailijoiden avustamiseksi) jne. Useimmissa tapauksissa on taas määrääjänä fasistivaltion rahantarve lisättyihin sotilas-, poliisi-, suojeluskuntamenoihin, suurten virkamieslaumojen ylläpitämiseen y.m. fasistidiktatuurin ylläpitämistä palveleviin tarkoituksiin. Esim. kahvin hinnat on täten pulan

aikana nostettu 30 prosentilla, soke-
rin hinnat useilla kymmenillä pro-
senteilla, viljan hinta 25 prosentilla
jne. Pienasuntojen vuokrat koho-
vat, kun pulasta kärsivä pikkuporva-
ristokin on pakotettu supistamaan
menojaan ja muuttamaan pienempiin
huoneustoihin. Verotaakka suurenee
jatkuvasti. Esim. v. 1932 nousivat
suoranaiset kunnanverot kaupungeis-
sa keskimäärin 30 prosentilla. On
kaupunkeja, joissa työläisten on
maksettava neljännes tuloistaan ve-
roina.

Työttömiä, joita viime talvena vi-
rallisenkin tilaston mukaan oli sata-
kunta tuhatta, riistetään pakkotoissa.
Ne, jotka saavat kunnalta avustusta
— Suomessahan ei ole mitään vaki-
naista työttömyysvakuutusta tai
muuta avustusta — ovat pakotetut
korvaamaan saadun avustuksen pak-
kotöillä. Pakkotöitä on suoritettava
niidenkin, jotka saavat vain vaivai-
sen vesivellin kaupunkien erikoisesti
työttömiä varten perustamissa sop-
pakeittoloissa. Pakkotyöläisillä tee-
tetään maanteitä, rautateitä, raken-
netaan lentokenttiä ja kasarmeja.
Yksinpä työttömain hätääkin käyte-
tään siis hyväksi sotavarustelujen
jouduttamiseksi Neuvostoliittoa vas-
taan.

Pääoman suurhyökkäys on kohdis-
tettu myöskin *työtätekevää talonpoi-
kaistoa vastaan*. Pula koskee tavat-
toman raskaasti juuri maaseudun
työtätekeviin. Suomen maatalous-
tuotteiden tuotanto ja vienti piene-
nee. V. 1932 teki viennin pienennys
jo 40 pros. V:n 1933 6 ensimmäisen
kk:n aikana oli supistus tästäkin lä-
hes 25 pros., voinvienti supistui tä-
nä aikana 189 milj. mk:sta viime
vuonna 95 milj. mk:aan. Suomen
maatalous elää suoranaista *rappeutu-
miskautta*. Talonpojat eivät voi os-
taa maatalouskoneita, lannoitusainei-
ta, väkirehuja. Välittäjäyhtymät nyl-
kevät talonpoikia sekä maksamalla
pilkkahintoja heidän tuotteistaan —
joista kuluttajien kuitenkin on
maksettava ennestään korotettuja

hintoja — että kiskomalla teollisuus-
tuotteista, joille monopoliyhtymät
mielivaltaisesti tullien ja muiden ra-
joitusten turvin määräävät korkeat
hinnat, suuria välittäjäpalkkioita.
Nämä "sakset" maatalous- ja teolli-
suustuotteiden hintojen välillä ovat
yhä suurentuneet. Talonpoikaiston
velkaantuminen on suuri. Suomen
205,000 pientilasta alle 10 ha on
72,000 tilalla *velka suurempi kuin
maan arvo* ja kymmenettuhannet
muutkin tilat ovat niin velkaantu-
neet, etteivät omistajat voi maksaa
velkojen korkoja ja lyhennyksiä.
Velkojen ja verojen johdosta lisään-
tyvät pakkohuutokaupat suurella
vauhdilla. Tämän vuoden 6 ensim-
mäisen kk:n aikana on jo toimitettu
2,267 pakkohuutokauppaa ja ulosmi-
tattu on jo 11,665 tilaa.

Valtion toimenpiteet vielä kärjisi-
tävät tilannetta. Suurtilallisten ja
kulakkitalonpoikain eduksi on laa-
dittu korkeat viljatullit, viljan seko-
tuspakko (ulkomailta tuotuun hal-
vempaan viljaan on aina sekoettava
hallituksen kulloinkin määräämä
määrä kalliimpaa kotimaista viljaa
— halvempaa ulkolaista viljaa ei sel-
laisenaan saa myydä) ja muita sel-
laisia toimenpiteitä. Näillä keinoin
rikastutetaan suurmaanomistajia ei
vain työläisten ja muiden palkan-
nauttijain, vaan myöskin köyhäin ja
keskivarakkaiden talonpoikain kus-
tannuksella, joiden on ostettava osa
syöntiviljaansa. Niinpä onkin nyt
Suomen maaseudulla hätä suurempi
kuin nälkävuonna 1918 (Oulun läänin
kuntain neuvottelukokous). Hä-
tää lisää vielä osittainen kato Poh-
jois-Suomessa, jossa jo kahden vuo-
den ajan on syöty pettuleipää.

Tämän pääoman suurhyökkäyksen
pohjalla, sitä vastaan, on viimeksi
kuluneenkin vuoden aikana syntynyt
joukko työväen ja osittain köyhän
talonpoikaistonkin *vastataisteluita*.
On ollut siellä täällä joitakin lakko-
ja palkanalennuksia vastaan. Lakot
ovat kuitenkin yleensä olleet pieniä,
vähemmän merkitsevillä työpaikoilla

ja myöskin lyhytaikaisia. Poliittisesti merkitsevämpi oli Elannon makkaratyöläisten lakko, jossa kommunistiset, puolueettomat ja sosdem. työläiset yhdessä pakottivat Elannon sosdem. johtoherrat suostumaan työläisten vaatimuksiin, vaikka Tanner oli juuri työnantajain rintaman johtaja. Tämä tulos saavutettiin vain sen kautta, että Elannon työläisjäsenedet sosdem. herrain kiukkuisesta vastarinnasta huolimatta julistivat Elannon kokonaisuudessaan boikottiin ja täten pakottivat sosialifasistityönantajan Tannerin polvilleen ja suostumaan lakkolaisten vaatimuksiin.

Suurin palkkaliike fasistikumouksen jälkeen oli äsken päättynyt *merimieslakko*. Huolimatta merimiesten sankarillisesta kestävyydestä tämän pitkäaikaisen lakon aikana päättyi se työläisten tappioon. Merimiesunionin väläriläis-sosialidemokraattinen johto oli tämän tappion aiheuttaja. Merimiehet taistelivat urheasti, mutta väläriläisten lakonrikkuritaktiikka johti tappioon. Merimiehiähän kiellettiin taistelemasta lakonrikkuruutta vastaan, kiellettiin ryhtymästä lakkoon siellä, missä se olisi laivakapitalisteihin tuntunut: ulkomaan satamissa, jätettiin lakon ulkopuolelle vuorolaivat, joiden lakolla olisi ollut kaikkein suurin merkitys jne. Reformistiset järjestöt kaikissa maissa kieltäytyivät lakkoa tukemasta, vaikka Välläri koetti esittää asian, niinkuin olisivat kansainväliset reformistit lakkoa tukeneet. Vain Neuvostoliiton työläiset osoittivat tässäkin lakossa todellista luokkaveljeyttä ja heidän taistelunsa tuloksena saavutettiin ne tulokset, mitä lakossa yleensä saatiin: sopimukset yli kymmenellä laivalla Leningradin satamassa. Mutta herra Välläri palkitsi tämän avun nimittämällä Neuvostoliiton työläisiä lakonrikkureiksi. Välläriläisten ja reformistien paljastaminen on tämän lakon kautta käynyt entistä helpommaksi. Tämä paljastaminen oikein suoritettuna aut-

taa merimiehiä ja toisiakin työläisryhmiä ryhtymään uusiin taisteluihin. Tappiosta huolimatta oli merimieslakolla suuri merkitys, sillä se auttaa yhä suurempia työläisjoukkoja näkemään, että pula-ajasta huolimatta on nytkin mahdollisuus taistella ja voittaa, jos taistelun johdos-eivät ole petolliset reformistijohtajat, vaan työläisten itsensä valitsemat taistelujohdot.

Paljon huomattavia taisteluita on ollut *työttömien keskuudessa*. Työttömien kokouksia on pidetty laajalti, on valittu omia työttömien komiteoita, on lukuisissa tapauksissa lähetetty lähetystöjä tai käyty joukolla virkaherrain puheilla vaatimassa työtä ja avustusta ja on sitä joukkopainostuksen avulla saatukin. Työttömät eivät useimmiten enää ole tyytyneet pyytämään ja rukoilemaan, niinkuin heitä sosdem herrat kehoittavat, vaan ovat he *vaatineet* apua. On sellaisia tapauksia kuin Keravalla, Maariassa y.m., jossa herrat eivät tahtoneet ollenkaan käsitelläkään työttömien vaatimuksia, mutta olivat siihen pakotetut, kun näkivät työttömien uhkaavan joukon.

Erittäin huomattavia ovat olleet liikehtimiset *hätäaputyöläisten* ja mahapalkkalaisten keskuudessa. Hätäaputyömailla on ollut useita kymmeniä lakkoja ja muita esiintymisiä, joista useimmat ovat päättäneet työläisten voittoon. Tällaisia hätäaputyöläisten lakkoja on ollut suuria, useampia satoja miehiä käsittäviä. Niissä on käytännössä toteutettu *työväen yhteisrintamaa*, sillä myöskin sosdem työläiset ovat yhtyneet ja kannattaneet vallankumouksellisten ja kommunististen työläisten esittämiä vaatimuksia, jopa sosdem järjestöjen järjestämissä kokouksissakin vastoin sosdem johtoherrain tahtoa.

Suurta edistystä on ollut havaittavissa *mielenosoitusten* järjestämisessä. SKP:n kutsusta ovat lukuisissa tapauksissa suuret työläisjoukot tulleet kadulle ja poliisiterrorista huo-

limatta on onnistuttu järjestämään esiintymisiäkin. Erittäin voimakkaiksi taisteluesiintymisiksi muodostuivat mielenosoitukset Tammissaarella tapettujen, poliisien ampumien ja nyt viimeksi nälkälakon yhteydessä kuolleiden poliittisten vankien hautajaisten yhteydessä sekä nälkälakkokamppailun aikana. Tuhantiset työläisjoukot ovat murtautuneet poliisiketjujen läpi, puheita on pidetty, vallankumouksellisia lauluja laulettu ja muuten voimak-

kaasti esiinnytty lahtariterroria vastaan. Vaikka ei SKP:n olekaan vielä onnistunut kohottaa näiden taisteluesiintymisten määrää ja kiihkoa nykyisen tilanteen vaatimusten tasalle, osoittavat ne kuitenkin, että luokkataistelu Suomessakin kiihtyy ja terävöityy, että luokkasuhteet kärjistyvät, että kapitalistisen vakaantumisen loppu Suomessakin edistää vallankumouksellisen pulan edellytysten kypsymistä.

3. FASISTIRINTAMA JA SEN ERI RYHMITYKSET.

Suomen porvariston politiikan ohjenuorana on pyrkimys jatkaa ja kehittää sitä pääoman suurhyökkäystä, mikä v:n 1930 fasistimullistuksessa pantiin alulle, ja häiritsemättömästi jouduttaa sotavarustelujaan Neuvostoliittoa vastaan. Tietäen, että tämän riistopolitiikka kuitenkin herättää työtätekevien vastarintaa ja vastataisteluita, pyrkii porvaristo lujittamaan fasistista diktatuurikomentoaan. Se käyttää siinä sekä viettelyn ja huiputuksen että terrorin ja väkivallan keinoja.

Porvariston keskuudessa esiintyy kuitenkin erimielisyyksiäkin tämän yhteisen fasistisen päälinjan toteuttamisen parhaista keinoista ja menettelytavoista. Osaltaan synnyttävät ristiriitoja ja erimielisyyksiä myös fasistisen leirin eri ryhmien taloudelliset ja poliittiset edut. Tällaisia ristiriitoja synnyttävät esim. kysymys puutavaran hinnoista ja maahantuonnin sallimisesta (puu- ja paperikapitalistien sekä toiselta puolen maatalouskapitalistien välillä), kysymys kotimarkkinateollisuuden tullisuojusta (minkä vientiteollisuuden edustajat haluavat uhrata saadakseen ulkomailla puun ja paperin viennille edullisemmat kauppasopimukset), kansallisuuskysymys (suomalaisien ja ruotsalaisten — erittäinkin pikkuporvariston kannatuksesta riippuvain ryhmäin — välillä), kysymys lahtarikomennon hallitus- ja

virka paikkojen jakamisesta eri ryhmien kesken jne. Suurinta erimielisyyttä fasistisessa leirissä synnyttää kuitenkin kysymys *fasistidiktatuurin toteuttamisen muodoista*, sen kiristämisen keinoista ja siitä, millä tempoilla tätä kiristämistä on suoritettava. Eri mieltä ei ole siitä, etteikö fasistidiktatuuria olisi ylläpidettävä, mutta siitä keskustellaan, missä määrin olisi käytettävä ruoskaa ja kuinka paljon olisi turvauduttava sokerileipään — tai ainakin sen kuvajaiseen.

Suurkapitalistien kokoomuspuolue, ruotsalaisen puolueen ja maalaisliiton lapualaisainekset, suurpankkien ja vientiteollisuuden rahoittama ja ohjaama lapuanliike eri haarautumineen haluaisivat jo heti toteuttaa *täyttä mussolinilais-hitleriläistä terrorikomentoa* ja kokonaan syrjäyttää lahtaridiktatuurin johtopaikoilta muut fasistiryhmät. Tämän lapualais-fasistisen kurssin lujittamiseksi uusittiin jo viime vuonna kokoomuspuolueen johtokin, jota suurkapitalistit ilmeisesti pitivät liian "helläkätisenä" ja kankealiikkeisenä tämän "railakkaamman" lapualaiskurssin noudattamiseen. Jossain määrin luutuneen virkamies- ja professorijohdon tilalle pantiin uusi johto paperitrustin ja Kansallispankin läheisimmistä miehistä (paperitrustin johtaja Wallden, Kansallispankin johtaja Honkajuuri, työnantajajärjestön

toimitsija Pentti y.m.). Tämän uuden johdon tehtäväksi annettiin fasistidiktatuurin edelleen kiristämisen jouduttaminen.

Sensiijaan pitää fasistisen leirin n.s. laillisuussivusta, johon kuuluvat pikkuporvariston ja talonpoikain kannatuksesta riippuvat edistyspuolue, maalaisliitto, pienviljelijäpuolue, ruotsalaisen puolueen "vasemmisto" ja työväen kannatuksesta riippuva sosialidemokraattinen puolue, toistaiseksi edullisempaan ylläpitää lahtarikomentoa "demokratian" muodollisilla jätteillä ja "laillisuuden" rääsyillä verhottuna, sen nykyisessä svinhufvudilaaisessa muodossa. Heidän mielestään ei vielä tarvita hitleriläistä komentoa, vaan tullaan paremmin toimeen, jos joukot edelleenkin saadaan uskomaan, että Suomessa muka vallitsisi "laillisuus ja kansanvalta". Tästä niiden kesken on ollut kiistaa koko fasistidiktatuurin olemassaolon ajan ja johti tämä riita jo Mäntsälän "kapinaan" asti, minkä tuloksena fasistikomentoa kiristettiin ja "kapinalliset" laskettiin rauhassa jatkamaan lapualaisfasismin järjestelytyötä, kun se Mäntsälän nolauksen jälkeen jatkoi hommaansa "isänmaallisen kansanliikkeen" nimellä.

Tämä kysymys oli päävalttina "laillisilla" fasisteilla myöskin tämän vuoden eduskuntavaaleissa, joissa kokoomuslapualaiset kärsivät suuren tappion. Vaalit osoittivat, etteivät työtätekevien suuret joukot halua maahan hitleriläistä komentoa. Vaalit olivat selvänä osoituksena siitä, että suuret joukot ovat *lapualaisfasismia vastaan*. Mutta vaalit osoittivat samalla, että suuret joukot vielä uskoivat "laillisten" fasistien todella taistelevan fasismia vastaan, että niiden onnistui demagogiallaan saada suuret joukot kannattajikseen. "Laillisista" fasisteista menetti ääniä ainoastaan maalaisliitto, joka kaikkein avonaisimmin on ajanut suurpääoman ja pankkiherrojen asioita myöskin omia talonpoikaisvalitsijoi-

taan vastaan. Tätä ei maalaisliitto enää onnistunut peittämään edes puoluekokouksessa hyväksymällään demagogisella vaaliohjelmalla, jossa luvattiin oikeastaan kaikille jotakin, vieläpä työläisillekin palkkojen korotuksia. Maalaisliiton vaalitappio todistaa pitkälle menneestä *vasemmistumisesta* työtätekevien talonpoikain joukoissa. Suuri osa talonpoikaistosta oli jo niin pitkälle vasemmistunut, että se vaaleissa käänsi selkensä maalaisliitolle ja äänesti pieniä talonpoikaispuolueita, pienviljelijäpuoluetta ja kansanpuoluetta, jotka vaaliagitatioissaan kiivaasti hyökkäsivät maalaisliiton kimppuun sen talonpoikaisvihamielisen politiikan vuoksi. Huomattava oli erittäinkin "kansanpuolueen" vaalivoitto. Tämä uusi puolue, jonka muutamat lapualaisjohtajat Nivalan kapinan aiheuttamaa talonpoikain kuohuntaa hyväkseen käyttäen olivat perustaneet ja jonka tarkoituksena oli olla ensiksikin joukkojen kerääjänä pois maalaisliitolta kokoomuslapualai-
sten taakse ja toiseksi jyrkkiä sanoja käyttäen estää työtätekevän talonpoikaiston vasemmistumista niin pitkälle, että ne liittyisivät aina kommunisteihin — tämä uusi puolue sai-
kin suuren joukon kannattajia. Mutta nämä kannattajat haluavat vakavasti taistella suurpääoman riistohyökkäystä ja sen etuja palvelevaa fasistidiktatuuria vastaan. Kommunismista puolueen ei ole kuitenkaan vielä onnistunut vakuuttaa niitä valankumouksellisen taistelun välttämättömyydestä kommunistien johdolla ainoana mahdollisena ulospääsynä heitä painavasta kapitalistisesta orjuudesta.

Pulan kiristyessä on fasistiporvaristo pakotettu yhä enemmän turvautumaan myöskin *yhteiskunnallisen demagogian* harjoittamiseen. Siitä antoivat vaalit lapualaisporvaristolle opetuksen ja vaalien jälkeen onkin jo havaittavissa, miten *Ajan suunta* ja muut lapualaislehdet yrittävät voimistuttaa tätä huiputusmenetel-

mää kirjoittelemalla jo joskus työläistenkin hädästä, työttömäin kurjuudesta, köyhäin talonpoikain kurjasta asemasta, vaatien palkkojen korotusta, työttömyysavustusta, pakko-huutokauppojen lopettamista ja esittäen muita samanlaisia tunnuksia, joiden tehtävänä on olla syöttinä herkkäuskoisille, pulasta kärsiville pikkuporvareille, talonpojille ja miksei työläisillekin. Varsinaisesti on tämä yhteiskunnallisen demagogian harjoittaminen uskottu kuitenkin erilaisten *kansallissosialististen ryhmien* huoleksi, joita saksalaisen mallin mukaan on syntynyt jo useampiakin. Häikäilemättömintä yhteiskunnallista demagogiaa harjoittavat n.s. iskumiehet, joiden vaaliohjelma ("työläisten, talonpoikain ja henkisen työn tekijäin vaaliohjelma") sisälsi suuren joukon mitä "jyrkimpiä" demagogisia vaatimuksia. Yrittivät-pä ne ohjelmassaan ylittää kommunistienkin vaatimukset vaatien m.m.

6 tunnin työpäivää ja 8 mk:n alinta tuntipalkkaa. Kaikkien näiden ryhmien, minkänimisiä ne lienevätkään, tarkoituksena on kapitalisminvastaisilla fraaseilla vetää fasistidiktatuuria tukemaan pulan johdosta kuohuntatilaan joutunutta pikkuporvaristoa, käsityöläisiä, pikkukauppiaita, teknillistä intelligenssiä ja mahdollisuuden mukaan myöskin työläisiä, jopa vasemmistolaisiakin työläisiä, missä tarkoituksessa nämä ryhmät haukkuvat lujasti sosialidemokraatteja. Ne kilvoittelevat sosialidemokraattisen puolueen kanssa fasistidiktatuurin tukemisessa. Vaikka eivät ne vaaleissa vielä suurempaa menestystä saaneetkaan, on mahdollista, että ne pulan edelleen kärjistyessä, ellei kommunistinen puolue kiinnittäisi asiaan vakavaa huomiota, voisivat voittaa puolelleen joitakin työläiskerroksiakin. Siksi ei kansallissosialistista vaaraa tule mitenkään aliarvioida.

4. SOSIALIDEMOKRATIA — PORVARISTON YHTEISKUNNALLINEN PÄÄTUKI.

"Laillisen" fasismin ryhmistä on sosialidemokraattinen puolue se ryhmä, mikä *kaikkein ovelimmalla tavalla tukee ja kannattaa fasistista diktatuuria*. Sosdem puolueelle on annettu kaikkein vastuunalaisin ja vaikein lohko fasistisessa rintamassa. Sen tehtävänä on saada lahtarikomennon taakse juuri ne kansankerrokset, jotka kaikkein eniten kärsivät fasistisesta sortokomennosta.

Sosialidemokratian sosialifasistiset johtajat — Tannerit, Ryömät, Kedot, Viikit, Lähteet, Louhikot jne. — auttoivat fasistidiktatuuria jo sitä pystyttäessä. Nehän hajoittivat ammattijärjestön — "mikä muuten tapahtui yhdessä lapualaisten kanssa", kuten reformistijohtaja Lauri Mikkonen sanoi Ruotsissa *Dagens Nyheter*-nimisen porvarilehden haastattelijalle. Nehän hyväksyivät kuristulakeja työväenjärjestöjä vastaan jo 1929, nehän tekivät ruokottomia

ilmiantoja kommunisteja vastaan, nehän kehoittivat työläisiä lapualais-terrorin pahimmillaan riehussa rauhallsuuteen, nehän selittivät koko lapualaishyökkäyksen ja fasistidiktatuurin pystyttämisen johtuneen muka kommunistien syystä jne. Nehän ilmoittivat julkisestikin sosialifasisti Tannerin suun kautta (hänen puheessaan Seinäjoella 1930), että heillä — s.o. sosdem johtajilla — "on sama päämäärä kuin lapualaisilakin".

Tätä lahtarikomennon tukemispolitiikkaa ovat sosdem johtajat jatkaneet koko fasistidiktatuurin olemassaolon ajan. Ne ovat pidättäneet työläisiä kaikista taisteluista, niiden tunnuslauseena on ollut: pula-aikana ei voi taistella. Ne terrorisoivat työttömiä kokouksissaan poliisin ja ohran avulla. Ne leimaavat kaikki työttömien taisteluesiintymiset ja hätäaputyöläisten lakot "hämäräpe-

räiseksi” puuhailuksi ilmiantaen lehdisääänkin ohranalle aktiivisimpia työläisiä. Eduskunnassa ne äänestivät ”lentävän poliisin” lisäämisen puolesta muka lapualaisia hillitsemään, vaikka ne hyvin tiesivät, ettei Suomessa poliiseja lapualaisia vastaan käytetä, vaan työläisiä ja talonpoikain liikehtimisiä vastaan. Ne parjaavat Neuvostoliittoa ja auttavat siten fasistien sotavalmisteluja. Ne tekevät kaikkensa fasistidiktatuurin suoranaisesti tukemiseksi.

Mutta vielä enemmän hyödyttävät ne lahtarikomentoa kieroilla tempuileillaan, joiden avulla ne koettavat uskotella työläisille, ettei Suomessa muka olekaan fasismia, että Suomessa vallitsee ”kansanvalta”, jota puolustamaan ne työläisiäkin kehoittavat. *Ne salaavat fasistidiktatuurin todellisen luonteen*, auttavat sen peittelemistä ”laillisuuden” verhoilla. Ne ovat esiintyvinään oikeina työväen asianajajina, missä tarkoituksessa ne joskus kirjoittelevat lehtiinsä työläisten hädästä kurjuuskuvauskuksia, tekevät joskus välikyselyn työpalkkojen pienuudesta, jopa esiintyvät poliittisten vankien ”puolustajinakin” (Sasun välikysely, niiden lehtien kirjoittelu nälkälakon aikana, kun ei enää onnistuttu *salata* nälkälakkoa, mitä ne toista viikkoa olivat yrittäneet). *Soihdussa* kirjoittelevat ne jopa proletariaatin diktatuurista — varoen kuitenkin tietysti visusti käsittelemästä kysymystä siitä, *miten* proletariaatin diktatuuriin päästään. Työläisjoukkojen vasemmistuksessa tulevat niiden ”jyrkät” manööverit epäilemättä vielä lisääntymäänkin.

Sosialidemokraatit väittävät taistelevansa fasismia vastaan, pitäen fasisteina ainoastaan lapualaisia. Mutta miten he ”taistelevat” edes lapualaisiakaan vastaan? Eivät työväenjoukkojen voimalla! Kun lapualaiset Tampereella ryöstivät sosdem puolueen lippuja ja sosdem työläiset yhdessä vasemmistolaisien ja kommunististen työläisten kanssa valta-

sivat nämä liput takaisin, sanoi puoluejohtaja Tanner sitä ”kommunistiksi huligaanimenetelmiksi”, koska ”poliisin asia on puolustaa meidän lippujamme”. Ne vetoavat ”lailliseen” porvaristoon ja poliisiin, tarjoten yhteisrintamaa porvaristolle, mutta hyläten ehdottomasti työväen yhteisen taistelun lapualaisuutta ja pääoman riistohyökkäystä vastaan. Puoluekokouksessaan riensivät sosdem johtajat jo hylkäämään oman keltaisen internationalensakin päätökset ja ohjeet, koska lapualaislehdet sitä parissa kirjoituksessaan olivat vaatineet. Puoluekokouksessaan hyväksyivät ne seuraavan päätöksen:

”Että puolue, niinkuin viime puoluekokouksessa tapahtuneesta käsittelystäkin käy ilmi, ei ole sitoutunut ilman muuta noudattamaan Sosialistisen Työväen Internationaalien päätöksiä tai ohjeita, vaan pidättää niiden suhteen itselleen oikeuden harkita, missä määrin ne ovat yhtäpitäviä puolueemme oman vaikkauksen kanssa siitä, mitä kansamme etu vaatii ja mitä velvollisuuksia Suomen lait asettavat.”

Tosiasiallisesti merkitsee tämä sitä, että Suomen sosdem puolue lapualaisten mieltä noutaakseen on saanut irti jo II internationaletakin.

Joskus pettää sosdem herroilta kuitenkin sisu ”oikein vasemmistolaisina” esiintyessään. II internationalen puheenjohtaja Vanderwelde teki jo niinkin ”vasemmistolaisen” tempun että sanoi: ”Jos minun on valittava kommunismin ja fasismin välillä, niin valitsen kommunismin”. Suomen sosdem herrat aikovat matkia tempua, mutta eivät saaneetkaan huuliensa yli tulemaan tällaista väitettä edes manööveritaroituksessa. Ja niinpä rajoittuivatkin ne sanomaan (S. Sosialidemokraatin pääkirjoituksessa): Jos olisi valittava fasismin ja *sosialismin* välillä, niin valitsisimme sosialismin! Herrat siis sentään vielä asettavat sen päämäärän, johon he kaikella toiminnallaan sanovat pyrkivänsä, fa-

sismin edelle! Kauniita "sosialisteja"!

Sosdem herrat väittävät Suomessa vallitsevan *kansanvallan*. Heidän mielestään ei siis kommunistisen puolueen kieltö ja vainoaminen jo 15 vuoden ajan, yhdistyslait, jotka kieltävät kaiken sosialidemokraateista vasemmalla olevien työläisten järjestötoiminnan, vaalilait, jotka estävät vasemmistolaisia työläisiä asettamasta omia ehdokkaitaan vaaleissa, kaikkien vasemmistolaisten työväenjärjestöjen lakkauttaminen ammatillisia järjestöjä, raittiusseuroja ja laulukuoroja myöten, ole fasismia! Fasismia ei heille ole, kun vain vasemmistolaiset työväen kansanedustajat pannaan linnaan, kun vasemmistolaiset lehdet lakkautetaan ja niiden kirjapainot suljetaan, työväentalot takavarikoidaan, kun sosdem lehdillekin annetaan painokanteita "hallituksen halventamisesta". Fasismia ei heidän mielestään ole lapualaisriehunnan salliminen, ohraatoiminta, punaisten lippujen käytön kieltäminen. Heille eivät Svinhufvud ja Kivimäki ole fasisteja, fasistidiktatuurin toteuttajia. Ei, neidän ovat "laillisia"! Ne ovat "laillisia" samalla tavalla kuin eräät kuivettuneet juristit v. 1918, jotka lehdissä panivat vastalauseensa sitä vastaan, että punikkeja ammuttiin — kun ne Suomen ikivanhan lain mukaan olisi pitänyt *piiluta*. Siinä on pääerotus

lapualaisten ja "laillisten" fasistien, Kosolan, Kareksen, Susitaipaleen, Somersalon, Walldenin, Honkajuurien välillä yhdeltä puolen ja Svinhufvudin, Kivimäen, Ståhlbergin, Kallion ja Tannerin välillä toiselta puolen.

Näitä piilukirvesfasisteja kannattamaan yrittävät sosdem johtajat saada työläisiäkin. Niille ne tarjoavat yhteisrintamaa, niitä ne ovat kannattaneet niiden hallituksessa ollessa ja niiden puoleen ne vaalien jälkeenkin kääntyvät. Vaalien jälkeen tulee fasismien kehitys Suomessa kulkemaan pääasiassa entiseen suuntaan. Lapualaiset ja kokoomus antavat määräyksiä, joita "laillisen" fasismien hallitus tottelee. Fasistidiktatuurin *kiristyminen* on näköalana. Fasistien keskeiset ristiriidat tulevat kyllä entisestäänkin kärjistymään ja mahdolltomia eivät ole jonkinlaiset uudet Mäntsälän pihaukset. Sosialidemokraatit tulevat tätä kehitystä kannattamaan. Niiden omienkin joukkojen vasemmistuminen pakottaa ne samalla entistä kierompiin ja kavalampiin manöövereihin työtätekevien huiputtamiseksi. Mutta todellista taistelua fasismia vastaan eivät ne tule käymään sen enempää kuin tähänkään asti. Fasismia vastaan voivat taistella vain työväen ja köyhän talonpoikaiston suuret joukot kommunistisen puolueen johdolla.

5. SUOMEN KOMMUNISTINEN PUOLUE JA TYÖVÄEN TAISTELUTEHTÄVÄT.

"Pulan jatkuessa, pääoman suurhyökkäyksen kiristytessä, lapualaisfasistien hyökkäyksen terävöityessä, "laillisen" fasismien toteuttaessa yhä avonaisempaa terrorikomentoa tulee myöskin työväen taistelutahto kohoamaan, työtätekevän talonpoikaiston alkanut vasemmistuminen jatkumaan ja syventämään, kaupunkien plkkuporvariston tyytymättömyys kasvamaan, ristiriidat ja selkkaukset fasistien omassa leirissä lisääntymään ja kärjistymään. Tämä on lähimmän ajan perspektiivi. Kapitalistisen vakaantumisen loppu Suomessa johtaa luokkataistelun kärjistymiseen ja vallankumouk-

sellisen pulan edellytysten jatkuvaan kypsymiseen."

Näin määritteli SKP:n KK:n v:n 1933 täysi-istunto kehityksen näköalat Suomessa. Tämän vallankumouksellisen perspektiivin käsittävät jotkut toverit kovin yksiviivaisesti, kaavamaisesti. Heidän mielestään ovat suuret työtätekevien joukat *jo nyt* ilman muuta valmiit taisteluun puolueen pelkkää kutsua seu-

raten. Heidän mielestään joukot lähtevät aivan itsestäänkin liikkeelle. He liioittelevat proletariaatin vallankumouksellista taisteluvalmiutta jo tällä hetkellä. Heidän mielestään ei tarvitse muuta kuin *huutaa* saadaakseen joukot mobilisoiduiksi taisteluun, tai vain jollain tavalla "keriä" joukkojen tyytymättömyyttä taisteluliikkeeksi.

Asia ei kuitenkaan ole aivan näin yksinkertainen. Epäilemättä laajat työtätekevien joukot kumouksellistuvat, varsinkin talonpoikaiston keskuudessa on juuri nyt havaittavissa voimakas vasemmistumisprosessi ja *kehityksen suunta* kulkee jatkuvaa ja entistä nopeammin tapahtuvaa kumouksellistumista kohti. Mutta tämäkään prosessi ei tapahdu "itseltään", alkuvoimaisesti, omalla painollaan. Hyvin tärkeänä tekijänä tässä prosessissa on *kommunistinen puolue* ja sen toiminta. Sen tehtävänä on *auttaa* tätä kumouksellistumista, edistää sitä, suunnata kaikki voimansa sen jouduttamiseksi. Joukoissa esiintyvä tyytymättömyys, mikä ei vielä ole suuremmassa mitassa löytänyt ilmaisuaan suurina joukkoliikkeinä, joukkotaisteluina, on kommunistisen puolueen toiminnalla osattava muuttaa ja kehittää taisteluksi, pitäen samalla aina silmällä *vallankumouksellista ulospäisyä pulasta*, proletaarista vallankumousta.

On siis aivan väärä käsitys luulla ja odottaa, että tilanteen kehitys itsestään, ilman muuta johtaa vallankumouksellisen tilanteen kypsymiseen, että kommunistisen puolueen tarvitsisi enää vain tarttua kiinni tähän kehitykseen, "hypätä rattaille" ja huutaa kovasti. Tämä hyvin "vasemmistolaiselta" näyttävä käsitys johtaisi itse asiassa samaan tulokseen kuin avonaisten oikeisto-oppoportunistienkin kanta, "ettei nyt voi taistella", että "ei siitä tule kuitenkaan mitään" — joita ääniä silloin tällöin vielä kuuluu SKP:nkin johtajienkin yksityisten jäsenten taholta.

Molemmat nämä syrjäsuunnat johtaisivat toimettomuuteen, odotteluun — eikä taisteluita saataisi synty-mään.

Täysi-istunto hylkäsi päättävästi tämänsuuntaiset "vasemmistolaiset" toimettomuusmielialat ja painosti erikoisesti, miten nykyisessä tilanteessa on välttämätöntä kohottaa kommunistisen puolueen osuutta ja toimeliaisuutta laajojen työtätekevien joukkojen *kumouksellistuttamiseksi ja aktivisoimiseksi*. Täysi-istunto hylkäsi myöskin huudon mukaan puolueen kriisistä osoittaen, kuinka valtaosa kaikista kuluneena toimintakautena Suomessa tapahtuneista työtätekevien liikehtimisistä ja taisteluista on ollut nimenomaan kommunistisen puolueen järjestämiä ja johtamia. Näiden liikehtimisten määrä ei suinkaan — talonpoikain hätäpuolustusliikettä lukuunottamatta — ole kuluneena toimintakautena pienentynyt, vaan erikoisesti työttömien ja hätäaputyöläisten liikehtimisissä sekä mielenosoitusten järjestämisessä on saavutettu huomattavaa *edistystä*. Puoluejärjestön kasvu kehittyi suurin piirtein normaalisesti. Puolueen työ työpaikoilla on parantunut ja ennenkaikkea on puolue saavuttanut huomattavan määrän uusia yhteyksiä tärkeimmille ja suurimmille työpaikoille. SKP on lujasti ankkuroitunut työpaikoille ja on sillä oikea, määrätietoinen pyrkimys saada lujat, voimakkaat työpaikkasolut joka ainoalle huomattavalle työpaikalle Suomessa.

Tietenkin on puolueen työssä myöskin vielä suuria puutteita ja virheitäkin. Järjestö ei ole läheskään riittävän luja, työpaikkatyössä on vielä paljon heikkouksia, ammatillinen työ edistyy heikosti, lakkoja ja muita liikehtimisiä ei ole saatu aikaan läheskään niin paljoa kuin oikein hyvällä työllä olisi ollut mahdollista jne. Puutteita ja heikkouksia on, mutta puolue näkee ja tuntee ne. Eikä ainoastaan näe ja tuntee, vaan tekee kaikkensa korjatakseen

virheensä, poistaakseen puutteensa, voittaakseen heikkoutensa. Puolue ei salaa ja kaunistele heikkoja puoliaan, vaan säälimättömän itsearvostelun pohjalla löytää se keinot virheidensä parantamiseen. Puolue ei hyväksy itsekidutusta ja "vaivaisen syntisen" lukemista eikä ryhmäkuntaista, pelkästään alasrepivää, kielteistä arvostelua, mutta se harjoittaa *bolshevistista itsekritiikkiä*, mikä aina on ohje toimintaan. Täysi-istunto totesi, että puolue on terve, että se kykenee käymään taisteluja ja ohjaamaan työtätekevien joukkoja edessäolevissa suurissa taisteluissa.

SKP:n ensimmäisenä taistelutehtävänä on kehittää, järjestää ja johtaa työväen ja köyhän maalaiskansan taisteluja *pääoman suurhyökkäystä vastaan*. Niin työssäolevat ja työttömät työläiset kuin köyhä talonpoikaistokin ja kaikki työtätekevät on nostatettava taisteluun lakoin, mielenosoituksin ja taisteluesiintymisin työläisten jokapäiväisten elinehtojen parantamisen, työttömien avustamisen puolesta, pakkohuutokauppojen estämiseksi, vero-, velka- ja korkoriistoa vastaan, fasistien jatkuvia hyökkäyksiä, fasistista terroria ja koko lahtarivaltaa vastaan.

Fasistikomennon vastapainoksi tekee SKP tunnetuksi työväen neuvostojärjestelmää ja nostattaa työtätekevien joukkoja *puolustamaan neuvostojärjestelmää ja sosialistista Neuvostoliittoa* suurten imperialistivaltojen ja Suomen porvariston sotahankkeita vastaan. Näiden sotahankkeiden paljastaminen, mitkä viime aikoina ovat lisääntyneet ei vain neuvostovastaisen parjauksen ylty-misen (lehdissä, Akateemisen Karjala-seuran ja muiden "heimojärjestöjen" toimesta, radiota, vankina olevia ylliloikkareita, Neuvostoliitosta paenneita valkokaartilaisia ja valkoemigrantteja käyttäen) vaan myöskin suoranaisen varustelujen lisääntymisen muodossa (uudet lentokentät, strategiset rauta- ja maantiet, uudet tykkitehtaat, laivaston lisää-

minen, teollisuuden varustaminen sodan varalle jne.), on tärkeä tehtävä. Sen ohella haluaa SKP tehdä laajalti tunnetuksi sosialismin saavutuksia Neuvostoliitossa ja Neuvosto-Karjalassa taloudellisen, poliittisen ja kulttuurielämän eri aloilla. SKP on ottanut tehtäväkseen taistella porvariston harjoittamaa kansalliskiihkoista yllytystä ja sota-kiihoitusta sekä kansallista rajoittuneisuutta vastaan paljastaen toiseikoilla uhkaavan *sodanvaaran* läheisyyden. Siinä tarkoituksessa harjoittaa puolue sodanvastaista joukkotyötä työväen, talonpoikaiston ja sotilaiden keskuudessa. Sotilastyötä, mikä viime aikoina valitettavasti on heikentynyt, pyritään suorittamaan sotilaiden tärkeimmistä, polttavimmista kysymyksistä lähtien, pyrkien saamaan aikaan sotilaiden joukkomittaisia *taisteluesiintymisiä* vaatimustensa puolesta.

Työväenluokan enemmistön valtaaminen, minkä SKP on asettanut tehtäväkseen, ei voi tapahtua ilman, että sosialidemokratian vaikutus työväenjoukoissa muretaan. Siksi kiinnitti täysistunto erikoisen suurta huomiota *taisteluun sosialidemokratiaa vastaan*. Sosialidemokratian johtajat estävät työväen taisteluiden syntymistä, joita he vastustavat sekä yhä julkeammin lakonrikkurimennelmin että myöskin "vasemmistolaisiin" manööverein. Sosdem johtajat levittävät työväen keskuuteen *antautumismielialoja*, väittäen, ettei nyt ole mahdollisuuksia taisteluille, että on odotettava "hyvien aikojen" palaamista, jolloin taas muka voidaan taistellakin. Kommunistien tehtävänä on tosiseikoin osoittaa sosdem ja puolueettomille työläisille, että odottelu nyt auttaa vain pääoman hyökäyksen menestymistä, että odottelu auttaa fasistidiktatuurin lujittumista, että nyt voidaan taistella ja on taisteltava. Sosdem johtajain puheille "hyvistä ajoista", "pulan loppumisesta" ja heidän erilaisille valtiokapitalistisille suunnitelmilleen

(sosdem uusi talousohjelma) on pantava vastapainoksi marxilainen arvio kapitalismin vakaantumisen loppumisesta ja vallankumouksellisen pulan lähenemisestä, *työväen joukko-taistelu* elinetujensa puolesta, vallankumouksellisen pulasta ulospääsyn, vallan valtaamisen puolesta.

Taistellen kaikin voimin sosdem johtajia vastaan, heidän konkreettiseksi paljastamiseksi asettaa SKP samanaikaisesti tehtäväkseen rohkeasti lähestyä sosdem työläisiä *yhteisrintaman* luomiseksi heidän kanssaan kapitalismia ja fasismia vastaan. Tätä yhteisrintamaa on jo käytännössä useasti sovellettu niissä taisteluissa, mitä Suomessa viime aikoina on ollut. Taistelun pohjalla on tätä yhteisrintamaa edelleenkin rakennettava. Sitä tarkoitti myöskin SKP:n yhteisrintamatarjous sosdem puolueelle vuoden alussa, mihin sosdem johtoherrat eivät olleenkaan vastanneet (ilmoitettuaan jo sitä ennen, että jos sellainen tarjous tehdään, tulevat he sen hylkäämään), mutta joka herätti suurta vastakaukua sosdem työläisten keskuudessa. Tämän tarjouksen pohjalla eivät puoluejärjestömme kuitenkaan ryhtyneet mihinkään konkreettisiin toimenpiteisiin *yhteisten taisteluesiintymisten* aikaansaamiseksi sosdem työläisten kanssa. Tämän laiminlyönnin korjaamiseen velvoitti täysiistunto puoluetta kehoittaen kaikkia kommunisteja keskustelemaan toverillisesti sosdem työläisten kanssa, luopumaan siitä väärästä ja vahingollisesta käsityksestä, että myöskin sosdem *työläiset* ovat sosialifasisteja ja "parantumattomia" ja ponnistamaan kaikki voimansa yhteisten esiintymisten aikaansaamiseksi puolueettomien, sosdem ja kommunistien työläisten kesken yhteisesti valittujen elimien johdolla.

Tämän yhteisen taistelun aikaansaamiseksi ja sosdem johtajain vaikutuksen tuhoamiseksi on myöskin välttämätöntä, että puolue kaikella tarmolla käy kiinni työhön *reform-*

mistisissa ammatillisissa järjestöissä. Näiden järjestöjen johtajat ovat yhä selvemmin paljastaneet työläisvihamielisen politiikkansa ja niiden jäsenet ovat tulleet entistä taisteluhaluimmiksi. Kommunistinen puolue on kuitenkin ollut täysin eristynyt näiden järjestöjen jäsenistä ja niin on voinut tapahtua, että esim. puolet jonkin reformistisen järjestön jäsenistä on heittänyt jäsenkirjansa tyytymättöminä reformistijohtajain politiikkaan, mutta SKP on saanut siitä tietää vasta aikojen kulluttua, kun ei ole ollut yhteyttä reformistisiin työläisjoukkoihin. Nyt asetettiin tehtäväksi suorittaa sellainen käänne työssä erikoisesti reformistisissa järjestöissä, että saadaan aikaan vallankumouksellisen ammatillisen opposition (VAO) ryhmiä reformistisiin ammatillisiin järjestöihin samalla kun on tuntuvasti parannettava punaisten ammatillisten työpaikkaryhmien ja koko Suomen ammattijärjestön (mikä käsittää niin punaiset työpaikkaryhmät kuin VAO:n ryhmätkin) työtä. Erikoiden kiinnitettävä huomiota työpaikkakokousten, liikehtimisten ja lakkojen aikaansaamiseen työläisten elinehtojen puolustamiseksi ja parantamiseksi.

Täysi-istunnon työn punaisena lankana oli kysymys puolueen *joukkotyön parantamisesta*. Laajojen joukkojen keskuudessa suoritettava jokapäiväinen bolshevistinen joukkotyö ei vielä lähestulkoonkaan ole tilanteen vaatimusten tasalla. Puoluejärjestöt eivät riittävästi käsitäkään tämän työn merkitystä, eivät ymmärrä, ettei puolueemme voi johtaa joukkoja, ellei niiden kanssa olla läheisessä, jatkuvassa, katkeamattomassa yhteydessä, niin että puoluejärjestö työpaikalla, soppajonossa, reformistisessa ammatillisessa järjestössä, maakylillä aina tietää, mitkä kysymykset järjestöä ympäröivän joukon keskuudessa ovat niitä, mitkä sillä hetkellä eniten laajoja joukkoja kiinnostavat ja mahdollises-

ti liikkeellekin saattavat. Kysymys joukkotyön parantamisesta koskee puolueen kaikkia työaloja, niin työtä sosdem työläisten keskuudessa, kuin työtä työpaikoilla, punaisissa ammatillisissa järjestöissä, sotaväessä, naisten ja nuorison keskuudessa jne. Erikoisesti työhön työpaikoilla, työttömien keskuudessa ja sosdem työläisten keskuudessa kiinnittikin täysi-istunto hyvin suurta huomiota. Haettiin keinoja ja tapoja, millä työläis- ja talonpoikaishoukkoja parhaiten lähestyttäisiin, miten heidän keskuudessaan olisi bolshevistista *joukkoagitatiota* harjoitettava, niin että se johtaisi toiminnallisiin tuloksiin.

Voimakkaasti painostettiin puolueen puutteita tässä suhteessa. Puolue on vielä aivan liian suppea, liian pieneen piiriin rajoitettua, liian "maalalaista". Tehtävänä on järjestää työ niin, että järjestö on salainen ja maanalainen, mutta että sen jäsenet toimivat avoimesti ja pelkäämättä, niinkuin kuka tahansa rehellinen, luokkatietoinen työläinen. Tehtävänä on saada puolueen jäsenet *pääasiassa* tekemään tätä "julkista" työtä joukkojen keskuudessa ja vain välttämätön vähin määrän salaista puuhailua omassa keskuudessa. Siinä suhteessa antoi täysi-istunto puolueelle monia arvokkaita viitteitä ja opetuksia, veti ohjeita niistä kokeimuksista, mitä puoluejärjestö tähän saakka on työssään saanut.

Kesällä suoritettu *vaalikamppailu* oli havainnollisena todistuksena siitä, miten huonosti puolueemme vielä on oppinut toimimaan "julkisesti" laajojen joukkojen keskuudessa. Puolueemme oli vajonnut niin syväle maan alle, ettei se kyennyt vaaleissaan tunkeutumaan näkyville. Vaino tosin oli suuri, vangitsemisia suoritettiin, kaikki vaalikirjallisuus oli levitettävä salassa jne. SKP ei koskaan ole saanut ottaa osaa vaaleihin Suomessa ja nytkin arvelivat monet, ettei kannata mitään tehdä, kun ei kuitenkaan saa äänestää. Tämä

oli parlamenttaaristen harhojen ilmausta. Joissakin tapauksissa arvelivat puolueenkin jäsenet, että on sentään parempi äänestää sosialidemokraatteja kuin ryhtyä joihinkin "tuloksettomiin manöövereihin". Verrattain laajat työväen joukot pitivät sosialidemokratiaa vielä "pienempänä pahana", jota sentään voi äänestää. Kaikkia näitä harhakäsityksiä vastaan olisi puolueen ollut taisteltava laajalla rintamalla, mutta meidän on avoimesti tunnustettava, että tämä taistelu jäi hyvin heikoksi. Ei osattu järjestää joukkotoimintaa vaalien aikana, joukkokokouksia ilman poliisin lupaa, niinkuin muissakin kamppailuissa, lentolehtisten joukkolevitystä, taloudellisia lakkoja, kiellettyjä mielenosoituksia jne., joiden kaikkien yhteydessä olisi selvitetty vaalikomedian merkitystä, puolueemme kantaa eri kysymyksiin, sosialidemokraattien äänestämisen turmiollisuutta jne. Olisi pitänyt esiintyä vastustajien järjestämissä tilaisuuksissa työläisten ajatusten tulkkina, erikoisesti olisi pitänyt esiintyä sosdem kokouksissa. Nyt ei sitä tehty. Vain joissakin kansallissosialistien kokouksissa saatiin työläiset esiintymään, mutta sosdem kokouksissa ei hiiskahdettukaan. Joukkokokouksia ja mielenosoituksia ei yritettykään järjestää. Vaalikamppailu oli ilmeisesti liian "laillinen" tilaisuus, jotta maanalaisuuteen totunut puolueemme olisi osannut sitä oikealla tavalla käyttää. — Näitä virheitä arvosteltiin täysi-istunnossa ja viitattiin tietä kunnallisvaalikamppailulle.

Erikoisena kysymyksenä käsiteltiin suhtautumista *kaupunkien pikkuporvaristoon ja sivistyneistöön*. Pulan kärjistyessä huononee myöskin kaupunkien pikkuporvarillisten kerrostien, pienkauppiaidien, käsityöläisten, pikkuvirkamiesten ja muiden palveluskuntalaisten, vapaiden ammattien harjoittajain ja muiden sellaisten asema. Työttömyys on jo verrattain suuri sellaistenkin ker-

rosten kuin kaupp- ja konttorihenkilökunnan, rakennusmestareiden ja teknilliseen intelligenssiin kuuluvain keskuudessa. Fasistinen kulttuuritaantumus tuntuu raskaalta monista pikkuporvarillisista opettajista, taiteilijoista, kirjailijoista ja muista henkisen työn harjoittajista tai harrastajista. Tätä pikkuporvarillisten kerrosten kasvavaa tyytymättömyyttä yrittää porvaristo käyttää hyväkseen kansallissosialistisen liikkeen luomiseen. Osa näistä "villiintyneistä pikkuporvareista" menee kansallissosialistien joukkoon, osa saa päähänsä kaikenlaisia anarkistisia haihatteluja, osa menee sosialidemokraateillekin. Kommunistinen puolue ei saa jättää huomiotta näitäkään joukkoja. On yritettävä vaikuttaa niihinkin, saada ne ainakin mahdollisuuden mukaan luopumaan fasistidiktatuurin kannattajien joukosta, ellei niitä — edes suurinta osaakaan — mahdollisesti saisikaan liittymään proletariaatin taistelurintamaan. Siksi asettaa SKP tehtäväkseen vaikuttaa myöskin näihin vasemmistuviin pikkuporvarijoukkoihin, saada ne taisteluun omien etujensa puolesta kapitalistista diktaturia vastaan, vetää niistä mahdollisimman suuren osan proletariaatin liittolaiseksi taistelussa fasistidiktatuurin ja kapitalismin kukistamiseksi.

Puolueen työssä maaseudulla todettiin taantumista, mikä nopeasti on voitettava. Pohjois-Suomessa on saanut paljon kannatusta kansanpuolue, minkä sen johto koettaa "johdtaa pois käytännöllisestä pulataistelusta, kehittää se fasistiseksi liikkeeksi ja aidata kapitalistisen riistokomennon raameihin, joiden pohjalta m.m. pienviljelijäpuolue toimii". SKP:n on maaseudulla

korko-, velka- ja veroryöstöjen estämiseksi, hintakiskontaa ja tukkiyhtiöiden harjoittamaa ryöstöä vastaan, vaatien kadon johdosta avustusta työtätekeville talonpojille ja maata maattomille korvauksetta tukkiyhtiöiden, suurtilallisten ja pappilain maista." Erikoista huomiota on kiinnitettävä "maatyöläisten nostattamiseen taisteluun elinheijonsa puolesta".

Hyvin tärkeä niistä lukuisista muista kysymyksistä, joita puolueen edessä nyt on, on kysymys taistelusta ohranaurkintaa ja provokatiota vastaan. Luokkataistelun kiristyessä lisääntyy myös porvariston vimmatu taistelu kommunistista puoluetta vastaan, jonka se kaikilla keinoin tahtoo tuhota. Eräs porvariston vaarallisimpia aseita tässä suhteessa on provokatiota. Myöskin SKP on saanut monia kipeitä iskuja juuri provokation kautta. Siksi on tähän kysymykseen kiinnitettävä aivan erikoisen valpasta huomiota parantaen työtapoja ja menetelmiä ja taistelua ohranaukimista vastaan. Kaikkein tärkeintä niin tässä kuin muussakin työssä on *joukkotaistelun kehittäminen* tätä vaaraa vastaan, niin että laajat työväenjoukot taistelisivat ohranaukimista vastaan ja suojelisivat puoluetta. Puolueen omassa työssä on kiinnitettävä yhä suurempaa huomiota joukkotyön parantamiseen, sillä ohranaukimista on paljon vaikeampi löytää kommunistia kymmenien työläisten joukosta, jotka kaikki puhuvat ja toimivat näköjään yhtä "kommunistisista". Siksi asetettiin kysymys taistelusta ohranaukimista vastaan — ei minään yksinomaan salaisen työn teknillisenä kysymyksenä vaan kysymyksenä joukkotyöstä myöskin tällä alalla, poliittisena kysymyksenä.

SKP käy kiinni edessäoleviin suuriin tehtäviin lujasti päättäneenä bolshevistisella tarmolla poistaa ne virheet ja puutteet, joita sen itsekritiikki sille on paljastanut. Se taistelee kahdella rintamalla sekä oikeisto-opportunistista vaikeuksien edessä väistymistä, passiivisuutta ja

"voimakkaasti tehtävä työtä pien- ja keskitalonpoikain itsenäisen, valvankumouksellaisella johdolla toimivan pulatoiminnan kehittämiseksi laajaksi joukkoliikkeeksi pakkohuutokauppojen,

käytännön opportunistia vastaan, että samalla "vasemmistolaisia" puolueystä kieltäytymistä vastaan muka-voimien vallankumousta varten säästämisen varjolla, toimetonta "suuren rytinän" odottelua ja joukkojen vaistovaraisuuden yliarvioimista ja siitä johtuvaa toimettomuutta vastaan. Se on asettanut tehtäväkseen *bolshevistisen joukkotyön*

kehittämisen, mikä tarkoittaa työväen suurten joukkojen valmistamista ja viemistä taisteluun, niiden kumouksellistuttamista, niiden valmistamista taisteluun vallasta, proletariaaseen *vallan kumoukseen*. Sitkeällä vallankumouksellisella työllä voi SKP tämän tehtävänsä suorittaa.

M. S.

O. W. KUUSINEN

„Kommunistinen manifesti“

(Ensimmäinen ehdotelma jälkipuheeksi)

(Suomennos)

KOMMUNISTINEN MANIFESTI on kommunistisen liikkeen suuri magna charta¹⁾.

Kahdeksankymmentäviisi vuotta sitten julisti *Kommunistinen manifesti* ensi kerran ehyen teoreettisen ja käytännöllisen ohjelman muodossa marxilaista maailmankatsomusta — dialektista materialismia, oppia luokkataistelusta, proletariaatin ja sen kommunistisen etujoukon maailmanhistoriallisesta vallankumouksellisesta osuudesta. Se näytti tien proletariaatin voittoon porvaristosta ja siirtymisen kapitalismista kommunistiseen yhteiskuntaan. Se luonnehti kommunistisen puolueen pääasialliset ohjelmavaatimukset ja sen strategian ja taktiikan periaatteellisen linjan.

Se oli valtava vallankumouksellinen taistelukutsu, joka ei vielä tänäkään päivänä ole menettänyt mi-

tään vallankumouksellisesta iskuvoimastaan. Kaikkien maiden miljoonat työläiset ovat ammentaneet tästä *Manifestista* voimaa herätäkseen vallankumoukselliseen luokkatietoisuuteen. Yhä uudet miljoonat tulevat sitä lukemaan, yhä uusien miljoonien on sitä tutkittava liittyäkseen, sen kutsua seuraten, vallankumoukselliseen luokkataisteluun.

Koko *Kommunistisen manifestin* ilmestymisen jälkeinen historia on loistavasti todistanut Marxin väitteiden järkkymättömyyden. Ja nytkin vielä tuo *Manifesti* seisoo horjumattomana, kansainvälisen kommunistisen liikkeen uskollisena majakkana, sen elävänä ja suurimmalta osaltaan syvästi ajanmukaisena ohjelmalla. *Sen historiallinen jatko on Kommunistisen internationalen ohjelma.*

I. TIETEELLISEN KOMMUNISMIN SYNTY

Missä piilee *Kommunistisen manifestin* tyhjentämätön vallankumouksellinen voima?

¹⁾ Magna charta — suuri vapauskirja jonka Juhana Maaton oli Englannissa v. 1215 pakotettu allekirjoittamaan ja joka muodostaa Englannin valtiomuodon perustuksen.

Itsessään *Manifestissa* sanotaan:

„Kommunistien teoreettiset väitteet eivät suinkaan perustu sen tai tämän maailmanparantajan valmiiksi ajattelemiin tai muuten keksimiin aatteisiin tai periaatteisiin.

Ne ovat vain yleisiä ilmauksia ole-massaolevan luokkataistelun meidän silmiemme edessä tapahtuvan historiallisen liikkeen tosiasiallisista suhteista.“

Ja edelleen:

”Puhutaan aatteista, jotka mullistavat koko yhteiskunnan; niin lausuen ilmaistaan vain se tosiasia, että vanhan yhteiskunnan puitteissa on syntynyt uuden yhteiskunnan alkeet...”

Näillä sanoilla paljastetaan itsensä *Kommunistisen manifestin* synnyn ja elinvoiman salaisuus. Marxin oppi, joka oleellisissa piirteissään on saanut ilmauksensa jo *Manifestissa*, oli itse loppukädessä kapitalistisen yhteiskunnan ristiriitaisten tuotantosuhteiden tuote, proletariaatin aseman ja historiallisen tehtävän tajuaminen, ”olemassaolevan luokkien välisen taistelun todellisten suhteiden yleinen ilmaus”.

Kaikki tämä on totta, kaikki tämä on kiistämätöntä. Mutta mikä meissä nykyään herättää ihmetystä on seuraava. Miten olivatkaan nykyiseen verrattuna silloin vielä tuotantovälineiden keskittyminen ja työn yhteiskunnallistuminen, vähän kehittyneet, vieläpä Englannissakin, ja muissa maissa ei vielä ollut ollenkaan suurta kapitalistista tuotantoa sanan varsinaisessa mielessä. Miten olikaan silloin vielä heikko ja kehittymätön proletariaatti, jonka kutsumuksena oli taistelussa uuden sosialistisen yhteiskunnan puolesta kukistaa porvariston luokkaherruus. Tarvittiin Marxin koko valtavaa neroutta, hänen ajatuskykynsä koko mittaamatonta vallankumouksellista rohkeutta, jotta jo silloin saatettiin edeltäpäin nähdä ja edeltäpäin tieteilteisesti perustella ”uuden yhteiskunnan ainesten” myöhemmän kehityksen välttämättömyys ja kapitalismin kukistuminen, asettaen itsensä tieteen proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelun palvelukseen.

Jokaiselta *Kommunistisen manifestin* riviltä huokuu palava henkäys, joka selvästi todistaa, että se aatteiden järjestelmä, joka muodostaa *Manifestin* sisällön, on syntynyt kumoustaistelun tuleksa.

Se on kasvanut ensinnäkin Euroopan viime vuosisadan 40-luvulla käytyjen vallankumouksellisten luokkataisteluiden karaistuneessa ilmapiirissä, ja toiseksi, välittömästi siitä ideologisesta ja käytännöllisestä taistelusta, jota Marx ja Engels kävivät vuosina 1843—1847.

Ideologisessa taistelussaan lähtivät Marx ja Engels parhaasta, mitä oli luotu XIX vuosisadalla. Marxilaisuuden kolmena alkulähteenä ja perusosana, kuten Engels ja Lenin ovat osottaneet, olivat klassillinen saksalainen filosofia, klassillinen englantilainen taloustiede ja ranskalainen sosialismi yhdessä ranskalaisen vallankumouksellisten oppien kanssa yleensä.

Näiden kolmen aatteellisen virtauksen suurimmat edustajat olivat *Hegel*, *Ricardo* ja *suuret utopistit*. Jokainen heistä rakensi omalla alallaan eheän teoreettisen järjestelmän, jota oli mahdoton kehittää edelleen entisellä periaatteellisella pohjalla. Kuitenkin Marx todella jatkoi niitä, päätti ja sulatti nämä aatteelliset virtaukset yhdeksi yhtenäiseksi järjestelmäksi. Se ei ollut mahdollista muuten, kuin niiden periaatteellisen pohjan kriittillisen uudelleentajuamisen kautta.

Marx jatkoi Hegelin dialektiikkaa, mutta käänsi sen ensin jaloilleen, toisin sanoen asetti mystillisen ”aatteen” ikuisen itseliikunnan sijalle aineellisen todellisuuden dialektisen kehityksen. Marx jatkoi Adam Smithin ja Ricardon arvoteoriaa, mutta samalla hän paljasti taloudellisten kategorioiden fetishi luonteen ja muutti ne ”luonnon ikuisista laeista”, joiksi niitä kuvasivat porvarilliset taloustieteilijät, historiallisten ehtojen alaisiksi ja välttämättömästi muuttuviksi yhteiskunnallisten tuotantosuhteiden ilmuksiksi. Aivan samoin jatkoi Marx Saint-Simonin, Fourierin ja Robert Owenin sosialismia, mutta siirsi sen ensin utopististen aatteiden piiristä, päässäkeksittyjen uuden yhteiskun-

nan suunnitelmien piiristä historiallisen todellisuuden maaperälle, proletariaatin luokkataistelun ilmaukseksi ja ohjelmaksi.

Täten tulivat ideologian kaikilla kolmella perusalalla rikotuksi ne "ikuisten aatteiden" ristikot, joiden taakse olivat suljetut uuden maailmankatsomuksen elävät ainekset.

Rinnan tämän taistelun kanssa oli käytävä toisenlaista ideologista taistelua kaikilla kolmella alalla. Se oli "arvostelun arvostelua", eli ensinnäkin vasemmistolais-hegeliläisten, kuten Bruno Bauerin, Max Stirnerin ym. harjoittaman arvostelun arvostelua, sekä myöskin feuerbachilaisen materialismin suurten puutteiden arvostelua; toiseksi, klassillisen taloustieteen pikkuporvarillisten arvostelijoiden, Proudhonin, Sismondin ym. taloudellisten teorioiden arvostelua; kolmanneksi, suurten utopistien pienten arvostelijoiden: englantilaisten ja saksalaisten ("todellisten") sosialistien arvostelua.

Vasta nyt, kun loppujen lopuksi on saatu julkisuuteen sellaiset Saksan sosialidemokratian johtajien salaamat kallisarvoiset käsikirjoitukset, kuin esimerkiksi ennenkaikkea Marxin "Filosoofis-taloudelliset käsikirjoitukset" ja Marxin ja Engelsin Saksalaisen ideologian täydellinen painos, on meillä tilaisuus palauttaa täydellinen kuva siitä myrskyisestä ideologisesta taistelusta, jota Marx ja Engels kävivät marxilaisen järjestelmän muodostumisen ratkaisevimpana kautena. Marxin kommunististen tutkijoiden osalle lankeaa erinomaisen tärkeä tehtävä selittää marxilaisuuden syntymisen historia tämän kirjallisen perinnön pohjalla kaikille työläisille ymmärrettävässä muodossa.

Mihin tuloksiin johti Marxin ja Engelsin ideologinen taistelu?

Filosofian ja historian tutkimuksen marxilaisesta arvostelusta syntyi *dialektinen materialismi* ja sen osa-

na materialistinen käsitys ihmiskunnan historiasta.

Poliittisen taloustieteen arvostelusta syntyivät Marxin *lisäarvon teoria* ja kaikki siihen kuuluvat kapitalismin ristiriitojen ja kukistumisen lait, jotka Pääomassa on järjestelmällisesti ja yksityiskohtaisesti eritelty.

Utopistisen sosialismin arvostelusta syntyi tieteellinen, *marxilainen kommunismi*, joka erottamattomasti yhdistää välttämättömän dialektisen kapitalismista sosialismiin ja kommunismiin siirtymisen tieteellisen ymmärtämisen proletariaatin luokkataisteluun, "maailman muuttamisen" johdonmukaiseen vallankumoukselliseen käytäntöön, joka muuttaa tieteen vallankumoukselliseksi politiikaksi ja tämän politiikan tie-
teeksi.

Lenin, joka on ymmärtänyt Marxin teorian syvemmin, kuin kukaan muu, painosti erikoisella voimalla sitä, että tämä teoria "liittää yhteen ankan ja korkealla tasolla olevan tieteellisyyden (ollen yhteiskuntatieteen viimeinen sana) ja vallankumouksellisuuden, eikä se tee sitä satunnaisesti, ei vain siksi, että opin perustaja itse oli sekä tiedemies että vallankumouksellinen, vaan liittää ne yhteen itsessään teoriassa sisäisesti ja erottamattomasti.

Kommunistinen manifesti käsittelee suppeassa muodossa useita Marxin opin suunnattoman laajoja aloja. Ennen kaikkea on *Manifestissa* loistavan selvästi esitetty materialistinen historiankäsitys. Lukijan eteen avataan koko ihmiskunnan historia, tieteelliseltä kannalta katsoen luokkayhteiskunnan syntymisen ajoista lähtien aina sosialistiseen saakka, luokkien taistelujen historiana, jota taistelua käydään tuotantotavan muuttumisen ja niiden sisäisten ristiriitojen pohjalla, jotka ovat ominaisia riistoon perustuville tuotantosuhteille.

Marxin opin kaksi tärkeää perusosaa tulevat *Kommunistisessa mani-*

festissa vähän esille. Ensinnäkin hänen filosofinen tietoteoriansa (gnoseologia). Tietenkin on materialistis-filosofinen käsitys tiedon alkulähteistä ja periaatteista kaikkien *Manifestin* väitteiden pohjana, mutta sitä ei ole siinä välittömästi esitetty. Se on osittain tullut esille Marxin ja Engelsin aikaisemmissa teoksissa (*Pyhä perhe, Saksalainen ideologia*) osittain taas Engelsin myöhemmissä teoksissa (*Anti-Dühring, Luonnon dialektiikka ja Ludwig Feuerbach*), ja myöskin Leninin teoksessa *Materialismi ja empiriokritisismi*.

Toiseksi ei *Kommunistisessa manifestissa* vielä ole marxilaista lisäarvoteoriaa kypsyneessä muodossaan. Kuitenkin sisältyvät *Manifestiin* ne tärkeimmät väitteet, joista hän lähti kehittäessään myöhemmin koko lisäarvoteoriansa:

1.) Kapitalistinen järjestelmä on palkkaorjuuden järjestelmä, työläiset ovat "porvarisluokan orjia", "jotka elävät vain niin kauan, kuin heillä on työtä, ja jotka saavat työtä tehdäkseen vain niin kauan, kuin heidän työnsä lisää pääomaa".

2.) "Nämä työläiset, joiden on pakko myöä itseään pala palalta, ovat tavaraa, samanlaista kuin kaikki muutkin kauppatavarat" — sanotaan *Kommunistisessa manifestissa*. Marxin myöhempien määritelmien mukaan työläiset myyvät tavarana työvoimansa, mutta sekin merkitsee, että he myyvät "oman nahkansa". Sillä työvoima-niminen tavarä on olemassa ainoastaan "työläisessä ihmisenä", "ainoastaan elävän yksilön ominaisuutena" (*Pääoma*).

3.) Menot, jotka kapitalisti kuluttaa työläiseen nähden, eli työpalkka, supistuu *Kommunistisen manifestin* mukaan "miltei yksinomaan niihin elintarpeisiin, jotka hän tarvitsee omaksi ylläpidokseen ja sukunsa jatkamiseksi."

4.) Työläisten asema huononee ehdottomasti (absoluuttisesti) sitä

mukaa, kuin työn tuottavaisuus kehittyi; huononeminen tapahtuu osittain työpalkan alentamisen tai työajan pidentämisen, osittain taas työn voimaperäistytymisen, työpaikkaterorin ym. kautta.

Marx käyttää tosin *Kommunistisessa manifestissa* vielä vanhaa väärää sanontatapaa "työn hinta" (työvoiman arvon ja hinnan sijasta), mutta ei suinkaan porvarillisessa mielessä, jonka mukaan työläiselle maksetaan hänen tekemänsä työ. Ei, *Kommunistisen manifestin* mukaan työläiset, myödessään itseään pala palalta, saavat työpalkan muodossa paljoa vähemmän, kuin on niiden tuotteiden arvo, jotka he ovat työlään luoneet. Pääoman lisääntyminen ei tapahdu minkään muun, kuin riiston kautta. Mutta *Manifestista* puuttuu vielä tämän riiston perusteellinen selvittely, jonka Marx on myöhemmin esittänyt määräämällä rajat käsitteille "välttämätön työ" ja "lisätyö" (eli "maksamaton työ"), joka luo lisäarvoa. Vasta nämä teoreettisesti erittäin tärkeät määritelmät tekivät kapitalistisen tuotantoprosessin selvän ja johdonmukaisen erittelyn täysin mahdolliseksi, mutta ne eivät suinkaan muuttaneet *Kommunistisessa manifestissa* esitettyä perusajatusta. Päinvastoin, tämä perusajatus tuli vain kaikissa oleellisissa osissaan vahvistetuksi ja syvennetyksi.

Useissa muissakin peruskysymyksissä Marx myöhemmin oleellisesti täydensi ja kehitti *Kommunistisessa manifestissa* esitettyjä väitteitä. Ennenkaikkea kysymyksessä *proletariaatin diktatuurista*. Sitäpaitsi ovat *Manifestin* IV osaan kuuluvat huomautukset kommunistien suhteesta erilaisiin oppositiopuolueisiin, kuten itse Marx ja Engels jo v. 1872 ovat osoittaneet, historiallisesti vanhentuneita konkreettisessa muodossaan, joskin ne "peruspiirteiltään ovat nytkin vielä oikeat".

Niiden aatteiden myöhempiä kehitystä, joita *Kommunistinen mani-*

festi ensi kerran julisti, marxilaisuuden kehitystä *marxilais-leniniläisyydeksi* ei voida ymmärtää, ellei oteta erikoisesti huomioon uuden historiallisen aikakauden perusluonnetta, ja varsinkin näiden aatteiden suunnatonta voittokulkua: sosialismin käytännöllistä *toteuttamista*, rakentamista, maapallon kuudennella osalla.

Kommunistisen manifestin uuden painoksen ilmestyessä on lukijalla

2. IMPERIALISMIN AIKAKAUSI JA ALKU BOLSHEVISMIN TAISTELUUN II INTERNATIONALEN OPPORTUNISMIA VASTAAN.

Kommunistinen manifesti toteaa, että porvaristo on "*keskittänyt tuotantovälineet ja yhdistänyt omaisuuden muutamiin harvoihin käsiin*". Mutta tämä kapitalistisen keskittymisen ja kasaantumisen, kuten myöskin "tuotannon alituisten mullistusten" osaksi tuli muodostua suorastaan jättiläismäisiksi. Itse Marx eritteli myöhemmin kaikin puolin pääoman kasaantumisen ja sen yleisen lain pääteoksessaan.

Mutta niin Marx kuin Engelskään eivät eläneet kapitalismin viimeisen kauden aikana, jolloin tuotannon keskittyminen ja pääoman kasaantuminen suli kokonaisten tuotantoalojen ja nimenomaan kaikkien tärkeimpien tuotantoalojen kartellistoitumiseksi ja trustituumiseksi, jolloin vapaan kilpailun ja teollisuuspääoman valta muuttui *monopolistisen finanssipääoman* vallaksi, mikä ei kuitenkaan voi poistaa vapaata kilpailua.

Jos aikaisemmin tavaroiden halvat hinnat, kuten *Kommunistisessa manifestissa* osotetaan, olivat sinä "rasakaana tykistönä", jonka avulla porvaristo "murtaa kaikki kiinanmuurit", niin tulevat nyt *monopolihinnat* suurporvariston raskaaksi tykistöksi taistelussa lisävoiton saamisesta koko maailmassa.

Jos aikaisemmin "yhä laajempien markkinoiden tarve ajoi porvaristoa

oikeus vaatia tämän kehityksen ja marxilaisuuden toteuttamisen tärkeimpien kohtien vaikkapa vain kaikkein alkeellisinta luonnehtimista tällä aikakaudella. Senvuoksi haluamme tässä sanoa siitä kaikkein välttämättömimmät seikat lähtien *Kommunistisen manifestin* perusajatuksista ja arvostellen rinnan sen kanssa sosialidemokraattien käsityksiä.

kaikille maapallon äärille", niin nyt sai tässä jahdissa ratkaisevan merkityksen pääoman vienti. Alkoi maailman jako vaikutuspiireihin kansainvälisten trustien välillä.

Jos eturivin maiden porvaristo aikaisemminkin huomattavasti riisti "raakalaiskansoja", samalla työntäen niitä "niinsanotun sivistyksen" tielle, niin nyt ovat koko maapallon alueet jaetut suurvaltojen kesken, ja siirtomaiden sekä puolsiirtomaiden kansojen säälimätön riisto ja sorto on muodostunut järjestelmäksi. Alkoi ankara taistelu jo kerran jaetun maailman uudelleenjaosta.

Juuri tämä koko maapallon alueiden jako, joka päättyi uuden vuosisadan vaihteessa, muodostaa yhdessä monopoolikapitalismin kiihkeän kehityksen kanssa käännekohdan uuteen ajanjaksoon — *imperialismin ajanjaksoon*.

Koko kapitalismin kehitys, joka tähän saakka oli tapahtunut nousuvassa suunnassa, alkoi nyt kääntyä laskua kohti. Lenin määritteli tämän kapitalismin viimeisen vaiheen *mätänevän ja kuolevan* kapitalismin vaiheeksi. Ei siinä mielessä, että kapitalismi kuolisi itsestään, vaan kapitalismin "*sosialismiin siirtymisen*" mielessä. Ensinnäkin: "Monopooli, joka kasvaa kapitalismista, *jo* merkitsee kapitalismin kuolemaa, sosialismiin siirtymisen alkua. Imperia-

lismin aikaansaama suunnaton työn yhteiskunnallistuminen...merkitsee samaa." Ja toiseksi siinä mielessä, että "imperialismi johtaa kapitalismin ristiriidat viimeiseen pisteeseen, sellaiseen rajaan saakka, jonka toisella puolen alkaa vallankumous". (Stalin.)

Toisin käsitti asian II internationale. Se astui niin käytännössä kuin teoriassakin mätänevän kapitalismin, imperialismin oloihin ja vaatimuksiin opportunistisesti mukautumisen tielle.

Marx ja Engels kävivät yhtämittaista taistelua opportunistisia vastaan, joka jo heidän elinaikanaan nosti päätään ei ainoastaan anglosaksilaisissa maissa, vaan myöskin Saksan sosialidemokratian johtajien keskuudessa. Viimemainitut olivat kuitenkin kyllin "varovaisia" salatakseen (aina vuoteen 1932 saakka) yleisöltä ne Marxin ja Engelsin kirjeet, joissa heidän opportunistisia edesottamisiaan arvosteltiin.¹⁾

Täynnä paheksumista Saksan sosialidemokratian opportunistia kohtaan kirjoitti Engels jo v. 1885 Wilhelm Liebknechtille:

"Näinköhän (Kommunistisen manifestin /— K.) saksalaista eli todellista sosialismia koskevan luvun kohtalona on tulla jälleen päivänpolttavaksi?"

Ja niin kävikin. Sitä mukaa kuin etuoikeutetun työläisylimystön kehitys imperialismiin kaudella loi huomattavan perustan opportunistille, alkoi sosialidemokratian porvarillisuuden kehitys käydä täydellä höyryllä.

Tällöin alkoi myös häikäilemätön marxilaisuuden, erikoisesti Kommunistisen manifestin perusväitteiden vääristely, revisiointi.

"Kurjistumisteoria ei pidä paikkaansa" — kiljuivat sosialidemokraatit kuorossa, rinnastaen proletariaa-

tin perusjoukon aseman sen etuoikeutetun kerroksen aseman kanssa. Ei pidä paikkaansa se, mitä on sanottu *Kommunistisessa manifestissa*, että muka nykyajan työläinen on "pelkkä koneen lisäke", jota "joka päivä, joka hetki orjuuttaa kone, pomo ja ennenkaikkea yksityinen teollisuuskapitalisti itse". Ei, nykyajan työläinen on pikemminkin tehtailijan vapaa työtoveri. Ei myöskään pidä paikkaansa se, että muka työläisellä "ei ole muuta menetettävää kuin kahleensa", sillä nykyaikainen työläinen saattaa omistaa jopa pari osakettakin, jne.

Imperialistisen porvariston etujen mukaista oli pikkuporvarillisten harhakäsitysten luominen työläisten petkuttamiseksi, ja sosialidemokraattiset työväenluokan ylimystön äänitorvet täyttivät tämän tilauksen mitä suurimmalla innolla. Ensin lähtivät bernsteiniläiset ja muut revisionistit avoimeen rintamahyökkäykseen marxilaista teoriaa vastaan, senjälkeen Kautsky ja muut revisionistien vastaväittäjät — salateita, vääristelien ja kuohien marxilaisuutta sen "oikeaoppisen selittämisen" nimissä.

Imperialistisen porvariston ostaman ja turmeleman työväen ylimystön etujen mukaista ei ollut vallankumouksen valmistaminen, vaan kapitalistisen tuotannon edistyminen. Senvuoksi ryhtyivät sosialidemokraattiset teoreetikot ennenkaikkea laimentamaan Marxin teoriaa kapitalismin kukistumisesta, m.m. *Kommunistisessa manifestissa* esitettyä perusväitettä "tuotantovoimien kapinasta nykyaikaisia tuotantosuhteita vastaan, omaisuussuhteita vastaan, jotka ovat porvariston ja sen vallan elämänehtoja."

Tämä vallankumouksellinen teoria kapitalismin perusristiriidan välttämättömästä kärjistymisestä muutettiin omaksi vastakohdakseen, kapitalismin ja porvariston joka askeleen puolusteluksi, kunhan ne vain voitiin selittää tuotantovoimien kehitystä palveleviksi. Tuotantovoimien

¹⁾ Marx-Engels-Lenin-Instituutti on nyt julaisnut kaksi osaa näistä sosialidemokraattisten johtajien salaamista kirjeistä.

kehityksen jarruttaminen, niin opetivat sosialidemokraattiset viisastelijat, on marxilaiselta kannalta katsoen taantumuksellista, ja senvuoksi on työväenliikkeen kieltäydyttävä kaikenlaisesta taistelusta, joka saattaisi vaikeuttaa kapitalistisen teollisuuden kasvua. Se seikka, että tuotanto saattaa eri aloilla kehittyä edelleen kapitalisminkin rajoissa, osoittaa muka Marxin mukaan, että sosialismin aika ei suinkaan vielä ole tullut, jne. Levitettiin järjestelmällisesti sitä fatalistista käsitystä, että muka tuotantovoimien kehitys joskus tulevaisuudessa itsestään johtaa sosialismiin, ei tietenkään kapitalismin kukistumisen ja väkivaltaisen vallankumouksen kautta, vaan vähitellen tapahtuvan, rauhallisen sosialismiin "kasvamisen" tietä.

Täten muutettiin marxilaisuus näennäisesti marxilaisten lauseparisien varjolla työläisliberalismiksi. II internationalen huiput olivat enää vain sanoissa sosialisteja, itse asiassa he olivat porvareita.

Sosialidemokratian käytäntö mukautui vielä nopeammin ja täydellisemmin imperialistisen porvariston tarpeisiin, kuin sen teoria. Sotaa edeltäneessä sosialidemokratiassa vallalla oleva luokkasovintoa ajava politiikka ilmeni kehittyneimmissä kapitalistimaissa mitä rajoittuneimpina parlamenttaarisena kivettyneisyytenä ja ammattiyhdistysreformismina (etupäässä sovitteluina työntäjien kanssa työehtosopimuksista). Eduskunta oli maailman keskus. Laillinen parlamenttaarinen demokratia oli tie autuuteen. Parlamenttaarinen diplomatia — viisauden ja hyveen huippu.

Kaikki, mitä *Kommunistisessa manifestissa* sanotaan "taantumuksellisesta eli porvarillisesta sosialismista", ja suuri osa siitä, mikä on sanottu "saksalaisesta" eli "todellisesta sosialismista" — kaikki se iskee kuin naulan päähän II internationalen johtajiin nähden, erittäinkin vä-

littömästi maailmansotaa edeltäneellä kaudella.

Johdonmukainen taistelu tätä opportunistia ja porvarillista sosialismia vastaan oli nyt todellisten marxilaisten polttavin tehtävä kansainvälisessä työväenliikkeessä kussakin eri maassa. Tämän tehtävän ratkaisuun ryhtyi Lenin, siihen ryhtyi *bolshevismi*. Bolshevismien taistelu men-shevismia ja II internationalea vastaan oli alusta alkaen taistelua todellisen vallankumouksellisen marxilaisuuden oikeuksiinsa palauttamisen puolesta niin teorian kuin käytännönkin aloilla; se oli keskeytymättömiä taistelua marxilaisuuden kaikkia ja kaikenlaisia väärentelijöitä vastaan. Samalla merkitsi se marxilaisuuden edelleen kehittämistä uutta ajanjaksoa vastaavasti.

Samaan aikaan, kun II internationalen johtajat peittivät imperialismin *ristiriitoja*, paljasti Lenin nämä ristiriidat. Ennenkaikkea hän todisti kapitalismin kolmen perusristiriidan välttämättömän kärjistymisen imperialismin kaudella. Nämä ristiriidat ovat: ensinnäkin työn ja pääoman välinen; toiseksi, sortavien kansojen pienen kourallisen ja siirtomaiden ja riippuvassa asemassa olevien maiden sorrettujen kansojen suunnattoman enemmistön välinen; ja kolmanneksi eri imperialististen valtojen ja finanssiryhmien välinen ristiriita.

Samaan aikaan kun II internationalen johtajat maalailivat kapitalismin tasaista kehitystä (evolutionia) tulevaisuudessa, todisti Lenin *epätasaisen kehityksen* voimistumisen imperialismin kaudella.

Tämä ei merkitse lisääntyvää eroa eri kapitalististen maiden kehitystasossa. Ei, tämä eroavaisuus on vähenemässä, ja nimenomaan sellaisen tasottumisen pohjalla onkin, kuten тов. Stalin on osottanut, epätasaisen kehityksen vaikutuksen vahvistumisen mahdollinen imperialismin aikana. Eikä tämä epätasaisuus ole siitä, että "yhdet maat saavuttavat ja sit-

ten sivuuttavat toiset taloudellisessa mielessä tavallisessa järjestyksessä, niin sanoaksemme *evolutionin* (rauhallisen kehityksen) mielessä”, mikä oli sääntönä monopoolia edeltäneen kapitalismin kaudella. Ei, “epätasaisen kehityksen laki imperialismin kaudella merkitsee yksien maiden hyppäyksittäin tapahtuvaa kehitystä toisten suhteen, sitä, että yhdet maat nopeasti syrjäyttävät toiset maailmanmarkkinoilla, se merkitsee jo *jaetuksi tulleen maailman* aika ajottaista uudelleenjakoa aseellisten yhteenottojen ja mullistusten kautta, erimielisyyksien syvenemistä ja kärjistymistä imperialismin leirissä, maailman kapitalismin rintaman heikentymistä, tämän rintaman murtamisen mahdollisuutta ei maiden proletariaatin taholta, sosialismin voiton mahdollisuutta yksityisistä maissa.” (Stalin.)

Kansainvälisen tilan yhä jännittyessä tuli kysymys suhteesta imperialismiin yhä polttavammaksi jokaiselle työväenpuolelle. Lenin antoi erittäin selvän arvion luokkien asemista tässä kysymyksessä:

“Proletariaatti taistelee imperialistisen porvariston vallankumoukselliseksi kukistamiseksi, pikkuporvaristo — imperialismin reformistisen “parantumisen” puolesta, siihen mukautumisen puolesta, alistuen siihen.”

Cunowin tapaiset *oikeistolaiset* sosialidemokraatit esiintyivät avoimina sosiali-imperialisteina, mutta käyttivät tietenkin politiikkansa puolusteluna näennäisesti marxilaista viisastelua. “Cunow, — kirjoittaa Lenin, — selittelee puisevasti ja kynnillisesti: imperialismi on nykykaista kapitalismia; kapitalismin kehitys on välttämätöntä ja edistyksestä; siis imperialismikin on edistyksestä, on alistuttava imperialismiin ja sitä ylistettävä.”

Kautskyn tapaiset *keskustalaiset* pyrkivät erikoisesti himmentämään imperialismiin ristiriitoja. Imperialismi ei yleensä ole mikään kapita-

lismin uusi vaihe, ilmoitti Kautsky, se on vain teollisuuskansojen epäviisasta laajentumispolitiikkaa. Tämän imperialistisen politiikan sijasta voi porvaristo yhtä suurella, jopa suuremmallakin menestyksellä harjoittaa toista, viisasta laajentumispolitiikkaa. “Pääoman pyrkimys laajentumiseen, — niin kirjoitti hän sanasta sanaan, — voidaan parhaiten saavuttaa ei imperialismiin väkivaltaisten keinojen, vaan rauhallisen demokratian avulla.”

Ja hän petkutti työläisiä ikuisesti rauhallisen “yli-imperialismin” harhakuvalla.

— *Pulaa ei enää tule!* — julistivat kartellien palkkaamat taloustieteen professorit, ja sosialidemokraattisten teoreetikkojen kuoro toisti innoilla: “Niin, niitä ei enää tule. Kartellit pystyvät poistamaan pulat.” Ja vasta pulat itse rikkoivat rumalla renkutuksellaan tämän kuoron ja sen esilaulajien sopusoinnun:

vuoden 1900 pula — Saksassa ja Venäjällä;

vuoden 1903 pula — Amerikassa;

vuoden 1907 pula — aluksi Amerikassa sekä eräissä muissa maissa.

Jokainen pula todisti Marxin ja Leninin pulateorian oikeaksi. Jokainen pula muistutti siitä, mitä ennusti jo *Kommunistinen manifesti*:

“Miten porvaristo voittaa nämä pulat? Toisaalta pakollisesti hävittämällä joukon tuotantovoimia, toisaalta valloittamalla uusia markkina-alueita, ja käymällä perinpohjaisemmin riistämään vanhoja. Miten siis? Siten, että se valmistaa yhä monipuolisempia ja yhä valtavampia liikepulia ja vähentää keinoja, joilla pulien syntymistä voitaisiin torjua.”

— *Sotia ei enää tule!* — julistivat ministerit, jotka hoitivat finanssiylimystön asioita, ja kautskylaisten poroporvareiden kuoro toisti samassa tahdissa: “Niin, niitä ei tule. Finanssipääoma ja viisaat hallitukset kykenevät täydellistytetyn imperialismiin “rauhallisen demokratian” avulla estämään sodanvaaran.”

Mutta itse sodat kursailematta sarkivät tämän suloisen sopusoinnun: espanjalais-amerikkalainen sota v. 1898;

englantilais-buurilainen sota v. 1899—1902;

venäläis-japanilainen sota v. 1904—1905;

Balkanin sodat v. 1912—1913, ja lopuksi imperialistinen maailmansota v. 1914.

Jokainen sota mitä ilmeisemmin todisti, että Kautskyn sopusointusuusteoria ei ollut mitään muuta, kuin joukkojen pettämistä, että Lenin oli ehdottomasti oikeassa todistaessaan, että imperialismi välttämättä johtaa ryöstösoitiin siirtomaiden ja muiden riistoalueiden uudelleen jakamisesta, väkivaltaisiin yhteenottoihin suurimpien imperialististen valtojen välillä maailmanher-

ruudesta ja, että imperialististen valtioiden väliset rauhansopimukset merkitsevät ainoastaan hengähdyshetkiä sotien välillä ja uusien sotien valmistusta.

Bolshevismin taistelu kansainvälistä menshevismii vastaan keskittyi etupäässä kansainvälisen liikkeen kolmen suuren kysymyksen ympärille, jotka vielä tänäkin päivänä ovat jokapäiväisen taistelun polttopisteessä.

Nämä kysymykset ovat:

1) kysymys puolueesta;

2) suhteesta imperialistiseen so-
taan;

3) proletariaatin diktatuurista.

Kussakin näistä kysymyksistä saat-
toi Lenin välittömästi nojautua
Kommunistiseen manifestiin.

(Jatk.)

L. MADJAR

Uusia ilmiöitä maailman talouskriisin kehityksessä

NOIN vuosi sitten alkoi maailman pörssseissä kuumeinen hyörintä. Osakkeiden ja obligatioiden arvot nousivat. Myöskin vehnän, puuvil-
lan, kautshukin, värillisten metallien j.n.e. hinnat kohosivat. Alkoi tunnettu teollisuustuotannon nousu tärkeimmissä imperialistisissa maissa. Yhdysvalloissa teollisuustuotanto lisääntyi 15 %:lla. Japanissa oli nousu vieläkin huomattavampi. Ranskassa ja Saksassa alkoi myöskin jonkinlainen teollisuustuotannon nousu. Porvarilliset ekonomistit alkoivat puhua maailman talouspulan päättymisestä, kriisin muuttumisesta depressioksi («lamakaudeksi»), uuden nousun läheisestä alkamisesta.

Se oli Hoverin bumin aikaa Yhdysvalloissa. Se oli Papenin bumin aikaa Saksassa. Englannissa toivottiin, että luopuminen vapaakaupasta, tulliproteksionismin käytäntöön otto, pun-

nan arvon alentaminen ja imperiumin suosituimmuuden turvaaminen Ottawan sopimuksilla vievät maan ulos pulasta.

Hoverin bum ei kestänyt kauan. Sen huippuna Yhdysvalloissa oli pankkikriisi, kultakannasta luopuminen, teollisuustuotannon jyrkkä aleneminen, osakkeiden kurssin ja hintojen putoaminen, uusi kriisin puuska.

Ei ollut vaikea jo silloin nähdä, että Hoverin bum, huolimatta siitä, että konkurssin partaalle joutuneiden teollisuuslaitosten rahastamisyhtymä (finanssikorporatio) ruiskutti 3 miljardia dollaria Amerikan talouteen, ei voi olla johtamatta uuden kriisin purkaukseen.

Hoverin bum päättyi romahdukseen. Yhdysvalloissa teollisuusindeksi kohosi bumin vaikutuksesta 55:stä 62:n pisteeseen marraskuussa v. 1932.

Maaliskuussa v. 1933 se oli jo pudonnut 52:een pisteeseen. Saksassa pienen vilkastumisen jälkeen tilanne huononi talvikuukausina. Englanti pysytteli entisellä tasolla. Ranskassa jatkui pientä nousua. Japanissa nousee teollisuus nopeasti.

Kapitalistisessa maailmassa näemme siis jatkuvia kuumaisia nousuyrityksiä, uusia kriisipurkauksia- ja puuskia, hyppäyksiä ylös ja alas eri maissa. Lisäksi, mitä huomattavampi on nousu ylöspäin sitä suurempi on alas romahdus. Vain Japani ja Ranska muodostavat vissin poikkeuksen, syistä, joista puhumme alempana. Kapitalistinen talous kokonaisuudessaan oli uuden luottokriisin kourissa, monet valuutat menettivät arvoaan ja maailman kauppa aleni 35:een %:n (v. 1929 verraten). Kevät v. 1933 ei tuonut mitään vakavampaa parannusta. Tuotantovälineiden tuotanto ja konerakennus ovat alemmalla tasolla kuin viime vuonna. Pääoman emisioinit ovat myös vähentyneet vieläpä viime vuoden syvimpään laskuun verraten. Velkaprobleemeja, niiden joukossa myöskään sotavelkakysymystä, ei ole ratkaistu. Tärkeimpien kapitalistimaiden budjetit ovat surkeassa tilassa. Varastot, ottamatta lukuun sokeria ja tinaa, eivät ole vähentyneet.

✱

Mutta kuitenkin me voimme todeta uusia ilmiöitä talouspulan kehityksessä. Mitä nuo uudet ilmiöt ovat?

Kaikkien johtavien imperialistimaiden teollisuustuotanto on nyt korkeammalla tasolla kuin viime vuonna. Japani on useilla kevyen teollisuuden aloilla saavuttanut v. 1929 tason. Ranskassa on metallurgia, autoteollisuus, hiilen tuotanto ja tekstiiliteollisuus osoittaneet vissiä nousua. Saksassa musta metallurgia tuottaa 25—30 % enemmän kuin viime vuonna. Tekstiili- ja autoteollisuus, betonin ja sementin tuotanto osoittavat myöskin jonkinlaista parantumista.

Englannissa on musta metallurgia myöskin ylittänyt viime vuoden tason. Yhdysvalloissa on syvän romahduksen jälkeen viime kuukausina tapahtunut «sensatiomainen» hyppäys-ylöspäin. Metallurgia, auto-, tekstiili- ja villateollisuus, sähköenergian kulutus, tavarain kuljetus rautateillä ovat kohonneet viime vuoden tason yli. Mustan metallurgian kuormitus on hypännyt ylöspäin: 14 %:sta 48 %:iin. Tekstiiliteollisuus ylittää 50 %:lla viime vuoden.

Hintojen muodostumisen alalla Yhdysvalloissa on viime päiviin asti (heinäk. lopulla) ollut havaittavissa maataloustuotteiden ja raaka-aineiden hintojen nousua. Vehnän, puuvillan, kautshukin ja värillisten metallien hinnat ovat kohonneet enemmän kuin mitä dollarin arvo on alentunut. Mutta yleinen hintaindeksi kullassa laskettuna on alentunut. Se merkitsee, että teollisuustuotteiden hinnat eivät ole kohonneet dollarin arvon alenemista vastaavasti.

Viime kuukausina on eri kapitalistimaissa ollut havaittavissa myöskin jonkinlaista tuotantolaitosten tuottavaisuuden nousua. Sen johdosta, että on poljettu palkkoja, että on alennettu tavattomasti raaka-aineiden hintoja, ovat tuotantokustannukset pienentyneet. Monilla tuotantoaloilla toteutetaan ilmeisesti myöskin vissinlaista kriisiratsionalisointia. Metallurgian johtavat miehet Yhdysvalloissa sanovat, että jos heidän tehtaansa on kuormitettu 35 %:lla, niin ne tuottavat voittoa, ja jos ne on kuormitettu 25 %:lla, niin ne eivät tuota tappiota. Japanissa pannaan kartellisopimusten avulla osa vanhasta tuotantoaparaatista seisomaan ja samalla lasketaan käyntiin uusia kutomakoneita. Ranskassa jatkuu hiiliteollisuuden mekanisointi ja vuorityöläisen työn tuottavaisuus kohoaa. Englannissa suoritetaan vissiä rationalisointia metallurgiassa ja tekstiiliteollisuudessa.

Kriisiratsionalisointi ilmenee m.m. siinä, että huonosti toimivat tuotan-

tolaitokset pannaan kokonaan seiso-
maan ja monopolilyhtymät siirtävät
tuotannon parhaimpiin tuotantolai-
toksiin.

Kriisikauden ratsionalisointi ilmenee
siinäkin, — kuten Saksan konjunk-
tuuri-instituutin selostuksessa pan-
naan merkille, — että työläisten kes-
kuudesta valitaan kaikkein kestävä-
mpiä, sellaisia, joiden työn tuottavai-
suus on mahdollisimman suuri. Japa-
nissa on onnistuttu vähentämään työ-
voiman kustannuksia kehruteollisuu-
dessa v:sta 1923 v:n 1932 mennessä
62 %:lla. Siellä, missä aikaisemmin
oli 10,000 kehräpäää hoitamassa 62
miestä ja 219 naista, on nyt 32 mies-
tä ja 164 naista. Työväenluo-
kan riisto on jättiläismi-
tassa voimistunut kriisi-
ratsionalisoinnin pohjalla.
Ja tällaista ei ole vain Japanissa.
Kriisiratsionalisointia toteutetaan
erittäin voimakkaasti naftatuotannos-
sa, puhumattakaan sotateollisuudesta.

Jos ottaa ratkaisevat imperialisti-
maat, niin huomaa vissiä teollisuus-
tuotannon kasvua, vaikka tuo kasvu
tapahtuu tavattoman epätasaisesti.
Etupäässä kulkee Japani, sen jälessä
tulevat Yhdysvallat, Ranska, Saksa
ja Englanti.

Mitkä ovat tuon nousun syyt?

Japani ei lisää tuotanto-
välineiden, vaan hävitysvä-
lineiden tuotantoa. Japani
tuottaa enemmän valurautaa ja te-
rästä senvuoksi, että se uudelleen
aseistaa armeijaansa; se tuottaa
tankkeja, sotalentokoneita, autoja,
järeitä tykkejä, rakentaa strategisia
ratoja Mandshuriassa, sotasatamia
Koreassa, sotatarvetehtaita Mandshu-
riassa, Koreassa ja Japanissa.

Valuraudan sulatus Japanissa v.
1932 ylitti v. 1931 tason 508,000 ton-
nilla. Teräksen tuotanto on kohon-
nut. Tuotantovälineiden tuotanto —
koneraennus — on alemmalla tasolla
kuin viime vuonna. Jopa konserni
Mitsubisin toimintakertomuksetkin
korostavat sitä, että vilkastuminen

raskaassa teollisuudessa on tulos-
sotalaitoksen tilauksista.

Samaan aikaan tapahtui parannus-
ta puuvilla- ja paperiteollisuudessa,
keinotekoisien silkin, sähkölamppujen,
kummikenkien j.n.e. tuotannossa. Tä-
mä parantuminen on tapahtunut vien-
nin kustannuksella, ennenkuulumat-
toman dumpingin («polkumyynnin»)
kustannuksella, sillä onhan yenin
(jenin) arvo alentunut 60 %:lla sa-
maan aikaan, kun dollarin arvo on
alentunut 18—20 %:lla ja Englannin
punnan arvo — 25—28 %:lla.

Japani harjoittaa dump-
ingia yenin arvon alenta-
misen kustannuksella, työ-
palkan ja talonpoikain tu-
lojen alentamisen kustan-
nuksella. Japanin imperialismin
englantilaiset kilpailijat nimittävät
sitä «sosialiseksi dumpingiksi».

Japanissa on konjunktuu-
rin parantuminen tapahtu-
nut sodan pohjalla, sota-
teollisuuden kasvun poh-
jalla, inflation ja dumpin-
gin pohjalla kaikkine tästä
johtuvine ristiriitoinen.

Toukokuussa (1933) alkoi jo tuo-
tanta puuvillateollisuudessa ja hiilen
ja kuparin tuotannossa vähetä. Vä-
henee tavarain kuljetus rautateillä,
samoin kauppavaihto.

Ranskassa oli teollisuustuotan-
toindeksi viime vuonna elokuussa 93;
huhtikuussa (1933) — 107 — kasvu
14 %. Valuraudan tuotanto v. 1932
oli 471,000 tonnia kuussa, mutta huh-
tikuussa 1933 — 525,000 tonnia. Sa-
mana aikana on teräksen tuotanto li-
sääntynyt 464,000 tonnista 584,000
tonniin. Musta metallurgia on lisän-
nyt tuotantoaan 24 %:lla, konera-
kennus — 8 %:lla, autotuotanto on
lisääntynyt 17 %:lla. Mutta on tun-
nettua, että Renaultin autotehdas
tuottaa tankkejakin, Hotckisin auto-
firma tuottaa «toisinaan» myös kuu-
laruiskuja, Voisin autotehdas tuottaa
sotalentokoneita, Citroenin autoteh-
das raskaita tankkeja.

Osakkeiden ja obligatsioiden kurssit kohoavat pörssissä. Mutta etunässä kulkevat sotatehtaiden osakkeet. Rautateiden tulot lisääntyvät. Mutta etupäässä tässä kulkevat Elsass-Lothringissa ja maan itäosissa olevat radat. Lisääntyy sementin ja betonin tuotanto. Mutta, kuten sanoi hra Daladier, Ranska ei rakenna linnoitettua vyöhykettä paperista, vaan nimenomaan juuri betonista.

Ranskassa on tuotannon kasvua havaittavissa ensikädessä sotateollisuuden aloilla. Samalla on osotettava, että Ranskan siirtomaiden osuus sen ulkomaakaupassa on pula-aikana kohonnut 18—20 %:iin. Myöskin Ranska toteuttaa imperiumin suosituimmuuden politiikkaa.

Saksassa on valuraudan ja teräksen tuotanto kohonnut 26,3 %:lla viime vuoteen verraten. Samaan aikaan on tuotantovälineiden tuotantoindeksi alentunut viime vuoden elokuusta alkaen huhtikuuhun asti v. 1933 — 117:sta 114 pisteeseen. Musta metallurgia lisää tuotantoaan, mutta konerakennus vähentää. Mihinkä tuo valurauta sitten häviää? Autoteollisuus käy täyttä höyryä, ja fasistilehdistö ei edes yritäkään salata sitä, että, kyseessä on Ranskan saavuttaminen (jossa on yksi auto 30 asukasta kohden, mutta Saksassa vain 100 asukasta kohden). Kyseessä on armeijan mekanisoiminen. Kyseessä on tankkien, lentokoneiden ja järeiden tykkien tuottaminen.

Fasistinen lehdistö osoittaa, että rakennustarpeiden tuotannossa on tapahtunut parannusta. Mutta kuitenkin rakennustöitä on vähemmän kuin viime vuonna. Nousu koskee sementin ja lähinnä betonin tuotantoa. Kriisin aikana on Saksa kohottanut kuparin tuotantoa niin, että kun se vv. 1928 tyydytti omalla tuotannollaan vain 28 %, niin nyt se tyydyttää jo 67 % tarpeistaan.

Maatalouden alalla ovat Saksan fasismin toimenpiteet kohdistuneet «autarkian» («omavaraistalouden»)

aikaansaamiseen maan varustamisessa rasva-aineella, eläinten rehulla, siipikarjalla, kananmunilla ja vihanneksilla (fasistien laskelmien mukaan on «autarkia» jo saatu aikaan vehnällä, rukiilla, perunoilla, lihalla ja sokerilla varustamisessa), mikä on tärkeätä sodan ja saarron aikana. Tuotantovälineiden tuotanto Saksassa vähenee, mutta tankkien, tykkien ja lentokoneiden tuotannossa on havaittavissa ehdotonta nousua. Saksan fasismi täyttää finanssipääoman sille antamaa tehtävää: jouduttaa pääoman sijoitusten tempoa työväenluokan kustannuksella ja aseistautuu uuden sodan varalle.

Niillä tuotantoaloilla Saksassa, joilla on havaittavissa vähänkään vakavaa kasvua, on sillä selvästi sotilaallinen luonne.

Englanti on pysytellyt enemmän tai vähemmän entisellä tasolla, siten, että se on ottanut käytäntöön suojelustullit, alentanut punnan arvoa, tehnyt entistä voimakkaampia yrityksiä siirtomaamonopolinsa takaisin palauttamiseksi siirtomaiden ja dominioiden markkinain hyväksikäyttämisen mielessä. Mutta mikä merkillinen yhteensattuma: kaikkein suurinta nousua on Englannissakin ollut mustan metallurgian alalla!

Valuraudan sulatus ja teräksen tuotanto kasvavat siksi, että niiden tuonti maahan on vähentynyt, mutta kulutus on lisääntynyt vain 6,5 %:lla. Puuvillan kulutus on alentunut, hiilen kulutus on viime vuotisella tasolla, raskaan teollisuuden kuormitus on pienentynyt ja kevyen teollisuuden suurentunut 2 %:lla.

Yhdysvalloissa oli teollisuustuotannon indeksi maaliskuussa 52; toukokuussa se kohosi 64. Tekstiiliteollisuus tuottaa 56 % viime vuotista enemmän. Autotuotanto on lisääntynyt 100 tuhannesta 250 tuhanteen kappaleeseen. Lisäksi ovat rakennuskontrahdit alemmat kuin viime vuonna. Konerakennus on alemmalla ta-

solla. Uudet emissiot tekivät huhtikuussa v. 1932 — 142 milj. dollaria, mutta tänä vuonna vain 45 milj. dollaria.

On selvää, että metallurgian kasvussa on Yhdysvaltain sota-valmisteluilla huomattava osuus. Laivaston rakennusohjelma puhuu tästä kyllin kaunopuheisesti. Yhdysvaltain sotilaalliseen rakennustyöhön maalla ja merellä käytetään kulvana vuonna 1 miljardi dollaria. Ja nämä ovat vasta kukkia, marjat kypsyvät jalestäpäin!

Kuitenkin on epäämätöntä, että dollarin arvon alentamisella ja tulevalla inflation uhalla on myös ollut määrätty osuutensa tuotannon kasvussa. Yhdysvalloissa on alkanut «pako pois rahoista», «pako aineellisiin arvoihin». Nämä ovat tyypillisiä inflatiokauden ilmiöitä. On parempi omistaa tavaroita, autoja, talojen osakkeita ja obligatioita, kuin arvonsa menettäviä rahoja. Inflatiota on aina seurannut inflatiokonjunkturi, joka päättyy aina romahdukseen, kuten koko sodanjälkeinen kokemus osoittaa.

Erittäin suuri merkitys keinottelu-kuumeen kehityksessä oli lailla «teollisuuden entiseen kuntoon saattamisesta». Tämä laki velvoitti kaikki tuotantoalat laatimaan oman «rehellisen kilpailun ohjelman», s.o. toteuttamaan pakollisen kartelloimisen. Meitä ei saa ihmetyttää se, että noissa ohjelmasuorituksissa (hartia) edellytetään työviikko «supistettavaksi» 35—40 tuntiin. Yhdysvalloissa, virallisten tietojen mukaan, työmies tekee työtä 29 tuntia viikossa. Tietenkin hänen palkkaansa on vastaavasti alennettu. Mutta noiden kartellisopimusten tarkoituksena oli tuotannon supistaminen ja hintojen kohottaminen. Tuloksena oli, että tuotannon supistumista ja hintojen nousua odottaessa jokainen tuotantolaitos pyrki muodostamaan suuria varastoja. Neljän kuukauden aikana tuotanto kasvoi 36 %:lla, mutta työpalkkojen summa vain 7 %:lla. On muodostunut

entistä huutavampi ristiriita tuotannon ja maksukykyisen kysynnän välille. Ovat muodostuneet uuden kriisinpuuskan edellytykset.

«Minä värisen, kun ajattelen, mihin voi johtaa tuotannon kasvu», — sanoi eräs Rooseveltin johtava neuvonantaja — Johnson ja, kuten sähkösanomat Yhdysvalloista ilmoittavat, ovat uuden romahduksen ensimmäiset jyrähdykset jo kuuluneet tavarapörsseissä.

Inflatio ja sotaa edeltävän konjunkttuurin ainekset ovat tuotannon nousun pohjana Yhdysvalloissa. Mutta tämä pohja on sangen heikko ja pettävä, sillä siinä piilee jo sen oma vastakohta.

Sääntönä, on, että inflation aikana hintojen yleistaso jää jälkeen rahanarvon alenemisen temposta. Tämä ei suinkaan sulje pois sitä, että yksityisten tavarain hinnat menevät rahanarvon alenemisen tempojen edelle. Ei ole mikään sattuma se, että tämä ilmiö on havaittavissa juuri sellaisten raaka-aineiden suhteen, joilla on sotilaallinen merkitys (puuvilla, kautshukki, värilliset metallit). Inflation olosuhteissa työpalkka, vaikkapa se kohoaisikin, jää kuitenkin jälkeen hintojen kohoamisen temposta. Inflatio, mikä merkitsee realipalkan laskua, iskee ensikädessä työväenluokkaan. Mutta loppulaskussa se tuottaa tuhoa myöskin talonpoikaiston perusjoukoille. Inflatio tuhoaa pikkuporvaristoa, tekee sen säästöt, pankkitalletukset ja kätkeyt rahat arvottomiksi.

Inflatio kaventaa sisäisiä markkinoita. Mutta samalle se supistaa myös ulkoisia markkinoita. Tällä hetkellä suoritetaan 63 % ulkomaankaupasta arvonsa menettäneissä valuutoissa, 16,5 % valuutoissa, joilla on pakkokurssi ja vain 20,5 % kultavaluutassa. Tällaisissa oloissa on kaupankäynti vaikeanlaista!

On epäämätöntä, että keinottelu-kuume pörsseissä johtaa uuteen ro-

mahdukseen, heti, kun käy selväksi, että osakkeiden korkeat kurssit eivät vastaa osakeyhtiöiden alhaisia tuloja. Yhdysvalloissa on tämä romahdus jo alkanut.

Osakkeiden kurssin kohoaminen on jo johtanut siihen, että teollisuusosakkeet antavat vain 2—7 % tuloja.

Mitä tulee sotatuotantoon, niin sota, tuotanto sotaa varten on «tavattoman tuottavaa afääriä» (Lenin). Mutta hävitys- ja tuhoamisvälineiden tuotanto, voitot, joita puristetaan työtätekevisistä joukoista, jouduttavat valuutan arvon alenemista ja ovat hirvittäväenä taakkana koko talouden harteilla.

Vaikkapa jättäisinkin sivuun poliittiset ja sosiaaliset momentit, tavattoman ristiriitojen kärjistymisen imperialistivaltojen välillä, luokkataistelun kasvun ja sen mitä suurimmat purkaukset, liikehtimiset siirtomaissa, — ja tuollainen abstrahoituminen olisi aivan väärä, — jos tarkastellaan vain taloudellisen konjektuurin kulun verhoamattomia tosiasioita imperialistisissa maissa, niin johtuu siitä kumoamaton johtopäätös: niissä imperialistisissa maissa, joissa on tuotannon nousua, tapahtuu se sota-inflation pohjalla. Sotien uusi vuoro ei muuta perusteellisesti kriisin kulkua, vaan kohottaa sen korkeam-

malle asteelle: nykyisessä tuotannon kasvussa piilevät kaikki maailman talouspuolan uuden purkauksen edellytykset.

Kapitalismin suhteellisen vakaantumisen päättymisen, joka tapahtuu nyt entistä nopeammilla tempoilla, siirtyminen sotien ja vallankumousten uuteen vuoroon, kahden maailman välinen taistelu, yhteentörmäykset valtion ja luokkien välillä edistävät talouspuolan syventymistä ja kärjistymistä. K:n Tpk:n XII täysi-istunto tuomitsi fatalistisen näkökannan kapitalismin automaattisesta romahtamisesta. Koko kriisin kulku osoittaa kumoamattoman selvästi, että porvaristo etsii ulospääsyä pulasta sodassa, interventiossa ja fasismissa. Mutta proletariaatti etsii ulospääsyä pulasta proletarisessa vallankumouksessa.

Pulasta ulospääsyprobleemi ratkaistaan taistelussa kahden maailman välillä, imperialististen valtojen välillä, taistelussa proletariaatin ja porvariston välillä.

Nyt ei tapahdu siirtyminen kriisistä depressioon, vaan siirtyminen toisesta kriisin purkauksesta toiseen, entistä jättäjäismäisempään.

(Pravda heinäk. 24 p. 1933)

J. GINDIN

Neuvostokauppa ja taistelu hintojen vääristelyä vastaan

(Jatk. n:oon 13)

V.

VÄÄRINKÄYTYKSIÄ hintojen alalla, puolueen ohjeiden vääristelyä ei tavata vain kauppa- ja kooperatiivikoneistossa. Usein rikkovat hintoja meidän teollisuutemme eri laitokset, yhtymät ja trustit. Näiden

vääristelyjen seuraukset ovat joskus kuluttajalle paljon tuntuvampia kuin myymäpöydän takaa tehdyt vääristelyt, sillä kun teollisuuden työntekijät kohottavat laittomasti hintoja, niin näihin laittomiin hintoihin kauppaelimet puolestaan tekevät vielä omat

hintojen nousua, ja tällä tavoin vähittäishintojen väärä korottaminen saa yhä suuremmat mittasuhteet.

Tällä tavoin ivanovilainen trusti, «Ivrastmasla», haluten peittää eri laitojen epätaloudellisen toiminnan takia aiheutuneet tappiot, päätti myydä muutaman tuhat puutaa kasvisvoita korotetuilla hinnoilla. Trusti möikin tuhat puutaa kasvisvoita 15 rup. kilo, vaikka kilon hinnaksi oli määrätty 1 rup. 75 kop. Kauppaelimet puolestaan tekivät hintalisäyksen tälle voille ja sillä tavoin kuluttajilta kerättiin valtava summa rahaa. Tässä ivanovilaisen trustin työntekijäin neppimannihenki ei johtanut vain keinottelumaiseen hintojen kohottamiseen tärkeälle ravintoaineelle, vaan laittoman voiton tavoittelun takia laskettiin kaupan voimäärä rikkomalla siten voin jakelun keskitettyä suunnitelmaa, samalla kun teollisuuden asettama korkea myyntihinta aiheutti keinottelumaisen hintojen kohottamisen kauppaverkoston taholta.

Joskus neuvostovallan hintapolitiikkaa vääristellään «mitä parhaiten» pyrkimysten varjolla. Niinpä Dnepropetrovskin suljetun työläisten kooperatiivin N:o 16 johdossa olevat «kommunistit» pitivät erikoista huolta kooperatiivinsa käyttövarojen lisäämisestä, etsien erikoisesti varoja ei-keskitettyjen hankintojen laajentamiseksi. Tätä varten he laskivat kaupan mielivaltaisesti korotetuilla keinotteluhinnoilla huomattavan määrän elintarpeita (sokeria, ryynejä, kasviöljyä ym.). Suunnitelmiin kuuluvista varastoista, jotka oli tarkoitettu käytettäväksi työläisten varusteluun, tuhlatiin elintarpeita myymällä niinsanotuilla kalliilla hinnoilla ilman kortteja (jauhoja myytiin 1 kilo 27 kopeekan asemasta 2 ruplalla, 1 kilo sokeria 1 rup. 26 kop. asemasta 8 ruplalla ja kilo siemenöljyä 92 kopeekan asemasta 2 ruplalla).

Peittääkseen laittoman menettelynsä tämän työläisten suljetun kooperatiivin johtajat, puolueen jäsenet Anenkov ja Demt-

shenko, suorittivat petollisesti kirjanpidollisesti näiden elintarpeiden myynnin kiinteiden hintojen mukaan, mutta kiinteiden ja kalliiden hintojen välisen noin 30.000 ruplan suuruisen erotuksen veivät tuloihin etumaksuna, joka muka oli saatu talouselimiltä vihannesten ostoa varten. Samalla Anenkov piti huomattavaa osaa näistä hintaerotuksesta saaduista varoista kahden kuukauden ajan hallussaan ikäänkuin laskutodisteita vastaan annettuina käytötavaroina. KKK:n puhemiehistö ja SNTL:n TTT:n kansankomissariaatin kollegio eroittivat Anenkovin ja Demtshenkon puolueesta.

Valtionvastaiset neppimannihenkiset repimisyrikkymykset, jotka ilmenevät neuvostovallan hintapolitiikan vääristelyssä, yleensä kuvastavat niiden elinten työn epätydyttävää tilaa, missä niitä ilmenee: itsevarustelu, rosvoaminen, johtajain luokkavalpauksen tylsistymisen rappeutumisen ja koneiston vieraila aineilla turmelumisen tuloksena.

Luonnollisesti vain luokkavihollisemme, opportunisti tai tylsäpäinen porvari voivat sen perustalla, että tavataan yksityisiä neuvostokaupan periaatteiden vääristelyä, summamutikassa tuomita koko valtiokaupan ja neuvostovallan kooperatiivien systeemin. Kuitenkin on muistettava, että meillä Neuvostoliitossa on 200.000 laitosta (makasiinia, myymälää, kauppakojua ym.), joissa työskentelee 1,5 miljoonaa henkeä. Ja jos vääristelyä tavataan vaikkapa vain yhdessä prosentissa näistä kauppalaityksistä, niin silloin ne lyövät kipeästi huomattavan kuluttajajoukon etuja ja tuottavat valtavaa vahinkoa työläisten varustelulle. Juuri tämän takia onkin terästettävä luokkavalppautta, tämän takia on välttämätöntä käydä leppymätöntä taistelua kaikkia yrityksiä vastaan vääristellä meidän puolueemme tavaravaihtoa koskevaa politiikkaa.

VI.

Hintapolitiikan alalla tapahtuvan puolueen linjan vääristelyn kanssa ei jouduta tekemisiin vain kauppaelimen ja teollisuuslaitosten käytännöllisessä työssä, vaan myöskin poliittisesti kysymysten väärien, puoluevastaisten asettamisten muodossa, joita eri laitosten työntekijät antavat.

Joku aika sitten paljastettiin Pravdassa sanomalehden Za industrialisatsiju palstoilla julkaistu ryntäys, jossa koetettiin «korjata» puolueen linjaa hintojen ja hintojen muodostamisen alalla. Mitä törkeimpien poliittisten virheiden läpilaskemisen takia poistettiin tehtävistään lehden toimittaja tov. Bogushevski. Birbrajerovin selän taakse oli itse asiassa kätkeytynyt trustien, yhtymäin ja muiden teollisuuslaitosten yksityisten johtajain oikeisto-opportunistinen käytäntö työssään. Niinpä kirjoittaa tämän vuoden tammikuussa VSFNT:n raskaan teollisuuden kk:n finanssipolitiikan sektorin johtajan, tov. Kissin, Mosmetalshirpotrebin johtajalle osoitetussa kirjelmässä: «Trustin on kuluttajain kanssa tehtävissä sopimuksissa edellytettävä asetettavaksi tuotteille sellaiset hinnat, että niiden perustalla 1933 välttämättä taataan 700—900 tuh. ruplan kasaantuminen».

Näin ollen tämän kirjeen perustalla ei ole asetettava hintoja puolueen ja hallituksen päätösten mukaisesti, vaan 700—900 tuh. ruplan kasaantumistehtävän perustalla. Olivatpa trustin tuotantokustannukset minkälaiset hyvänsä, sattuipa minkälaisia menojen ylityksiä hyvänsä tuotannossa (raaka-aine, työpalkka, kuljetus, hallinnolliset menot), niin siitä huolimatta on asetettava sellaiset hinnat, että saataisiin 700—900 tuh. rupl. voittoa.

Näin ollen on siis aivan tarpeetonta taistelu hintojen alentamiseksi ja epä-

taloudellisuutta vastaan, vaan päinvastoin kaikki tuo voidaan korvata korkeiden hintojen asettamisella. Tällaisen vaarallisen ohjeen antaa johtava elin — VSFNT:n raskaan teollis.kk:n koneisto — eräälle Moskovan alueen suurimpia trusteja, joka tuottaa yleisiä kultustavaroita.

Jos tähän vielä lisää sen, että trustin johtaja ennen tällaisen ohjeen saamista salli joukon vääristelyjä hintapolitiikan alalla, jos ottaa huomioon, että trustin tuotteiden hintaa tammikuuhun mennessä oli laittomasti kohotettu 420:sta 670:een ruplaan yhdeltä tonnilta, niin käy ymmärrettäväksi mainitun trustin edelleenkin tapahtunut hintojen korottaminen 670:sta 870:teen ruplaan tonnilta.

Meidän teollisuutemme työssä voidaan tavata peitettyssä muodossa tapahtuvaa hintojen korotusta uusien tuotteiden tai uusien lajien ja uusien merkkien valmistamisen varjolla. Hienomekanismin trusti esim. myy herätyskellojaan 9 ruplalla, mutta asettaen ne puiseen kehykseen ja kuluttaen siihen lisää 10 ruplaa, trusti laskee nämä herätyskellot kauppaan pöytäkelloina ja omavaltaisesti asettaa niille hinnaksi 40 ruplaa, mikä tuottaa sille 40 % laitonta voittoa.

Puolueen itseishintojen alentamista ja taistelua käytettävänä olevien määrärahojen ylittämistä vastaan koskevien päätösten halveksiminen, turvautuminen hintojen korotukseen, kaikkien tuotannossa ilmenevien puutteellisuuksien asettaminen tosiasiallisesti kuluttajain kannettavaksi — tämä kaikki merkitsee neuvostovastaista, trotskilaista kysymyksen asettamista.

VII.

Esitetyt tosiasiat osoittavat, että neuvostovallan käytännöllisessä toteuttamisessa me kohtaamme pikuporvarillisten nepmaninaimesten vastustusta, joi-

ta aineksia on pesiytynyt meidän kaupapakoneistomme eri renkaisiin ja teollisuuden elimiin. Taistelua näitä proletariaatille vihamielisiä voimia vastaan on lujitettava. Jokainen laitton hintojen korottaminen on heti niiden paljastuttua peruutettava paikallisten elinten ja lähinnä KK:n — TTT:n yhteydessä toimivain hintojen tarkastuselimien toimesta. Neuvostovallan hintapolitiikan rikkojille on annettava ankaria rangaistuksia. Parantumattomia neuvostovallan hintapolitiikan rikkojia ei ole vedettävä vain puoluelinjalalla tapahtuvaan, vaan myöskin oikeudelliseen edesvastuuseen.

Neuvostovallan hintapolitiikka ei kuitenkaan voi rajoittua pelkkään laittomien hinnankorotustapausten luettelointiin ja siihen syyllisten rangaistamiseen.

Bolshevistinen taistelu neuvostovallan hintapolitiikan puolesta merkitsee taistelua sen kaikkia vääristelyjä vastaan ja samalla myös taistelua itseishintojen alentamiseksi, tuotteiden laadun parantamiseksi ja nykyisten hintojen vähittäiseksi alentamiseksi. Hintojen alentuminen voidaan saada aikaan vain teollisuuselinten ja kauppayritysten työntekijäin säännöllisen ja sitkeän työn avulla. Tämän yhteydessä on kiinnitettävä erikoista huomiota käsiteollisuuskooperatiivien ja paikallisen teollisuuden suhteettomasti paisutettujen tuotteiden hintojen alentamiseen.

Sopimusbyroiden toimesta on paikallisten hankintahintain oikean säännöstelyn kautta saatava aikaan huomattava hintojen alentuminen tavaroille, joita hankitaan keskitettyjen hankintojen ulkopuolella ja yksityisten laitosten suorittaessa itse ostoja.

Ratkaisevaa osaa tässä tulee näyttellä sopimusbyroiden. Valitettavasti ovat tässä suhteessa asiat monilla paikkakunnilla aivan huonosti. Sopimusbyrot, joiden tehtävänä ei ole

yksinomaan hankintahintojen säännöstely, vaan joiden on myöskin oltava hankintamarkkinain järjestäjänä, ovat monilla paikkakunnilla melkein toimitettomina. Hankintamarkkinoilla ei ole vielä bolshevistista järjestystä, on vallalla itsevirtaus, normaalisien toiminnan rikkirepiminen. Vaihdon suuruutta tavoitellessaan ostoja suorittavat järjestöt harjoittavat keskinäistä kilpailua ja keinottelua. Hankintakonttorien verkosto on suhteettomasti paisunut, niiden henkilökunta on suurilukuinen suhteellisen pieniin osto- ja hankintatehtäviin nähden.

Hankintakonttorien huono työ tuottaa vahinkoa kauppayrityksille. Äskettäin esim. osti Mospon Leningradin konttori leningradilaiselta arttelilta «Hosutilj» partion erilaista tavaraa (pukuja, liinoja, päähineitä, vuodepeitteitä) 150 tuh. ruplalla. Nämä tavarat ostettiin keinotteluhinnoilla ja olivat ne niin huonolaatuisia, että myyessä piti ne hinnoitella uudestaan ja tehdä 65 % alennus. Näin ollen tämä yksi hankintakonttorin suorittama huono osto tuotti liikkeelle tappiota noin 100 tuh. ruplaa.

Nyt suoritettavan kooperatiivikoalition tarkastamisen yhteydessä on kiinnitettävä erikoista huomiota hankintakaaderien huolelliseen valintaan. Kauppa- ja kooperatiivikoalition kaikenlaisten asiointien ja edustajien henkilökunnan kokoonpano on tarkastettava huolellisesti ja siitä on poistettava kaikki keinottelijat ja muut vieraat ainekset. Kulutuskooperatiivien ja valtion kauppayritysten on toteutettava hankintaosastojensa työn vakituinen kontrolli ja johto. Byrokraattinen kansliajohto on korvattava jokapäiväisellä operatiivisella johdolla, elävällä ohjauksella ja lujalla asiallisella kontrollilla. Neuvostokaupan tehtävät sekä hankintojen ja eri laitosten itsensä suorittamien ostojen kehittäminen vaa-

tii todellista jokapäiväistä operatiivista johtoa tsentrosojusin, kulutuskoooperatiivien piiriliittojen ja niiden eri aloilla toimivien yhtymien taholta. Ilman tällaisen johdon vakiinnuttamista ei voida menestyksellisesti toteuttaa puolueen ohjeita neuvostokaupan kehittämistä.

VIII.

Tavaroilla varustamisesta huolehtivien elinten edessä on tällä hetkellä valtavia tehtäviä, jotka ovat yhteydessä maatalouden alalla suoritettavan korjuu- ja hankintakamppailun kanssa. Siitä, missä määrin kooperatiivit ja valtion kauppaelimet ovat valmistautuneet vastaanottamaan nämä maatalouskampppailut, riippuu huomattavassa määrin niiden suorituksen menestyksellisyys. Viime vuoden kokemus osoitti, että muutamissa piireissä tavaroilla varustamisesta huolehtiva verkosto ei kyennyt maataloustuotteiden hankinnan kuumeisimmillaan ollessa järjestämään maaseudulle teollisuustavarain saantia. Tavarat patoutuivat varastoihin, kaupunkeihin, niitä lähetettiin maaseudun kulutuskoooperatiiveille suuresti myöhästyneenä, ei oltu taattu maaseudulle välttämätöntä tavarain lajittelua ja järjestöllis-taloudellista johtoa. Viime vuonna piti KK:n erikoisesti puuttua asiaan ja aluekomiteoiden ja piirikomiteoiden ryhtyä päättäviin, toimenpiteisiin, jotta voitiin selviytyä niistä vaikeuksista, jotka olivat syntyneet muutamien kauppa- ja kooperatiivikoneiston osien epätyydyttävän työn tuloksena.

Viime vuoden opetukset on otettava huomioon. Suoritettavana olevan sadonkorjuu- ja hankintakamppailun yhteydessä on teollisuuden, kauppa- ja kooperatiiviverkoston johtavain elinten kiinnitettävä mitä vakavinta huomiota teollisuustavarain aikaan kuljettamiseen maaseudulle ja maaseudun kulutuskoooperatiivien jär-

jestölliseen ja taloudelliseen lujittamiseen. Maaseudulla suoritettavanamme olevat tehtävät on ennenkaikkea otettava huomioon teollisuuden, jonka hallintaan kuuluu huomattava enemmistö teollisuuden tukkuvarastoista. Näin eivät olleet asiat viime vuonna, jolloin varastot olivat kooperatiivien ja valtion kauppaelinten hallussa.

Tämän takia lankeaa nyt teollisuudelle huomattava osa vastuusta tavarain aikaan kuljettamisesta maaseudulle ja maaseudun kuluttajille tarpeellisten tavaralajien valinnasta. Tämän toteuttaminen on eroittamattomasti yhdistetty siihen, että ne laitokset, jotka valmistavat yleisiä kulutustavaroita, kykenevät näinä kausina valmistamaan suuren määrän talonpoikaistaloudessa tarvittavia tavaroita. Teollisuustavarain jakelusuunnitelma vuoden 1933 toisella neljänneksellä edellyttää lisättäväksi tavarain vientiä maaseudulle huomattavasti enemmän kuin vuoden 1933 ensimmäisellä neljänneksellä. Kolmannella neljänneksellä on maaseudun markkinain tavaravarastojen edelleen huomattavasti lisäännytävä.

Mutta suunnitelman toteuttamisen ratkaisee teollisuustavarain kuljetuskysymys. Monien sellaisten tärkeiden tavarain, kuin puuvillatuotteiden, jalkineiden, kalossien, mahorkan ja valmiiden vaatteiden, lähetys tapahtuu epätyydyttävästi. Teollisuuden varastot ja kulutuskoooperatiivien piirien väliset varastot yleensä lähettävät neljänneksen ensikuukausina mitättömän määrän tavaroita, ja vasta neljänneksen lopussa, parin kolmen viimeisen dekaadin aikana, lähettävät suurimman osan tavaroista. Tällä tavoin tavarain lähetys- ja kuljetusuunnitelma, poikkeuksia lukuunottamatta, muodollisesti kyllä täytetään, mutta mainitunlainen tavarain kuljetusmetodi saattaa aikaan epäjärjestyksiä myyntiverkoston toiminnassa

ja tekee mahdolliseksi normaalisen varustelun ja suunnitelmallisen kaupankäynnin. Tämän lisäksi myyntikoneisto joutuu näiden kuljetuksessa ilmenevien jyrkkien hyppäysten takia finanssivaikeuksiin, mikä johtaa sellaisiin tapauksiin, että alempi myyntiverkosto ei kykene ostamaan tavaroita ja ne joutuvat huutokaupalla myytäväksi.

Rorskond'in esim. piti lähettää kalastuskautena Astrakaniin vuosineljänneksen aikana 70 vaunulastia kondiittorituotteita. Rorskond'in tavarain lähetysosaston johtajat, aliarvioiden puolueen ohjeet tavarain säännöllisestä kuljettamisesta, lähettivät Astrakaniin 2 kuukauden 20 päivän aikana vain 20 vaunulastia kondiittorituotteita, mutta viimeisen dekaadin aikana lähettivät 50 vaunulastia näitä tuotteita. Rorskond'in työntekijäin välinpitämätön ja muodollinen suunnitelmien täyttämiseen suhtautuminen johti siihen, että kooperatiivit eivät kyenneet ostamaan huomattavaa osaa näistä tuotteista. Tämän takia kalastajain kooperatiiveille tarkoitetuista kondiittorituotteista myytiin huutokaupalla 15 vaunulastia muille Astrakanin järjestöille, samalla kun muuttamat tärkeät kalastajapiirit jäivät varustamatta kondiittorituotteilla.

Mutta kysymys ei ole vain tavarain kuljetussuunnitelman määrällisessä toteuttamisessa ja kuljetuksen tasaisessa jakaantumisessa neljänneksen eri osille. Tavarain lähetystä suorittavien järjestöjen johtajain on ryhdyttävä bolshevistisiin toimenpiteisiin sen turvaamiseksi, että teollisuustavarain paikkakunnille kuljetuksessa olisi täydellisesti otettu huomioon kaikkien piirien erikoisuudet ja niiden merkitys määrättyinä kausina. Niinpä on teollisuustavaroita kuljetettava ensi kädessä sellaisiin piireihin, jotka alkavat hankinnat ennen muita. Puuvillan hankintakamppailuun valmistautuminen esim. vaatii kuljetettavaksi Keski-Aasiaan aikanaan sika-

laisissa oloissa tarvittavia tavaroita, sensijaan kun uudet puuvillanviljelyspiirit (Takakaukaasia, Pohjoiskaukaasia, Ukraina ym.) vaativat toisia tavaroita ja eri aikoina.

Olisi väärin kiinnittää kaikki huomio vain maaseudun keskitettyyn tavaroilla varustamiseen ja niiden kuljetuksen säännölliseen järjestämiseen. Maaseudun kulutuskoooperatiivien on ryhdyttävä tarmokkaisiin toimenpiteisiin tavaravaihdon laajentamiseksi käyttämällä hyväksi paikallisia mahdollisuuksia. Tätä varten on maaseudun kulutuskoooperatiiveja huomattavasti lujitettava järjestöllisesti ja taloudellisesti. Itse maaseutumyymäläin verkostokin on nykyisin riittämätön.

Työ- ja puolustusneuvoston yhteydessä toimiva tavaravarastojen komitea on valmistanut suunnitelman kauppaverkoston kehittämistä maaseudulla vuonna 1933. Tämä suunnitelma edellyttää avattavaksi 10.000 uutta myymälää, joista 8.000 tulee kulutuskoooperatiiviverkoston osalle. Tämä toimenpide vaatii suurta huomiota ja apua paikallisten neuvosto- ja puolue-elinten taholta. Mutta vähittäiskauppaverkostoa kehitettäessä on välttämätöntä ottaa huomioon eri piirien merkitys ja huolehdittava siitä, että vähittäiskauppain verkko leviäisi ensi kädessä hankintapunktien käsittämän alueen sisälle.

Samalla on heti tehtävä loppu pysähdyksestä eri tavarain realisoimisessa järjestämällä tavarain siirtämisen piiristä toiseen, myymällä muuttamia tavaroita (huonekaluja) velaksi vähittäismaksulla sekä myöskin uudestihinnoittelemalla huonosti kaupaksi menevät tavarat. Vastapainoksi opportunistiselle suunsoitolle tavarain kasaantumisesta ja «markkinapulasta» on asetettava voimakas bolshevistinen työ tavaravaihdon jatku-

vaksi kehittämiseksi ja kuluttajain paremmin palvelumiseksi.

Työväkevien joukkojen kasvavat tarpeet vaativat jatkuvasti lisäämään tavaroilla varustamista. Sadon realisoiminen tänä vuonna saa maaseudulla aikaan erilaisten tavarain kysynnän valtavan kasvun. Tämän kysynnän tyydyttäminen on mitä kiinteimmin sidottu siihen, että kulutustarpeiden valmistusta edelleen lisätään ja parannetaan kaupaverkoston toimintaa. Nämä kaksi seikkaa ovat ratkaisevia tekijöitä tavaravaihdon laajentamiseksi kaupungin ja maaseudun välillä. Tämän mitä tärkeimmän taloudellisen ja poliittisen tehtävän toteuttaminen asettaa meidän teollisuutemme sekä kauppa- ja kooperatiivikoneistomme työntekijöille erikoisen suuren vastuunalaisuuden.

Puolue ja työväenluokka ovat viime vuosina saavuttaneet suurta menestystä kulutustarpeiden tuotannossa ja tavaramäärän suurentamisessa. Teollisuuden kasvu, maatalouden uudestijärjestäminen sosialistisille raiteille, kevyen teollisuuden tuotannon lisääntyminen, jäteraaka-ainetta käyttävien verstaiden toiminnan kehittyminen, käsiteollisuuden voimistuminen, markkinain ulkopuolella tapahtuvan tarpeiden tyydytyksen supistuminen markkinatavarain varastojen suurenemisen perustalla on johtanut huomattavaan tavaravaihdon suurenemiseen maassamme. Yhteiskunnallisen sektorin tavaravaihto vähittäiskaupassa maaseudulla kasvoi vuonna 1932 70 % vuosiin 1927—29 verraten muuttumattomissa hinnoissa laskettuna. Maaseudun uudestijärjestelyä seurasi yksityiskaupiaan täydellinen syrjääntunkeutuminen kauppatoiminnasta maaseudulla. Kun vuoden 1928 alussa Neuvostoliitossa oli 70.000 yksityiskauppayksikköä maaseudulla, niin tammikuun 1 päivään 1930 niiden luku oli supistunut 12.500:aan, ja vuoden 1932 alkuun mennessä yksityis-

kauppiaan vähittäiskaupatoiminta maaseudulla oli kokonaan hävitetty.

Yksityiskauppiaan syrjääntunkeutusta seurasi valtion vähittäiskaupaverkon laajeneminen. Mutta tätä kasvua ei kaikkialla vastaa kaupaelinten työn laadun kohoaminen ja kuluttajain palvelemisen paraneminen. Monet tällä hetkellä tavaravaihdon kehittymisessä esiintyvät vaikeudet liittyvät juuri siihen, että monet kauppa- ja kooperatiivikoneiston eri renkaiden työntekijät eivät kykene omaksumaan vaihdon laadullista kasvua, eivät kykene parantamaan työn laatua tavaramäärien lisääntyessä ja kuluttajain vaatimusten kohotessa. Monien järjestöjen työssä on kiinnitettävä päähuomio näiden puutteiden poistamiseen.

IX

Tällä hetkellä kauppa- ja kooperatiivikoneiston suoritettavana olevat valtavat tehtävät vaativat puoluejärjestöjen taholta varusteluelintyön vakituista johtoa ja apua. Paikallisten puoluejärjestöjen on ryhdyttävä päättäviin toimenpiteisiin kooperatiivikoneiston puhdistamiseksi luokkavieraista ja opportunistisista aineksista. Alempaa verkostoa on välttämättä lujitettava lujilla, työväenluokalle uskollisilla kaadereilla. KK:n syyskuun täysistunnon jyrkkien vaatimusten mukaisesti on päättäväisesti poistettava «muutamien puolueen jäsenten ja yksityisten puolue- ja nuorisoliittojärjestöjen sallimaton suhtautuminen kauppatyöhön toisarvoisena ja vähemmän tärkeänä työnä kuin mitä on työskentely muissa taloudellisissa, ammatillisissa ja neuvostojärjestöissä».

Meidän kauppa- ja kooperatiivisekä varustelukoneistomme eri renkaisiin tunkeutuneen luokkavihollisen

vehkeily on suunnattu suunnitelmallisten hankintojen epäonnistumiseen, käyttövarojen tuhlaamiseen, varustelun ja rosvoamisen harjoittamiseen, keinottelumaiseen hintojen kohottamiseen, tuotteiden laadun parantamista koskevan taistelun aliarvioimiseen. Näitä luokkavihollisen moninaisia vehkeilyjä vastaan, sen uusia manööverejä vastaan on mobilisoitava kauppaverkostossa työskentelevien bolshevikkien vallankumouksellinen valppaus ja voima. On aikanaan paljastettava ja muserrettava vielä lopullisesti tuhoamattomien kulakkien, valkokaartilaisten ja tuholaisten jät-

teiden vastarinta, jolla ne koettavat häiritä tavaravaihdon kehitystä- ja työläisten varustelun parantamista.

Kauppa- ja kooperatiivikoneiston työhön, sen parantamiseen, neuvostokaupan järjestämisen mallikelpoiseen kuntoon, taisteluun neuvostovalan hintapolitiikan vääristelyä vastaan ja tavarain korkean laadun puolesta sekä työtätekevien varustelun jatkuvasti parantamiseksi on vedettävä mitä laajimmat työläis- ja kollektivistijoukot, heidän aktiivisuutensa ja kontrollinsa sekä parhaat henkilöt heidän joukostaan.

Y. S.

Lenin puolueen rakentajana kirjeittensä valossa

(Jatk. n:oon 11)

“Rajotun muutamiiin kysymyksiin puolueelle, jos järjestömme jäsenet ovat sitä mieltä, että meillä todella on puolue: 1) onko sallittava puolueessa, joka on työväenpuolueen nimen arvoinen, sellaisen KK:n olemassaoloa, jonka enemmistö on valinnut ja joka julistaa enemmistön politiikan “ryhmä”-politiikaksi? 2) onko siiveellistä oikeutta luottamukseemme henkilöillä, jotka maaliskuussa selityksessä sanovat yhtä, mutta heinäkuussa aivan toista? 4) henkilöillä, jotka käyttävät kahden enemmistöläisen KK:n jäsenen vangitsemisen antamaa tilaisuutta polkeakseen jalkainsa alle enemmistön edut? — 5) henkilöillä, jotka ryhmäpolitiikkaa vastaan käytävän taistelun nimessä jaarittelevat konferenssista vähemmistön ryhmän kanssa, ignoreeraten (jättäen huomiotta) enemmistön? — 6) ihmisillä, jotka pelkäävät toimintansa arviota puoluekokouksessa ja sen takia rohkenevat pelotella puoluetta hajaannuksella, rohkenevat kieltää puolueen jäseniltä niiden alkeellisen

oikeuden agiteerata puoluekokouksen puolesta? — 7) ihmisillä, jotka paljastavat niin lapsellisen ymmärtämättömyytensä puoluekriisimme suhteen, että vakavasti todistavat keskuslehden “laillisuuden” ja määräävät (dekretoivat) tämän lehden “korkeuden”? — 8) ihmisillä, jotka tietensä puolueen tahdosta välittämättä yrittävät iskeä erilleen KK:sta puolueen enemmistön johdonmukaisia kasvattajia?

Lopetan pyytään vastaamaan minulle näihin kysymyksiin ja huolehtimaan siitä, että kaikki puolueen aktiiviset jäsenet tutustuisivat asiain tilaan ja tähän kirjeeseen. Tämän kirjeen julkaisemista en toistaiseksi pitäisi tarpeellisena.

KK:n jäsen Lenin.”

“Ei, — jatkaa Lenin — on sosialidemokratille arvoton ja syvästi virheellinen olemukseltaan sellainen mielipide, että on suvaittava välirauhaa tekopyhyyden ja desorganisation kanssa.” Lenin osot-

taa, kuinka mätä on Plehanovin, Martinovin ja Trotskin liitto.

Huomautettakoon, että kirjekonseptin eräisiin kohtiin on Bogdanovin käsialalla tehty erinäisiä muutoksia. — Edelläjulaistuista, KK:lle osotetuista kirjeistä on lukijalle käynyt selväksi, mitä tapauksia ja henkilöitä Leninin kysymykset koskevat.

Elok. 28 p. Lenin muistuttaa lyhyessä kirjeessä, kuinka tärkeä on toimittaa kirjeitä ja rahaa.

Lokak. 1904 Lenin lähettää kirjeen eteläisten komiteain ja byron konferenssin osanottajille. Elokuussa oli pidetty Sveitsissä 22:n bolshevikin konferenssi, joka laati lausunnon, enemmistöläisten ohjelman, kehottaa toimimaan puoluekokouksen hyväksi. Asiaa ajamaan matkustivat Venäjälle Ljadov ja Zemljatshka. Sitten seurasi aluekonferensseja joissa nostettiin kysymys keskuksen järjestämisestä. Alotteen tekivät eteläiset komiteat. Lenin ilmaisee kirjeessä kannattavansa näiden alotetta ja ehdottaa, että keskuksen nimeksi otettaisiin "enemmistön komiteain byro".

Sitten kirjoittelee Lenin tälle byrolle ja tovereille paikkakunnilla. Hän vaatii niiltä taajaan kirjeitä. Lokak. 30 p. 1904 kirjottaa hän pitemmän kirjeen Siperian komitealle, jonka jäsen Simonov oli esittänyt tyypillisen sopuilijakannan: desorganisaattoreitahan ne (menshevikit) ovat, mutta minkäs niille teet! Lenin panee merkille, että S:n kanta on rehellinen, kun sen sijaan sopuilioiden joukossa esiintyy niin paljon teeskentelyä. Ja väliaruaa käyttää vähemmistö (menshevikit) vain lujittaakseen asemiaan.

"Ryhmäkuntainen polemiikki (jonka keskeyttämisen tekopyhästi lupasi tekopyhä KK äskeisessä kirjeessään komiteoille) ... ei ole lopunut, vaan esiintyy niin erikoi-

sen matalissa muodoissa, että ne tuomitsee Kautskykin, joka on vähemmistön puolella. K. Kautskykin lausui kirjeessään "Iskralle", että "peitetty" polemiikki on pahempi kuin mikään muu, sillä kysymys sotkeutuu, vihjaukset pysyvät epäselvinä, suorat vastaukset ovat mahdottomat. Ja kun "Iskran" pääkirjoituksessa, nähtävästi Plehanovin kirjottamassa, selitetään, että Marx oli pehmeä suhtautuessaan proudhonilaisiin, niin Lenin huudahtaa: "Voiko kuvitella valheellisempaa historiallisten tosiasiain ja historiallisten suurten nimien käyttämistä? Mitä Marx sanoisi, jos pehmeän suhtautumisen tunnuksen alle peitettäisiin marxismia ja proudhonismia *sekottaminen*? ... Mitä sanoisi Marx, jos pehmeydellä peitettäisiin painettua proudhonismia oikeellisuuden tunnustamista marxismia edellä? (mutta eikö Plehanov viekastele nyt painotuotteessa, teeskennellen, että tunnustaa vähemmistön olevan oikeassa periaatteellisesti). Jo pelkällä tällä tunnustamisella Plehanov ilmiantaa itsensä, ilmaisee, että enemmistön suhdetta vähemmistöön verrataan marxismia suhteeseen proudhonismiin, siihen samaan suhtautumiseen vallankumoukselliseen ja opportunistiseen siipeen joka kummittelee myös ikimuotoisessa kirjoituksessa: "Mitä ei ole tehtävä".

Esitettyään todistuksia menshevikien ryhmäkuntaisesta toiminnasta ottaa Lenin esille menshevikien Amsterdamin kansainvälistä kongressia varten laatiman kertomuksen, jossa "puolueen puolesta, sen tahtoa vastaan, puhuu vähemmistö, toistaen peitettyssä muodossa saman valheen vanhasta "Iskrasta", jota aina on saarnannut Martizov ja kumpp., ja jota nyt tyrkyttää balalaikan päristäjä Trotski".

"Ja joka muka katsoo edes hiu-

kankaan nenäänsä pitemmälle, kuka ei kuvasta hetken etujen ja tunnin liittojen politiikkaa, se ymmärtää, että tämä liitto, joka synnyttää vain sekaannusta ja juoruja, on tuomittu kuolemaan, ja että vanhan "Iskran" suunnan kannattajien, henkilöiden, jotka kykenevät erottamaan tämän suunnan vaikkapa tunnettujenkin ulkomaisten kerhosta; sellaisten henkilöiden täytyy olla ja tulevat he olemaan tämän liiton haudankaivajia".

Marrask. 21 p. 1904 Lenin kirjoittaa Bogdanoville (joka oli bolshevikki) haukkuen, että tämä käyttäytyy ihan sikamaisesti, kun ei pidä huolta kirjeenvaihdosta. Pitää saada kirje ainakin kerran viikossa. Sitten Lenin selittää, että pitää saada oma lehti sekä sitä varten rahoja ja kirjeenvaihtajia... Samaa korostaa Lenin kirjeessä jouluk. 3 p:ltä (Pariisista) Venäjällä oleville tovereille (Pogdanov, Zemljatshka, Litvinov). "Tämä lehti on nyt ydinkysymys, ilman sitä me kuljemme varmaa, maineetonta kuolemaa kohti."

Pitkässä kirjeessä Zemljatshkalle, Lenin palattuaan luentomatkalta (Pariisista), kirjoittaa jouluk. 10 p. 1904 Genevestä, kuinka tärkeää on säännöllisesti käydä katsomassa puolueen komiteoita ja pitää niiden kanssa yllä toverillista kirjeenvaihtoa. Lenin moittii tovereita liiasta hyväuskoisuudesta. On julaistava keskuksen lausunto, jossa "asetetaan vastakkain meidän avoin toimintamme ja menshevikkien salainen järjestö". Millään kirjeillä ei sellaista lausuntoa korvata. Sen laiminlyöminen olisi mitä suurin poliittinen virhe. "Kymmenen kertaa puhtaammaksi ja paremmaksi tulee meidän asemamme, jos me avoimesti esiinnyimme enemmistön byron nimessä ja avoimesti esiinnyimme puoluekokouksen puoles-

ta, eikä millään kulissientakaisilla tyhmillä keskusteluilla, jotka paraassakin tapauksessa vain edistävät viivyttelyä ja uusia juonia Glebovien, Konjaginien, Nikitiisin (Norkovin, Galperinin, Krassinin) ym. nilviäisten puolelta. Täsähän enemmistö uneksii, kituen odottaen ja janoo lehteä, vaatii sitä kaikkialla. Julaista ei voi ilman suoranaista byron toimenantoa, mutta julaista täytyy".

Jouluk. kirjottaa Lenin Kaukasian liiton komitealle, jonka keskuudessa oli horjuva vähemmistö. Lenin selittää, että siellä ei vielä tunneta kaikkia puolueuuevoston ja KK:n ruokottomuuksia. Ne ovat päättäneet estää puoluekokouksen ja pyrkivät hajottamaan komiteoita. On ryhdyttävä vastatoimenpiteisiin.

Jouluk. keskivaiheilla kirjottaa Lenin iskralaiselle Jeramasoville (kuoli 1927), joka v:een 1917 asti antoi huomattavaa raha-apua bolshevikkeille ja Lokakuun vallankumouksen jälkeen liittyi puolueeseen. Lenin kirjottaa, että tarvittaisiin 2000 rpl. kuussa ja pyytää sitä hommaamaan.

Toveritar Essenille kirjottaa Lenin jouluk. 24 p.

... "Kauan ollut aikomus kirjoittaa teille, mutta sekamelska on estänyt. Nyt on meillä mielialan nousu ja kaikki ovat hirveässä touhussa: eilen julaistiin ilmoitus "Vperjot" lehtemme julkaisemisesta. Vihdoinkin teimme likaisesta juoruilusta lopun ja työskentelemme sovinnollisesti niiden kanssa, jotka tahtovat tehdä työtä eikä skandalisoida! Koossa on hyvä kirjailijain ryhmä, on tuoreita voimia, rahoja vähän, mutta pian pitäisi tulla. KK joka petti meidät, on menettänyt kaiken luottonsa, koopteerasi (katalasti — salavihkaa) menshevikkejä ja touhuaa tapellen puoluekokousta vastaan. Enemmistön komiteat yh-

tyvät, ovat valinneet jo byron, ja nyt yhdistää lehti ne täydelleen. Hurraa! Älkää antako mielen masentua, nyt me kaikki elvymme toimeen. Niin tai näin, hieman aikaisemmin tai hieman myöhemmin toivomme joka tapauksessa näkevämmme Teidätkin. Kirjoittakaapas kuinka voitte ja, pääasia, olkaa reippaana; muistakaa, että me emme ole vielä kovin vanhat, — kaikki on vielä edessä päin... Teidän Lenin."

Jouluk. 26 p:ltä on kirje Zemljatshkalle, joka on järjestänyt onnistuneen pohjoisen konferenssin. Sitten Lenin ilmoittaa saaneensa Z:n valtakirjan. Sopusuhteinen KK syytti Z:a siitä, että tämä oli muka virheellisesti ilmoittanut, ettei ole eronnut KK:sta, kuten KK oli tiedottanut. Vielä puhuu Lenin "Pietarin häpeästä" — kun menshevikit rikkoivat mielenosoituksen, josta Lenin artikkelissa kirjoitti, että se on "viimeinen pisara, jonka täytyy saattaa puolueen kärsivällisyyden vuotamaan yli." Sitten Lenin osottaa, kuinka täytyy tehdä täysi ero menshevikeistä ja niiden puolelle menneistä keskustelimista.

C. Kirjeitä "Iskran" toimitukselle

Marraskuun 6 p:ltä on kirje Plehanoville, jossa Lenin ilmoittaa,

ettei voi enää olla "faktillisen toimittajan epävirallisessa asemassa" (hän oli eronnut toimituksesta jo marrask. 1 p.), kun P on ilmoittanut että saattaa luovuttaa toimituksen martovilaisille.

Marraskuun 18 p Lenin lähettää vielä kirjoituksen (narodnikeista).

Joulukuun 12 p. 1903 Lenin kirjoittaa toimitukselle, ettei ole vielä myöhäistä saada aikaan "hyvää rauha puolueessa" ja estää vihollisia saamasta vahingoniloa. Lenin sanoo: "Meille kirjoitetaan Venäjältä, että oppositio tekee siellä 'helvettiä'. Meillä on mitä positiviisimpia tietoja, että vähemmistön agentit järjestelmällisesti jatkavat desorganisointityötä, matkustellen komiteain luona." Oppositio laittaa omat kuljetustiensä. Lenin viimeisen kerran pyytää toimitusta tunnustamaan puoluekeskukset ja luopumaan menetelmistä, jotka tekevät yhteistyön mahdottomaksi.

Muut kirjeet koskevat erinäisiä riitakysymyksiä. Niissä ei ole erikoista uutta.

D. Kirjeitä puolueen neuvoston jäsenille

Niitä on kaikkiaan viisi ja ovat ne osotetut Plehanoville ja Martoville, sisältäen Leninin vastalauseita edelläkuvattujen laittomuuksien johdosta.

V. VALLANKUMOUKSEN AIKA

v. 1905—1907.

TÄLTÄ ajalta on verrattain vähän kirjeitä (27). V:lta 1906 ei ole ollenkaan ja v:lta 1907 vain 2. Tänä aikanansa Lenin suorittaa suuria kirjallisia töitä, kirjoittaen puolueen ohjelman, strategian ja taktiikan aloilta alkavassa vallankumouksessa sekä käy ankaraa taistelua menshevikkejä vastaan vallankumouksen peruskysymyksestä.

Kirjeet on järjestetty neljään ryhmään: 1) Enemmistön Komiteain By-

rolle; 2) ulkomaisille vastaanottajille; 3) puoluejärjestöille ja yksityisille Venäjällä; 4) kolmannessa puoluekokouksessa valitulle KK:lle.

A. Enemmistön Komiteain Byrolle ja sen jäsenille.

Kirjeitä 9, tammi-huhtik. 1905. Tammik. alussa on kirjoitettu lepytskirje Zemljatshkalle:¹⁾

¹⁾ Zemljatshka, s. 1875, huomattava puolueen jäsen, praktikko. Vallank. liikkeessä

“Olen saanut teidän äkäsen kirjeenne ja riennän vastaamaan. Turhaan Te loukkaannuitte. Jos minä olen haukkunut, niin herran nimessä rakastaen ja sen lisäksi varauksin: jos ovat todet Ljadovin antamat tiedot. Me panemme erikoisen suuren arvon teidän suurelle työllenne 15 komitean valloittamiseksi ja kolmen konferenssin¹⁾ organisoimiseksi, kuten näitte edellisestä kirjeestä pohjoisen konferenssin johdosta. Ilman Teitä emme olisi ottaneet askeltakaan emmekä ottaisi. Pietariin matkustava neito lupasi käyttää henkilökohtaisia suhteitaan rahojen hankkimiseksi, ja Liisalle²⁾ me kirjoitimme Teitä varten eikä suinkaan Teidän ohitsenne (allekirjoitus: “persoonallisesti” oli pantu yksinomaan vihollisia vastaan). Väärinkäsityksen Liisalle osotettujen kirjeiden suhteen selvitämme heti. Liisan, tietysti, piru vieköön.

Komiteain osotteiden lähettämisestä suuri kiitos. Lähettäkää lisää, olkaa hyvä. Gusevin lähetimme. Ljadov lähtee, kun saadaan rahoja.

Ljadov on hieman väärin selostanut lehtikysymystä Venäjällä ja minä pyydän anteeksi, jos kiivastuin ja loukkasin Teitä.³⁾

90-luvulta. V. 1901 lähetettiin “Iskran” agenttina Odessaan ja Jekaterinoslaviin. II p.-kokouksessa syysk. 1903 koottiin KK:n jäseneksi, erosi siitä kesäk. 1904, kun se lähti sopuillun tielle, otti osaa “22:n” konferenssiin ulkomailla, sen jälkeen toimi III p.-kokouksen hyväksi, valittiin Enemm. Kom. Byron, III p.-kokouksessa edustajana Pietarista, jouluk. kapinan aikana Moskovon komitean sihteeri, sen jälkeen sotilasjärjestössä, vangittiin huhtik. 1906 sotilastyön konferenssissa, karkasi, toimi Pietarissa P. komitean vangitsemiseen asti lokak. 1907, sitten Bakussa ja ulkomailla, v. 1914 palasi Venäjälle, v. 1916 KK:n Moskovon byron jäsen, v. 1917 MK:n jäsen, 1918 työskentelee Pun. Armeijassa, Krimin Aluebyron jäsen, 1921—1923 Moskovassa piirikom. sihteerinä, 1924—25 KK:n Rostovin byrossa. Uralilla piirisihteerinä, nyk. KKK:n jäsen.

¹⁾ Z. järjesti Etelän, Kaukasian ja Pohjoisen komiteain konferenssit sekä voitti bolshevikkien puolelle 15 komiteaa.

²⁾ Nähtävästi Lalajants.

Byron avoimesta esiintymisestä en enempää riitele. Pari viikkoa on tietysti pikku juttu.⁴⁾ Uskokaa, että me otamme huomioon Venäjän mielipiteen yleensä ja kaikessa ehdottomasti ja pyydän Teiltä vakavasti yhtä: tiedottakaa minulle, herran tähden, taajemmin näitä mielipiteitä. Jos olen syyllinen siihen, että antaudun ulkomaisten bolshevikkien mielialoihin, niin olen syyllinen ilman omaa syytäni, sillä Venäjä kirjottaa pirun vähän ja harvoin. Alistun täydellisesti pohjoisen konferenssin valintaan⁵⁾ ja, vannon, miellelläni. Koettakaa hankkia rahaa ja kirjottakaa, että ette ole vihanen.

Teidän täysin, Lenin.”

Tammik. 10 p. 1905 kirjottaa Lenin Genevestä Bogdanoville Pietariin pitkän kirjeen, joka erinomaisesti valaisee Leninin huolenpitoa puolueen rakentamisesta pitävälle pohjalle ja varsinkin hänen osuvia otteitaan lehden suhteen. Julkaistakoon se kokonaan.

“Rakas ystävä! Vihdoinkin aloimme “Vperjotin”,⁶⁾ ja haluttaa pakinoida Teille tarkemmin siitä. Ylihuomenna ilmestyy N:o 2. Aiomme julaista joka viikko. Kirjallisia voimia riittää. Mieliala on mainio, ja työkyky korkea kaikilla, (paitsi hieman Vasili Vasiljevitchilla*) joka on hieman alakuloinen). Me olemme vakuutetut, että kaikki käy hyvin, kun ei vaan tule vararikkoa. Tarvitaan 400 fr. (150 rpl) numeroa kohti, ja meillä on kaikkiaan 1.200 fr. Apu on ensi kuukausina pirun tarpeen, sillä jos ei lehti ilmesty sään-

³⁾ Kyseessä on “Vperjot”-lehti, jonka suhteen oli väärinkäsityksiä.

⁴⁾ Lenin oli vaatinut, että byro esiintyisi julkisesti, mutta Z. ilmoitti, että pohjoinen konferenssi oli vielä esittänyt kysymyksen KK:lle, vaatiin vastausta kahden viikon kuluessa, jonka jälkeen se oli valmis esiintymään puoluekokouksen orgkomiteana.

⁵⁾ Ehdokkaisiin oli konferenssi lisännyt Rykovin.

⁶⁾ “Vperjot” N:o 1 ilmestyi 4 p. tammik. 1905 (22 jouluk. 1904); N:o 2 14 (1) p. tammik.

*) M. S. Olminski.

nöllisesti, niin koko enemmistön asema saa hirveän, tuskin korjattavan iskun. Älkää unohtako tätä ja nykääskää (erikoisesti Gorjkia) vaikka vähänkin.

Sitten. Erittäin tärkeätä on nyt ilmoittaa Rahmetoville*), että hän kaikin voimin kävisi järjestämään kirjallista avustusta Venäjältä. Viikkolehden menestys riippuu ennen kaikkea venäläisten kynäilijäin ja sosialidemokraattien tarmokkaasta työstä sen hyväksi. Kirjottakaa sen hyväksi. Kirjottakaa Rahmetoville, että hän mobilisoisi sitä varten Finnin**) ja Kollontain (erittäin tärkeitä ovat Suomea koskevat kirjoitukset) ja Rumjantsevin ja Andrei Sokolovin,¹⁾ viimeksimainitun erittäin ja nimenomaan. Minä tiedän pitkän kokemuksen perusteella, että tällaiseen asiaan ovat venäläiset pirullisen anteeksiantamattoman, uskomattoman kankeat. Sitä varten on toimitettava, i:ksikin, omalla esimerkillä; 2:ksi, luottamatta lupauksiin heti vaadittava valmista tavaraa. Hommatkoon Rahmetov itse ehdottomasti kirjoituksia ja kirjeitä sekä itse ne ottakoon vastaan, itse lähettäköön, hellittämättä ennenkun antavat. (Lisään vielä Suvorovin ja Lunzin,²⁾ ja Rahmetov tuntee tietysti vielä monta). Pirun tarpeelliset ovat 1) kirjoitukset Venäjän elämästä 6—18 tuh. kirjainta; 2) samasta uutisia

2—6 tuh. kirj.; 3) kirjeitä kaikesta, eripituisia; 4) otteita kiinnostavista kohdista ja sitaatteja paikallisista venäläisistä ja erikoisista venäläisistä julkaisuista; 5) huomautuspätkiä venäläisten julkaisujen lehti- ja aikakauslehti-kirjotusten johdosta. Kolme viimeistä kohtaa ovat täysin sekä työläis- että erikoisesti ylioppilasnuorison voimien mukaiset, ja siksi on siihen pantava huomiota, propagoitava tätä työtä, ravistaa ja panna liikkeelle väkeä, opettaen niitä konkreettisten esimerkkien perusteella, mitä on tarpeen ja kuinka on osattava käyttää hyväkseen jokaista pikkuseikkaa, saatava ne käsittämään, että ulkomailta tarvitaan niin pirusti raakaa ainehistoa Venäjältä (itse kyllä osaamme kirjallisesti muokata ja kirjallisesti käyttää!), että on arkkityhmää kainostella kirjallisten puutteellisuuksien takia, että on opittava yksinkertaisesti juttelemaan ja vaatimattomasti kirjoittelemaan, jos tahtovat että se olisi oma lehti. Minäpä pitäisin tässä tarkoituksessa suorastaan välttämättömänä ja ehdottomasti välttämättömänä antaa jokaiselle ylioppilaskerholle, jokaiselle työläiskerholle "Vperjotin" osotteen (ulkomaisen, niitä on nyt monta, ja tulee olemaan enemmän). Vakuutan Teille, että meillä on komitealaisten keskuudessa idioottinen ennakkoluulo laajaa osotteiden antamista vastaan ympäristön nuorisolle. Taistelkaa kaikin voimin tätä ennakkoluuloa vastaan, jakakaa osotteita ja vaatikkaa suoria yhteyksiä "Vperjotin" toimituksen kanssa. Ilman tätä ei siitä tule äänenkannattajaa. Kipeästi kaivataan työläisten kirjeitä, mutta niitä on vähän. On tarpeen, että kymmenet ja sadat työläiset suoraan ja välittömästi kirjottaisivat "Vperjotiin".

(Jatk.)

*) Bogdanov (Leninin kirje oli kirjoitettu salanimellä ja hän kirjotti B:stä niinkuin syrjäisestä, konspiratiivisista syistä). — Toim.

**) Finn-Enotajevski.

¹⁾ Sokolov, A. V., tunnettu puolueenimellä Stanislav Volski.

²⁾ Lunz, M. G. (1872—1907), huomattava kirjailija; julkisen "Borjba" ym. bolsh. lehden sekä v. 1907 ilmestyneen amm. liikkeen äänenkannattajan toimittaja.

V. VORONIN

Karjalan kansallinen dramaattinen teatteri

VIIME vuosina, sosialistisen rakennustyön nopeiden tempojen pohjalla, on vallankumouksellinen taide saanut laajan kehityksen Karjalassa.

Neuvosto-Karjalan pääkaupunki — Petroskoi — on rikastunut kokonaisella uusien teatterien verkostolla.

Petroskoissa on nykyään venäläinen dramaattinen teatteri, työläisnuorison teatteri, on luotu kiertävä teatteri palvelemaan Karjalan proletaarisia keskuksia ja itsetoiminnallinen taideharrastus on laajasti kehittynyt kaikissa piireissä ja tehtaissa.

Mutta kaikkein suurimpana, kaikkein tärkeimpänä saavutuksena taide-elämän kehittämisen alalla on kuitenkin kansallisen dramaattisen teatterin luominen. Kansallisen dramaattisen teatterin perusta laskettiin jo kansallisen dramaattisen tekniikumin perustamisella Leningradiin. Teatteria jouduttiin luomaan aivan poikkeuksellisen vaikeissa oloissa. Meillä ei ollut ammattitaitoisia taidetyöntekijäin kaadereita. Ei ollut edes porvarillista taideperintöä, sillä tsaarihallitus — vähemmistökansallisuuksia sortavana hallituksena — ei sallinut edes porvarillisenkaan kansallisen teatterin luomista. Neuvosto-Karjalan piti tämä uusi teatteri luoda kirjaimellisesti aivan alusta alkaen.

Kansallinen teatteri on nyt luotu ja työskentelee. Kansallisen proletaarisen taiteen kaaderit kasvoivat ja takoutuivat teatterin luomisprosessissa. Teatterin näyttelijäkaaderit muodostettiin dramaattisen tekniikumin päättäneistä oppilaista (pääasiallisesti karjalaisia), itsetoiminnallisten taiteellisten kerhojen aktiivisimmista ja etevimmistä jäsenistä, sekä Suomesta ja Amerikasta Neuvostoliittoon saapuneista työläisistä. Teatterijoukkue käsittää nykyään 31 henkilöä.

Kansallisen teatterin muodostuminen kävi mahdolliseksi vasta sosialistisen rakennustyön myrskyisän vauhdin vaikutuksesta Karjalassa, kansallisten proletaaristen kaaderien kasvun pohjalla ja proletaarisen intelligenssin kohotessa suomalaisten ja karjalaisten keskuudesta.

Yhteiskunnallisen kokoonpanonsa ja puolue- ja nuorisoliittokantaisuutensa puolesta

tämä kansallisen teatterin näyttelijäjoukko on ehken ainut laatuaan koko Neuvostoliitossa. Sillä noista 31 henkilöstä on työläisiä 22 ja talonpoikia 9. Kommunisteja on 9 ja nuorisoliittolaisia 17.

Teatterin näyttelijäjoukko on yhtenäinen ja kurinalainen. Dramaattisen tekniikumin päättäneiden karjalaisten keskuudesta kasvaa uusia nuoria näyttelijävoimia, mutta huomattava osa näistä nuorista näyttelijöistä ei vielä ole omaksunut näyttelijätaidon mestaruutta ja koko teatterikollektiivin kokonaisuudessaankin tulee vielä paljon ja sitkeästi työskennellä jatkuvan taiteellis-poliittisten tehtävien tasolle.

Mutta teatterilla on olemassa kaikki edellytykset kohota mitä lyhimmässä ajassa nykyajan taiteellis-poliittisten tehtävien tasolle.

Teatterin ohjelmisto on kokoonpantu pääasiallisesti etumaisista näytelmistämme, neuvostodramaturgian uusimmista ja parhaimmista tuotteista. Siten teatteri on yhtämittaisessa yhteydessä maailman etumaisimman vallankumouksellisen proletaarisen taiteen kanssa, mikä epäilemättä kohottaa yhä teatterin taiteellista ja ideologista tasoa. Teatteri on tehnyt myöskin arkailevan yrityksen käyttää hyväkseen Suomen klassillisen porvarillisen taiteen perintöä. Mutta mitä suurimpana vajanaisuutena teatterin ohjelmistossa on se, että siitä puuttuu näytelmiä, jotka kuvaisivat Karjalan taloudellisen ja kulttuurisen rakennustyön erikoisuuksia (metsätöitä, uittoja, taistelua kansallisia ennakkoluuloja vastaan), sekä kansalaissotaa Suomessa ja Karjalassa. Syynä tähän on se, että näytelmäkirjallisuutemme ei vielä ole tällaisia tuotteita luonut.

Teatterilla on nykyään jo selvä yhteiskunnallinen olemuksensa. Puhtaasti näytelytyönsä ohella teatterin näyttelijät, yhteiskunnallisena kuormituksenaan, osoittavat suurta apua itsetoiminnallisille näytelmäpiireille ja agitpriikaateille, jota varten on piirejä vakinaisesti avustamaan kiinnitetty 6 näyttelijää.

Teatterin yhteydessä toimii aktiivisesti Osoaviahimin solu ja säännöllisesti toimii

politiikki, johon osallistuvat kaikki näyttelijät. Teatteri osallistui aktiivisesti metsätöiden ja uittokamppailun kulttuuritarpeiden palvelemiseen ja oli täydessä kokoonpanossaan vierailumatkalla neljässä kansallisessa piirissä, suorittaen samalla laajaa agit-joukkotyötä uittotyömailla, syyskylvöjen edistämiseksi ja sosialistisen rakennustyömme muilla aloilla. Mutta teatterin ei kuitenkaan pidä yliarvioida voimiaan. Omaten erittäin suotuisat edellytykset jatkuvalle taiteellispoliittiselle kasvulle näyttelijäkollektiivin yhteiskunnallisen sekä puolue- ja nuorisoliittokokoonpanon kannalta katsottuna, sillä samanaikaisesti on se puutteellisuus, että valtava enemmistö näyttelijöistä ei hallitse venäjänkieltä eivätkä siis kykene täydelleen omaksumaan kaikkia maailman etumaisimman vallankumouksellisen proletaarisen taitteen jo luomia ja parhaillaan luotavia arvoja, eivät voi riittävän hyvin seurata sen luomis- metodeja ja kehityskulkua. Teatteri ei vielä ole ratkaissut laadun probleemia. Se ei ole vielä täydelleen omaksunut sosialistisen realismin metoodia — tuota neuvostotaiteen perusmetoodia.

Teatteri ei vielä ole ratkaissut kieliprobleemia niihin karjalaisiin nähden, joita se joutuu palvelemaan ja jotka eivät kuitenkaan ymmärrä suomen kirjakieltä.

Sillä kaikillehan on tunnettua, että Karjalassa on huomattava osa karjalaisista sellaisia, joille suomen kirjakieli ei ole täysin ymmärrettävä, ja kuitenkin teatterin on löydettävä taiteelliselle työlleen sellaiset muodot ja keinot, että se tulisi ymmärrettäväksi kaikille karjalaisille, varsinkin vierailumatkoillaan. Olisi suurta huluutta vaatia teatteria mukautumaan karjalankielen kaikkiin eri vivahteisiin ja valitsemaan sille jonkinlainen suomalais-karjalainen sekakieli. Siten me vain sysäisimme teatterin kielellisen kuihtumisen ja taantumisen tielle. On suoraan ja tiukasti sanottava, että teatterin peruskielenä tulee olla suomen kirjakieli, sillä teatterin taiteellispoliittisen työn merkitys ulottuu kauaksi Karjalan rajojen ulkopuolellekin. Mutta tämä ei suinkaan merkitse sitä, että teatteri voisi heittää syrjään tehtävänsä palvella niitäkin karjalaisia, jotka eivät ymmärrä täydellisesti suomen kirjakieltä, heille täysin ymmärrettävällä kielellä. Tämän probleemin ratkaiseminen on mahdollista vain taiteen pienempien

muotojen kautta. Suuria näytelmätuotteita ja siis myöskään esityksiä ei karjalankielellä voida tarjota, sillä se edellyttäisi, että pitäisi jo olla olemassa kirjakielen muodostunut karjalankieli.*) Ulospääsy tästä vaikeudesta on siinä että suomalaiset näyttelijät jo omaamansa suomen kirjakielen ohella perehtyisivät karjalan murteisiin (mikä muuten ei heille ole niinkään vaikeata), ja karjalaiset näyttelijävoimat jo taitavatkin tarpeeksi paljon karjalankieltä, jotta erillisiä konsertti- ja lavaesityksiä lauluja, kertomuksia ym. voitaisiin esittää karjalaisten kielellä. Itsetoiminnallisen taideharrastuksen talon prikaatien kokemukset ovat jo osoittaneet, että se on täysin mahdollista ja tuloksellista.

Näyttelijäjoukkueessa, kuten ylempänä jo mainitsimme, on huomattava osa hiljattain Amerikasta Neuvostoliittoon saapuneita, työläis-näyttelijöitä. Tuskin voitaneep epäillä sitä, etteivätkö nämä toverit olisi jättäneet kapitalistista Amerikkaa ja tulleet Neuvostoliittoon aktiivisesti ja rehelligesti osallistuakseen suureen sosialistiseen rakennustyöhömmä. Mutta olisi itsemme pettämistä ajatella ja uskotella, että nämä toverit ovat jo karaistuneita neuvostonnäyttelijöitä ja että he ovat täydelleen omaksuneet proletaarisen taiteen metodit ja olemuksen. He ovat vielä kaukana siitä. He ovat tuoneet mukanaan vussin painolastin porvarillisten tottumusten jätteitä, joita ovat heihin syövyttäneet elinehdot kapitalistisessa maassa, ja samalla he eivät vielä ole ehtineet omaksua

---

*) Kirjoittajalla on epätarkkuutta sanonnassa siinä, että hän puhuu rinnakkain karjalan kielestä ja karjalaisista murteista samaistaen ne. Tämä voi johtaa lukijan siihen käsitykseen, että Karjalassa ei siis nyt luotaisikaan kansankielistä kulttuuria, vaan Karjalan kansan kieli olisi Karjalan kieli-poliitiikassa tullut syrjäytetyksi. Toimituksen mielestä tällaiseen käsitykseen ei ole perustetta (ja uskomme kirjoittajan olevan kanssamme samaa mieltä), sillä Karjalan kirjakieli on juuri muodostumisen alaisena Suomen kirjakielen pohjalla. Mutta oikein on kirjoittajan vaatimus teatterille, että sen tulee esityksissään ottaa huomioon Karjalan monet murteet ja tehdä aina esityksensä täysin tajuttavaksi niille joukoille, joille se puhuu tai jotain esittää, vaatimus, jota tietääksemme on aina vaadittu kaikilta kulttuuri- ja valistustyöntekijöiltä Karjalassa.

Toimitus.

vallankumouksellisen proletaarisen taiteen sisältöä ja metoodeja, eikä siinä ole mitään ihmeteltävää, sillä näistä porvarillisten tapojen ja tottumusten jätteistä eivät ole täysin vapautuneet eräät sellaisistakaan tovereista, jotka ovat jo toistakymmentä vuotta eläneet Neuvostoliitossa.

Mutta tämä ei suinkaan merkitse sitä, että heidät pitäisi ympäröidä epäluottamuksella. Päinvastoin, heidät on ympäröitävä aivan erikoisella huomiolla. On autettava heitä mahdollisimman nopeasti perehtymään marxisin-leninisiin oppeihin, vallankumouksellisen proletaarisen taiteen perusolemuksen, osoitettava heille virheensä ja korjattava ne, osoitettava herkkätuntoisuutta heihin suhtautumisessa, siten auttaen heitä mahdollisimman nopeasti karsimaan itsestään tekopyhät porvarilliset perinnäistottumukset. Mutta tätä herkkää ja toverillista suhdetta ei eräillä kansallisen teatterin johtavilla työntekijöillä ole aina riittänyt.

Suomen porvarillisen klassillisen näyttämötaiteen perinnön hyväksikäyttämisen ongelmia ei teatteri ole vielä ei määrällisesti eikä laadullisesti ratkaissut.

Sen ratkaisemisessa teatterin tulee ennen kaikkea muistaa, että meidän on käytettävä hyväksemme ei porvarillista taideperintöä yleensä, vaan ainoastaan sellaista perintöä, mikä tuottaa hyötyä sosialistiselle rakennustyöllemme ja aseistaa proletariaattia ja kaikkia työätekeviä leppymättömään taisteluun porvaristoa vastaan. Porvaristolta peritystä klassillisesta taiteesta on otettava vain kaikkein parhaat historialliset taide tuotteet, jotka kuvastaisivat katsojalle läheistä elämää ja elinoloja, antaen sen ulos ankan marxilais-leniniläisen arvosteleavan analyysin pohjalla ja sosialistisen realismin metodeilla. Se vaatii itseään regissöörejä ja näyttelijöitä kohottamaan huomattavasti marxilais-leniniläistä valmennustaan.

Kansallinen dramaattinen teatteri on luotu suurella työllä ja nykyään se työskentelee äärimmäisen epänormaalisissa oloissa. Teatterilla ei ole omaa huoneistoa, vaan työskentelee se venäläisen dramaattisen teatterin huoneistossa, mistä aiheutuu koko joukko kaikenlaisia vaikeuksia itse työssä. Teatteria ei ole käytetty täydellä kuormituksella, mikä on yhtenä pääsyynä teatterin finanssivaikeuksiin. Teatterilla ei ole omaa

johtajaa, ja taiteellisten huvinäytäntöjen hallinto ei ainoastaan ole ollut käymättä kiinteästi käsiksi teatterin välittömään johtamiseen, vaan useinkin omalla suunnitelmattomuudellaan ja järjestelykyvyttömyydellään vaikeuttaa teatterin työtä.

Läheskään kaikki eivät vielä käsitä kansallisen teatterimme poikkeuksellisen suurta poliittista merkitystä. Ei mistään muusta kuin siitä johdu se tosiseikka, että finanssivaikeuksiensa johdosta tasapainonsa menettänyt Taiteellisten huvinäytäntöjen johto puheli ääneensä, että kansallinen teatteri nielee kaikkein eniten varoja, että se ei ole kannattava jne. Ja tämä muutamina vichätyksen hetkinä esiin "purkautuneet" Taiteellisten huvinäytäntöjen johtajain valitusulvonta tuli "teoreettisesti" määritellyksi seuraavin kansalliselle teatterille erittäin uhkaavin sanoin: "kansallinen teatteri on siirrettävä pyöräpelillä liikkuvaksi teatteriksi"! Tämän "teorian" keksijä ei ole viitsinyt lainkaan ajatella sitä, että siten kansallinen dramaattinen teatteri kutistuisi tavalliseksi näytelmäpiiriksi, tai yksinkertaisemmin sanoen: se tuhoaisi koko teatterin. Tämän törkeän virheensä hän on nyt täydelleen ymmärtänyt ja on siis odotettavissa, että hän alkaa toisella tavalla johtaa kansallista teatteria.

Perustetun kansallisen teatterin kannattavuutta ei saa mitata tavallisella mittapuulla. Olisi typerää ajatella, että vasta perustettu teatteri, työskennellen poikkeuksellisen vaikeissa oloissa, voisi olla tappiota tuottamatta. Kaikki uudet yritykset, niin myöskin taidetoiminnan alalla, vaativat aluksi aineellisia uhrauksia.

Kansallisen teatterin kannattavuutta ja hyödyllisyyttä on punnittava ei ainoastaan tavallisen taloudellisen itsekannattavuuden puntareilla, mutta myöskin politiikan puntarilla.

Petroskoihin rakennettavan kansallisen kulttuuritalon rakennustöiden tänä vuonna loppuun suorittaminen tulee muodostumaan käännekohtaksi kansallisen dramaattisen teatterin työssä. Se saa uuden, aivan ensiluokkaisen huoneiston ja varsin suotuisat ehdot työskentelyä varten. Koko yhteiskunnallisuuden kunnia-asiana onkin kaikin voimin edistää rakennustöiden mitä nopeimmin loppuun suorittamista. Näyttelijäjoukon kunnia-asiana taas on vastaavasti valmis-

tautua työskentelemään uudessa huoneistossa, osoitettava teatteritaidon mestaruuden parhaita näytteitä, lakkaamatta kohotettava omaa taiteellista tasoaan.

Meidän kansallinen teatterimme on maailman ensimmäinen suomalainen vallankumouksellinen, proletaarinen teatteri.¹⁾ Sen osalle on langennut poikkeuksellisen tärkeä osuutensa muodoltaan kansallisen ja sisälöltään sosialistisen kulttuurin kasvattamisessa ja kehittämisessä ei ainoastaan Karjalassa, mutta myöskin kaikkien suomalaisten kansallisuuksien keskuudessa. Se on

vallankumouksellisen proletaarisen taiteen työntekijäkaaderien valmennuskouluna suomalaisia proletaareja varten, siksi tämän ensimmäisen suomalaisen kansallisen teatterin kasvulle ja kehitykselle on osoitettava kaikin keinoin ja kaikinpuolisesti apua, niin aineellisesti kuin ideologisestikin, tehdäksemme sen sosialistisen rakennustyöemme sekä joukkojen kommunistisen, kansainvälisen kasvatuksen taisteluseeksi, mitä terävimmäksi aseeksi taistelussa kaikkia luokkavihollisia vastaan.

Katsauksia

VALLANKUMOUS KUBASSA. Yhdysvaltain imperialismin, joka melkein jatkamattomasti hallitsee Kubassa, ei ole kaikista ponnistuksistaan huolimatta onnistunut Kuban hallitsevien luokkien käsillä kukistaa vallankumouksellista joukkoliikettä. Tapaukset kehittyvät joutuisilla tempoilla ja vallankumouksellinen kriisi kasvaa. Sitä todistavat jopa porvarillisenkin lehdistön tiedoitukset.

Kuba 3½ miljoonaisine väestöineen on muodollisesti "riippumaton" tasavalta, mutta asiallisesti Yhdysvaltain siirtomaa ja sen ohella sen suurimpia siirtomaita. Kubaan sijoitetuista 2 miljaardista dollarista ulkolaisia pääomia kuuluu yli 1,75 miljaardia dollaria Yhdysvalloille.

Pohjoisamerikkalainen pääoma omistaa yhden viidenneksen Kuban koko kylvöalasta. Sen käsissä ovat miltei kaikki sokeriruohon alkeismuokkauksen alalla toimivat suuret tehtaat. Sokeritehtaat, samoin kuin tupakkaplantaasit ja -tehtaat ovat myöskin amerikkalaisen finanssipääoman kontrollin alaisina. Siirtomaista ja puolisiirtomaista Kuba on, Mexikon rinnalla, suurimpia amerikkalaisen pääoman sijoitusalueita. Mutta Yhdysvaltain Kubaan kohdistama mielenkiinto ei johdu yksistään taloudellisista syistä.

Kuba on lähellä Panaman kanavaa. Se on eräs tärkeimpiä sitä suojaavia saaria. Sota-

(meri- ja ilma) laivaston tukikohtana Kuballa on sängen tärkeä merkitys Panaman kanavan puolustuksen kannalta. Ja mainittu kanava taas vuorostaan on Yhdysvaltain sotilaallisen ja merimahdin avain.

Niin strategisesti kuin taloudestikin Kuballa on siis Amerikan imperialismille ensiasteinen merkitys ja se on tehnyt kaikkensa alistaakseen Kuban taloudellisesti ja poliittisesti alaisekseen. Niin Kuban diktaattori Machado, kuin häneen nähden oppositiossa ollut porvariston ja tilanherrain klikkikin on kiinteässä yhteydessä Yhdysvaltain imperialismiin kanssa. Molemmat ryhmät ovat itse asiassa viimeksimainitun agentteja. Kuban todellisenä isäntänä on ollut ja on Yhdysvaltain lähettiläs.

Kuba on eräs tärkeimpiä lakkoliikkeen keskuksia Keski- ja Etelä-Amerikassa. Lakkoja käydään ei vain Kuban kommunistisen puolueen vallankumouksellisten ammattiliittojen, vaan myös reformistien johdolla; viimeksimainittujen on pakko toimia joukkojen painostuksen vuoksi.

Ankaroista vainoista huolimatta Kuban kommunistinen puolue on lujittanut rivejään, voimistanut yhteyksiään niin teollisuus-, kuin myöskin — viime aikoina — maataloustyöläisten joukkoihin ja laajentaa vaikutustaan talonpoikaiston keskuudessa. Maanalaaisuuteen työnnetty vallankumoukselliset ammattiliitot jatkavat kommunistisen puolueen johdolla taisteluaan työläisjoukkojen etujen puolesta. V. 1932 lopussa kommunistinen puolue ryhtyi muodostamaan vallankumouksellisia talonpoikaissihteja ja talonpoikain taistelukomiteita.

¹⁾ Leningradissa on jo aikaisemmin toiminut suomalainen näyttämö. Pienempiä näyttämöitä on ollut myös Uhtualla y.m. — Toim. huomautus.

Machado vastasi ankarilla vainotoimenpiteillä, yrittäen tuhota vallankumoukselliset järjestöt.

Kuitenkin joukkoliike heinäkuun lopussa ja elokuun alussa kohosi siinä määrin korkealle, että se vaati Kuban pohjoisamerikkalaiselta diktaattorilta erikoisia toimenpiteitä. Liike alkoi useilla suurilla lakoilla, joita pääasiassa johtivat kommunistinen puolue ja vallankumoukselliset ammattiliitot. Työväenliikkeen nousu löysi viipymättä vastakaikunsa myös talonpoikaisliikkeen vilkastumisessa. Havannan työläisten lakot kasvoivat yleiseksi poliittiseksi lakoksi, jonka tunnuksena oli: "Alas Machado."

Liike uhkasi saada yleiskansallisen vallankumouksen luonteen, johon olisi saattanut liittyä myöskin armeija. On täysin selvää, että se ei olisi rajoittunut vain liikkeen Machadoa vastaan. Yrittäen ennakolta ehkäistä uhkaavan vallankumouksellisen räjähdyksen Yhdysvaltain imperialismin edustaja pakoitti Machadon jättämään erohakeumuksen ja "valitsi" väliaikaiseksi presidentiksi Cespedeksen, joka kuuluu "kansalliseen oppositioon".

Tämän vaihdon tarkoitus oli täysin selvä. Niin Machadon klikki kuin "kansallinen oppositiokin" on samalla lailla Yhdysvaltain finanssipääoman luotettavana aseena Kuban työväenliikkeen joukkojen riistämisessä. Sen intresseihin ei tämä Machadon Cespedekseen vaihtaminen koske.

Machadon ero ei ollut taistelun loppu, vaan alku. Cespedes on yhteiskunnallisesti samaa laatua kuin Machadokin.

Tämän kuun alussa puhkesi Kuballa kapinaliike. Tämä liike, joka nojautui armeijan sotilaihin ja nuorempaan päällystöön ja sai tukea vasemmistoporvarillisilta piireiltä ja osalta ylioppilaita, johti Cespedesen hallituksen kukistumiseen. Muodostettiin väliaikainen hallitus, joka nojautuu etupäässä vasemmisto-porvarillisiin aineksiin.

Vallankumouksen edelleen kehittyessä tulee tämä uusi hallitus kiertämättömästi asettumaan feodaalisen ja imperialistisen vastavallankumouksen puolelle. Ensi töikseen se on rientänyt ilmoittamaan, ettei se halua hukata Yhdysvaltain etuja, ja kaikin voimin se on koettanut välttää selkauksia Yhdysvaltain kanssa.

Vallankumouksellinen liike laajenee ja syvenee. Kommunistinen puolue on antanut

julistuksen, jossa se esittää useita amerikkalaisen finanssipääoman harjoittamaa työväenliikkeen riistoa vastaan kohdistuvia vaatimuksia. "Vain työläisten ja talonpoikain neuvostohallitus", sanotaan julistuksessa, "vapauttaa Kuban amerikkalaisesta imperialismista ja sen paikallisista agenteista." Kaikkialla maassa esiintyy vallankumouksellisia liikehtimisiä. Eräässä kaupungissa ilmoitetaan työläisten vallan asevarastot ja kaupunginhallituksen sekä muodostaneen työläismiliisin. Eri seuduilla maata ovat työläiset ottaneet haltuunsa sokeri-y.m. tehtaita.

Väliaikainen hallitus yrittää tukahduttaa kasvavan vallankumousliikkeen. Sen toimesta on vangittu kommunistisia toimitsijoita ja julistuksia levittäneitä sotilaita. Väliaikaisen hallituksen ponnistuksista huolimatta eivät Yhdysvaltain imperialistit kuitenkaan näytä täysin luottavan sen kykyyn pitää valtaa käsissään ja nujertaa vallankumousliike. Niiden taholta on vaadittu Cespedesin hallituksen palauttamista valtaan. Mitä pitemmälle vallankumousliike kehittyy, sitä terävämmäksi käy intervention uhka Yhdysvaltain taholta. Eräät seikat kuitenkin estävät tällä hetkellä ja nykyisessä tilanteessa sen sekaantumista Kuban asioihin. Joulukuussa tulee kokoontumaan pan-amerikkalainen kongressi, jossa Yhdysvaltain pitäisi esittää heikkojen Keski- ja Etelä-Amerikan valtojen "suojelijan" osaa brittiläistä imperialismia vastaan. Esiintyminen Kuban vallankumousta vastaan paljastaisi tämän Yhdysvaltain esittämän osan valheelisyyden ja nostattaisi suuttumuksen myrskyn juuri niissä Etelä- ja Keski-Amerikan maissa, missä Amerikan imperialismi nykyisin käy kiihkeätä taistelua Englantia vastaan.

SAKSAN KOMMUNISTISEN NUORISOLIITON TYÖSTÄ. Hitler on jo 6 kuukauden ajan yrittänyt tuhota marxilaisuutta Saksasta siinä kuitenkaan onnistumatta. Kommunistinen puolue ja nuorisoliitto toimivat voimakkaasti terrorista huolimatta. Fasistiset lehdet sisältävät päivittäin uutisia kommunististen lentolehtisten takavarikoinneista, mutta vain pieni murtoosa joutuu fasistien ja sen salaisen poliisin käsiin. Suurin osa menee työläisille tehtaihin ja työläiskortteleihin. Fasistit huutavat

“koko kansaa” yhteistyöhön kommunistien paljastamiseksi. Erään pohjois-Saksan kaupungin poliisipäällikkö liimautti suuria plakaatteja, joissa luki suurilla kirjaimilla: “Kommunistinen Saksan nuorisoliitto elää ja toimii edelleen illegaalisena” ja alla oli hyvin pienellä teksillä kehoitus ilmiantoihin. Ilmaista ja hyvää reklaamia!

Poliisipäällikkö oli oikeassa, liitto elää ja toimii terrorista huolimatta. Nuorisoliiton jäsenistä on 6 kk:n aikana murhattu 150 toveria, 5,000 nuorta toveria on viety keskitysleireihin ja eräiden satojen on ollut pakko paeta terroria. Muutama esimerkki liiton aivan viimeaikaisesta toiminnasta. Kesä-heinäkuun aikana on monissa tehtaissa järjestetty liikehtimisiä vastalauseista aina lakkoihin asti. Düsseldorfissa lähti 400 nuorta pakkotyöläistä lakkoon ja voittivat lakon. Joukossa oli paljon kansallissosialistisia ja reformistisia työläisnuoria. He saivat tulokseksi ruuan paranemisen, työvaatteita ja vapaat matkat työpaikalle.

Ruhrin alueella Oberhausenin lasitehtaalla päätti 120 nuorta työläistä lopettaa työt alhaisten palkkojen, mestarien huonon kohtelun ja työmaalla vallitsevien epäkohtien takia. He voittivat saaden palkankorotusta 2 pf. tunnille. Huvittavaa oli, että kansallissosialistinen työmaaneuvos (luottamusmies) yritti saada neuvotteluja alkuun, mutta siinä epäonnistuttuaan haki naapuritehtaasta sosialidemokraattisen luottamusmiehen. Nuoret työläiset sanoivat hänellekin suoraan, että ellei hän ala nopeasti poistua, annetaan hänelle pikainen lähtö tehtaalta.

Dresdenin tupakkatehtaassa tekivät nuoret työläiset lakon. Tuloksena: palkkojen korotus.

Erikoisen suurta aktiivisuutta ja tarmok-

kuutta osoittaa nuorisoliitto pakkotyöleireillä. Viime vuonna elokuusta joulukuuhun oli näillä leireillä 250 lakkoa. Sitten lakot jonkin verran vähenivät: mutta nyt toukokuun jälkeen on noussut uusi lakkoaalto. Nuorisoliiton solut ja yksityiset jäsenet ovat saaneet aikaan voimakasta liikehtimistä joihin osallistuvat myöskin kansallissosialistiset ja teräskypäräläiset nuoret työläiset. He laulavat ‘Internationalea’ marssiessaan leireiltä ulos. Tämän tähden on Thüringessä pitänyt hajottaa 4 kansallissosialistien ja 4 teräskypäräläisten työleiriä. Lakon takia on pitänyt myöskin Waserkantissa hajottaa 2 leiriä. Lakkoja, jotka ovat johtaneet vaatimusten hyväksymiseen tai leirien hajottamiseen, on ollut tänä aikana ainakin Ruhrin alueella, Keski-Saksassa, Niederrheinissä, Kölnissä, Württembergissä ja Ylä-Schlesiaissa.

Useissa Saksan suurimmissa teollisuuslaitoksissa kuten Kruppin tehtailla, Siemensillä, Saksan suurimmalla telakalla Hampurissa j.n.e. ovat liiton solut kasvaneet kaksinkertaisiksi. Monissa suurissa tehtaissa on liiton johdolla organisoitu antifasistisia komiteoita, joihin osallistuvat myöskin sosialidemokraattiset entiset nuorisoliittolaiset, reichsbanner-järjestöläiset j.n.e. Kymmenittäin, vieläpä eräillä paikkakunnilla toista sataakin sosdem. nuorisoliiton toimitsijaa ja jäsentä on liittynyt kommunistiseen nuorisoliittoon. Samoin on liittynyt kristillisiä nuoria.

Liiton keskuslehden painos on nyt suurempi kuin legaalaisena aikana. Kun vielä mainitsemme, että esim. Berlinissä osallistuu 390 toimitsijaa nuorisoliittokouluun ja että liitto on järjestänyt suuren kamppailun tov. Thälmannin vapauttamiseksi, niin voidaan sanoa, että liitto elää ja toimii.

Oikaisuja

Lehtemme 13. numerossa on kirjoitukseen “Bolshevismmin kunniakas muistopäivä” — etupäässä käsikirjoituksen konekirjoitetun, latomoon annetun kappaleen puutteellisen tarkistuksen vuoksi — tullut kokonainen joukko pahoja virheitä.

Kirjoituksen alusta on oikolukijain syystä jäänyt pois tekijän nimimerkki — Y. S.

Kirjoituksen motossa 2. ja 3. rivillä sana “kärjistynyt” p.o. “ränsistynyt”.

S. 587 2. palstalla 13. rivillä alhaalta sana “tekevä” p.o. “tekemä”.

S. 588 1. palstan 1. kappaleessa lauseen: “V. 1902 kirjoitti Lenin, että historia on...” loppu pitää kuulua seuraavasti: “joka on vallankumouksellisempi kuin proletariaatin lähimmät tehtävät missään muussa maassa”.

S. 588 2. palstan 3. kappaleessa lauseessa: “Kun hän, 24 vuotiaana...” on sanojen

„kuinka lujan järjestön” jälestä jäänyt pois sana ”luotuaan”. Samassa kappaleessa ja samassa lauseessa kohdassa ”suoran avoimen poliittisen taistelun tietä” on kahden viimeisen sanan väliin tullut tarpeeton pilkku (viimemainittu virhe oikolukijain syystä).

S. 589 1. palstalla 21. ja 22. rivillä ylhäältä sana ”valloittamista” p.o. ”laimentamista”.

S. 589 1. palstalla 22. rivillä ylhäältä sana ”Greto” p.o. ”Creto”.

S. 589 1. palstalla 7. ja 8. rivillä alhaalta sana ”tunnustetuiksi” p.o. ”tunnustetuiksi”.

S. 590 1. palstalla 6. ja 7. rivillä alhaalta sana ”ruokkii” p.o. ”ruoskii”.

S. 590 2. palstalla 5. rivillä ylhäältä sana ”kopio” p.o. ”kapina”. Edellisellä rivillä pitää olla pilkku sanan ”aseellinen” edellä.

S. 592 1. palstalla 12. rivillä ylhäältä sana ”riippui” p.o. ”liikui”.

S. 592 1. palstalla 26. rivillä alhaalta sana ”Suhtautumisen” p.o. ”Suhtautuminen”.

S. 592 1. palstalla 21. rivillä alhaalta sana ”valmistuminen” p.o. ”valmistaminen”.

S. 592 1. palstalla 4. rivillä alhaalta sana ”bolshevismipuolueen” p.o. ”bolshevikkipuolueen”.

S. 592 2. palstalla 2. ja 3. rivillä ylhäältä sana ”sosialidemokraatin” p.o. ”sosialidemokratian”.

S. 593 1. palstalla 10. ja 11. rivillä ylhäältä sanat ”johtaman keskuskomitean” p.o. ”johtamaa keskuskomiteaa”.

S. 593 1. palstalla 33. rivillä alhaalta sana ”mikä” p.o. ”kuinka”.

S. 595 2. palstalla 16. ja 17. rivillä ylhäältä sana ”viittasivat” p.o. ”viitottivat”.

Pyydetään lukijaa merkitsemään p.o. kirjoitukseen edellämainitut korjaukset.

Toimitus.

Lähetettyjä

„Kommunistin” toimitukselle

„Suomen luokkasota”-kirjassa on paha painovirhe

Tov. Yrjö Sirola kirjoittaa:

Pyydän tilaa seuraavalle:

Minulta on kysytty, miten on ymmärrettävää Amerikassa ilmestyneessä ”Suomen luokkasota” teoksessa (kirjoituksessani, siv. 41) oleva nuotti, koskeva suomalaista sosdem puolueen sihteeriä, yhtä johtavaa sosialifasistia. Siinä esitetään hänet entisenä radikaalina, joka aikaisemmin teki huomattavia palveluksia venäläisille tovereille ja edusti jonkinlaista vasemmistolaisuutta vanhassa sdp:ssa, oli sodan aikana zimmervaldilainen, mutta josta sitten tuli luopio. Viimeinen lause kuuluu: ”Nyt on hän noskepuolueen sihteeri ja vastaa sen ruokotomuuksista, vaikkakin vähin.”

Minulta kysytään, onko tämä ymmärrettävä niin, että Viik vastaa sd:n ruokotomuuksista vähemmän kuin muut, ”vähiten”. Otin kirjan, katsoin. Lause on jo kielellisestikin sellainen, että se ei voi olla

oikea. Siinä täytyy olla painovirhe, sanoin. Löysin konekirjotetun kappaleen käsikirjotustani. Siinä kuuluu tuo lause: ”Nyt on hän noskepuolueen sihteeri ja vastaa sen ruokotomuuksista, vaikka väliin yrittää arvostella tannerilaisia — siten uskotellen työväelle kuin voisi siitä muka vielä tulla oikea työväenpuolue.”

Minulla ei ollut mitään syytä lieventää Viikin vastuuta. Päinvastoin. Radikaali-luopio on inhottavampi kuin tannerit, jotka aina ovat olleet avoimia opportunisteja ja nyt ovat avoimia sosialifasisteja. Eikä Viikään viime aikoina ole juuri yrittänyt mitään näistä ”vasemmistolaisempaa”.

Pyydän tovereita, joilla on tuo kirja, merkitsemään siihen tämän oikaisun.

Yrjö Sirola.

14/7—33.

TOIMITUSKOLLEGIO: J. K. Lehtinen (vastaava toimittaja), J. A. Lehtosaari, Y. Sirola, K. Rovio, V. Ojanen, V. Lattunen ja Y. Karppanen. Tekn. toim. K. Vento

Отв. редактор, И. К. Лехтинен. Техн. ред.: К. Венто

„Kirja” № 202. Jätetty kirjapainoon 13/IX kirj. painettavaksi 26/IX—33
Ленгорлит № 24454. 3 п. л. 65408 экз. на п. л. 62 х 88. Тираж 1610 экз. Заказ № 2283

Типография „Кирьяпая”, Ленинград, Харьковская, 9

LISIÄ SUOMEN V. 1918 VALLANKUMOUKSEN HISTORIAAN

tarjoaa Suomen vallankumousliikkeen tutkijakunnan toimesta ja valtion kustannusliike Kirjan kustannuksella äskettäin ilmestynyt kirja

PUNAKAARTILAISTEN MUISTELMIA

SUOMESTA V. 1918

Teos sisältää lähes kolmekymmentä eri punakaartilaisten kirjoittamaa muistelmia ja kuvausta Suomen vallankumouksen ja luokkasodan tapahtumista v. 1918.

Sivuja 188, hinta 3 rpl.

Hinta 75 kop.

Финский журнал
„КОММУНИСТИ“

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО „КИРЬЯ“
ЛЕНИНГРАД 1933